

Partnerségen a múzeummal

IN PARTNERSHIP WITH MUSEUMS

Cselekvő
Közösségek

Közösségek Hete

Welcome

Eger 20-21 november 2017

remarket.eu

SZÉCHENYI 2020

MÚZEUMI OKTATÁSI
ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

Művelődési
Minisztérium

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

**CSELEKVŐ
közösségek**
aktív közösségi szerepvállalás

EFOP-1.3.1-15-2016-00001

Partnerségben a múzeummal nemzetközi konferencia – In Partnership With Museum International Conference

Felelős kiadó:

SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM
MÚZEUMI OKTATÁSI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT
NMI MŰVELŐDÉSI INTÉZET NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT.
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

Budapest, 2018

Készült a

**CSELEKVŐ
közösségek
aktív közösségi szerepvállalás**

EFOP-1.3.1-15-2016-00001

Szerkesztette: Arapovics Mária, Bereczki Ibolya, Nagy Magdolna

Olvasószerkesztő: Margitta Nóra

Tördelés: Milbich Andrea

Grafika: remaker.eu

Felelős kiadó: Dr. Cseri Miklós főigazgató
Szabadtéri Néprajzi Múzeum

A projekt kedvezményezettjei

a SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM, MÚZEUMI OKTATÁSI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT
és konzorciumi partnerei:

az NMI MŰVELŐDÉSI INTÉZET NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT.

(korábban: NEMZETI MŰVELŐDÉSI INTÉZET)

és az ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

ISBN 978-615-5123-75-7

Tartalom

Szerkesztői bevezető	8
Introduction	9
Absztraktok	22
Abstracts	35
Cseri Miklós: Az európai múzeumok társadalmi szerepvállalása	51
Tüske László: A könyvtárak újfajta társadalmi szerepvállalása	55
Kárpáti Árpád: A közösségi művelődésről – a szakmaközi partnerségek I ehetőségeinek tükrében	59
Arapovics Mária: Innovations by Community Development	63
Gyenes Zsuzsa: A közösségfejlesztés	73
Bereczki Ibolya: Partnership with Museums – Achievements and Possibilities in Hungary	80
Maarten van Ditmarsch: New Approaches for Active Community Involvement in Cultural Institutions in Utrecht (the Netherlands)	88
Béres Judit: Living library as a tool for improving equal opportunities	93
Bognárné Lovász Katalin: A könyvtár és közösségei – miként lehet bevonni a helyi közös- ség tagjait a könyvtár működésébe?	106
Monika Buczek: The National Ethnographic Museum in Warsaw – Institution in the Process of Community Participation	114
Sepseyné Vígh Annamária: The Participatory Museum – Fiction or Reality?	118
Nagy Magdolna: How can the Museum Education and Methodology Centre (MOKK) Promote Community Acting?	125

Petra Zwaka: The Youth Museum Berlin – A Place for Intercultural Learning and Acting	131
Brice Gorudol: Training as a Powerful Lever to Support Volunteering	141
Closing Remarks	149
Képek	155

Szerkesztői bevezető

Ez a kiadvány a *Partnerségen a múzeummal – In Partnership with Museums* nemzetközi konferencia előadásainak és tanulmányainak összefoglaló kötete. A konferenciát a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1 -15-2016) kiemelt projekt keretében a Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ szervezte a konzorciumi partnereivel, az Országos Széchényi Könyvtár és a NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. együttműködésével. Az esemény az Európai Szociális Alap támogatásával 2017. november 20-21. között valósult meg Egerben.

A kétnapos nemzetközi konferencia hazai és külföldi előadói a kulturális intézmények együttműködési lehetőségeit mutatták be. A középpontban a múzeumi, könyvtári és közművelődési intézmények partnersége és a helyi közösségekkel kialakított összefogás állt, különös tekintettel a múzeumi intézményekkel való kooperációra. Nagy hangsúlyt kaptak a Cselekvő közösségek projekt fontos módszertani témai: a közösségefejlesztés, a közösségi részvételen alapuló működés (társadalmiasítás), az önkéntesség és az esélyegyenlőség.

A konferencia előadói a kulturális intézmények és közönségük kapcsolata tekintetében paradigmaváltó kérdésekre fókusztáltak. Hogyan valósulhat meg közösségefejlesztő folyamat kulturális intézmények és civil közösségek együttműködésével? Hogyan érhetnek el együttesen eredményeket a különböző kulturális szakterületek? Milyen eszközökkel segíthetik elő az intézmények a lokális közösségek részvételének megerősödését és a helyi társadalmak összefoglalását?

A *Partnerségen a múzeummal – In Partnership with Museums* nemzetközi konferencián 10 ország 33 előadója mutatta be intézménye, civil közössége gyakorlatát és a 130 feletti résztvevő megismerhette a Cselekvő közösségek projekt módszertani és kutatási eredményeit. E kiadvány a konferencia részletes programját, az előadások absztraktjait és az azok alapján írt tanulmányokat fűzi egybe. A konferencia magyar és angol nyelven folyt, a kötet tartalmazza azokat a tanulmányokat, melyeket az előadók írásban is kifejtettek a szerzők által választott nyelven.

1 Raemaekers 2011. 36.

2 2006/962/EK Ajánlás 2006.; Nemzeti Alaptanterv 2012

Introduction

This publication is a compendium of lectures and studies from the *In Partnership with Museums International Conference*. The conference was organized by the Museum Education and Methodology Centre of the Hungarian Open Air Museum, together with its consortium partners, the National Széchényi Library and the NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd. within the frameworks of the EU project "Acting Communities - Active Community Engagement" (EFOP-1.3.1-15-2016). The event was realized in Eger with the support of the European Social Fund on 20-21 November, 2017.

The two-day international conference presented the opportunities for cultural institutions to cooperate. The focus was on partnership between museums, libraries and community cultural institutions, and on their cooperation with local communities, with a particular emphasis on interaction with museum institutions. The main methodological themes of the Active Communities project - community development, community participatory management of cultural institutions, volunteering and equal opportunities – were given high priority.

The speakers of the conference focused on paradigm-changing issues regarding the relationship between cultural institutions and their audience.

How can a community development process be implemented with the cooperation of cultural institutions and civil societies? How can different cultural disciplines achieve results together? What are the tools, which would enable institutions to help strengthening the participation of local communities and the interconnection of local societies?

At the *In Partnership with Museums International Conference* 33 speakers from 10 countries presented the practice of their respective institutions or civil societies, and participants over 130 were able to get acquainted with the methodological and research results of the Active Communities Project. This publication combines the detailed program of the conference, the abstracts of the lectures and the studies written on the basis of them. The conference was conducted in Hungarian and in English, so the studies of this volume follow the language chosen by their authors. The graphic notes made at the conference recall the versatility of the lectures and as well as the positive atmosphere of the event, so we illustrate our volume with the on-the-spot

PARTNERSÉGBEN A MÚZEUMMAL

nemzetközi tudományos konferencia
2017. november 20–21.

Eger
Hotel Eger & Park
(3300 Eger, Szálloda u. 1–3)

A konferencia szervezője a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ (SZNM MOKK);

Társszervezők: Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) és NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft (NMI).

A konferencia támogatói: Az Európai Szociális Alap, a Magyar Állam és az Emberi Erőforrások Minisztériuma.

A Partnerségen a múzeummal – In Partnership with Museums – című kétnapos nemzetközi tudományos konferencia középpontjában a kulturális – múzeumi, könyvtári és közművelődési – intézmények együttműködése és a helyi közösségekkel kialakított partnersége áll, kiemelve a múzeumi intézményekkel való kooperációt. Az intézményközi együttműködésekkel együtt nagy hangsúlyt kapnak a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás elnevezésű kiemelt projekt fontos módszertani témai: a közösségsfejlesztés, a társadalmiasítás, az önkéntesség és az esélyegyenlőség.

A konferencián való részvétel lehetőséget biztosít arra, hogy jó példákkal, gyakorlatokkal gazdagíthassa a résztvevők tudástárát a múzeumokkal való együttműködés témajában, hazai és nemzetközi területeken egyaránt. A konferencia céljai között szerepel a projekthez való lehetséges további kapcsolódási pontok feltárása, valamint a projekt eddigi kutatási eredményeinek széles körű szakmai megismertetése is. A konferencia a következő kérdésekre fókuszál: Hogyan valósulhat meg közösségsfejlesztés kulturális intézmények és közösségek együttműködésével? A különböző kulturális szakterületek hogyan érhetnek el együttesen eredményeket? Milyen eszközökkel segítik elő az intézmények a helyi közösségek részvételének megerősödését és a helyi társadalmak összetartozását?

A konferencián olyan hazai és európai kulturális szakemberek és közösségsfejlesztők fognak előadni, akik érintettek vagy érdeklődnek a múzeumokkal való együttműködés iránt.

PROGRAM

November 20. hétfő

Partnerségen a közösségekkel

08:30–09:45 Regisztráció

Levezető elnök: Dr. habil. Striker Sándor, Kulturális Sokszínűségért Alapítvány

10:05–10:40

10:05–10:15 Köszöntő: Nagy Zoltán EU fejlesztések koordinációjáért és stratégiákért felelős helyettes államtitkár, EMMI

10:20–10:40 Bevezető előadás: Piotr Bienkowski, projektigazgató, Our Museum Program – Paul Hamlyn Foundation, London, Anglia – A közösségi részvétel lehetőségei

10:45–10:50 Cselekvő közösségeket bemutató film

10:50–12:25 Plenáris előadások

10:50–11:00 Dr. Cseri Miklós, főigazgató, SZNM – A múzeumok társadalmi szerepvállala Európában

11:05–11:15 Dr. Tüske László, főigazgató, OSZK – Társadalmi kohézió és együttműködés – partnerségen a múzeumokkal

11:20–11:30 Kárpáti Árpád, ügyvezető igazgató, NMI – A közösségi művelődési intézmények és a múzeumok együttműködésének lehetőségei

11:35–11:45 Dr. Arapovics Mária, szakmai vezető, Cselekvő Közösségek, SZNM MOKK, adjunktus, ELTE TáTK – A közösségekfejlesztés innovációi: részvételi modellek a magyar múzeumok reprezentatív felmérésének tükrében

11:47–11:55 Beke Márton, szakmai vezető, NMI – Közművelődési szak terület hozzájárulása

11:57–12:05 Gulyás Enikő, szakmai vezető, OSZK – Könyvtári szakterület hozzájárulása

12:07–12:15 Gyenes Zsuzsa, közösségekfejlesztő, Közösségekfejlesztők Egyesülete – Közösségekfejlesztési szakterület hozzájárulása

12:20–13:00 Szünet

13:00–13:50 Plenáris előadások

13:00–13:25 Dr. Bereczki Ibolya ágazati feladatokért felelős főigazgató helyettes, SZNM – Magyarországi múzeumi partnerségek – eredmények és lehetőségek

13:27–13:37 Dr. Tóth Máté, osztályvezető, OSZK – Könyvtári szakterület hozzájárulása

13:40–13:50 Dr. Juhász Erika, Kultúrakutatási és Képzési Központ vezetője, NMI – Közművelődési szakterület hozzájárulása

14:00–15:00 Ebéd

15:00–18:20 Szekcióelőadások

1. szekció: Közösségefjelésztés

Szekcióvezető: Dr. Csonka-Takács Eszter, igazgató, Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága, SZNM

15:00-15:10

Gulyás Gabriella, főigazgató-helyettes, Petőfi Irodalmi Múzeum

Közösségefjelésztés egy országos múzeumban – a Petőfi Irodalmi Múzeum szerepe és felelőssége

15:15-15:25

Káldy Mária, főtanácsadó, SZNM MOKK

A Skanzen és a közösségek

15:30-15:40

Pawel Braun, igazgató, J. Conrad Kormányzósági és Városi Könyvtár, Gdańsk, Lengyelország

Gamifikáció – hogyan lehet becsabítani az aktív korúakat a könyvtárba?

15:45-15:55

Dr. Maarja Vaino, igazgató, Tallinni Irodalmi Központ, A. H. Tammsaare and Vilde Muzeum, Észtország

Utcanevek – Irodalmi fesztivál mint a közösségefjelésztő projekt

2. szekció: Önkéntesség

Szekcióvezető: Faár Tamara, osztályvezető, Közönségszolgálati osztály, SZNM

15:00-15:10

Brieece Gourdol, Chargé de Mission Territoriale, Franciaország

Képzés mint az önkéntesség támogatásának hatékony eszköze

15:15-15:25

Joy Todd, igazgató, Múzeumok Partnersége – Oxford University, Oxford, Anglia

Részvétel: az oxfordi University Museums tapasztalatai

15:30-15:40

Miszler Tamás, igazgató, Csorba Győző Könyvtár, Pécs

Az önkéntesek minden nap tevékenysége a könyvtárban

15:45-15:55

Dr. Tóth Arnold, igazgató, Herman Ottó Múzeum, Miskolc

Civilek a műtárgyak között – Otthon találó közösségek a Herman Ottó Múzeumban

3. szekció: Esélyegyenlőség

Szekcióvezető: Molnárné Aczél Eszter, főosztályvezető, Budapesti Történeti Múzeum, ICOM Magyarországi Bizottság

16:15-16:25

Dr. Béres Judit, adjunktus, PTE

Élő könyvtár mint az esélyegyenlőség eszköze – három év tapasztalatai Pécssett

16:30-16:40

Molnár József, múzeumpedagógus, SZNM

Fogyatékkal élő és gimnáziumban tanuló serdülők integrált hete a Skanzenben

16:45-16:55

Ellen Roters, igazgató, Jugend Museum, Berlin, Németország

Minden együtt – Múzeum és iskola együtt a szexuális és gender-sokszínűség elfogadásáért

17:00-17:10

Lengyelné dr. Molnár Tünde, igazgató, Médiainformaticai Intézet, EKE, Eger és

Kvaszincerné Prantner Csilla, tanársegéd, EKE, Eger

Az infokommunikációs hozzáférés lehetőségei

4. szekció: Közösségi részvételen alapuló működés

Szekcióvezető: Dr. Kleisz Teréz, tanszékvezető, PTE-FEEK

16:15-16:25

Beke Márton, szakmai vezető, NMI CSK

Társadalomiasított módon működő közösségi művelődési intézmények

16:30-16:40

Bognárné dr. Lovász Katalin, adjunktus, ELTE SEK, Szombathely

A könyvtár és közösségei – miként lehet bevonni a helyi közösség tagjait?

16:45-16:55

Piotr Bienkowski, projektigazgató, Our Museum Program – Paul Hamlyn Foundation, London, Anglia

Az irányítás megosztása a közösséggel

17:00-17:10

Monika Buczek, tanácsadó, titkárságvezető, Néprajzi Múzeum, Varsó, Lengyelország

A közösségi alapú működés magvalósítása a varsói néprajzi múzeumban

17:30–18:30 Plenáris előadás: Szekcióvezetők összefoglalása

18:45 Vacsora

21:00 Fakultatív program: Esti séta Eger belvárosában, idegenvezetővel

November 21. kedd

Partnerségen a kulturális intézményekkel

10:00–10:25 Bevezető előadás: Sepseyné Dr. Vigh Annamária, főosztályvezető, Közgyűjteményi Főosztály, EMMI – A társadalmi múzeum

10:30–12:30 Plenáris előadások

10:30-10:50 Nagy Magdolna, mb. igazgató, SZNM MOKK – A MOKK országos módszertani hatása a múzeumok közösségi szerepvál lalásnak elősegítésére

10:55-11:10 Petra Zwaka, alapító igazgató, Jugend Museum, Berlin, Németország – Jugend Museum, Berlin – Az interkultúrális tanulás és tevékenység tere

11:15-11:25 Kérdések

11:25-11:45 Uldis Zarins, stratégiai igazgató, Nemzeti Könyvtár, Lettország Együtt: a lett könyvtárak, múzeumok és egyéb kulturális intézmények közös helytörténeti kutatása

11:50-12:15 Maarten van Ditmarsch, Szent Márton Kulturális Központ, Utrecht, Hollandia – Az aktív közösségi részvétel új lehetőségei az utrechti kulturális intézményekben

12:20-12:30 Kérdések

12:35–13:20 Szünet

13:20–14:20 Kerekasztal beszélgetés: Kulturális intézmények együttműködése

Varga Benedek, főigazgató, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest

Ellen Roters, főigazgató, Jugend Museum, Berlin, Németország

Piotr Bienkowski, projektigazgató, Our Museum Program –

Paul Hamlyn Foundation, London, Anglia

Bognárné dr. Lovász Katalin, adjunktus, ELTE SEK, Szombathely

Maarten van Ditmarsch, Szent Márton Kulturális Központ, Utrecht, Hollandia

14:25–14:35 A Cselekvő közösségek projekt Community Development Methodological Guide (Közösségfejlesztés módszertani útmutató, szerk.: dr. Arapovics Mária és Vercseg Ilona) című angol nyelvű kiadványának bemutatása
14:40–14:50 Zárszó

Dr. Bereczki Ibolya ágazati feladatokért felelős főigazgató-helyettes, SZNM

15:00–16:00 Ebéd

17:00–18:00 Fakultatív program: Dobó István Múzeum megtekintése angol nyelvű tárlatvezetéssel

IN PARTNERSHIP WITH MUSEUMS

International Conference
20-21st November

Eger
Hotel Eger & Park
(3300 Eger, Szálloda u. 1-3)

About the Project and the Conference

The Hungarian Open Air Museum (SZNM) is a national institution which – besides collecting and disseminating tangible and intangible cultural heritage of the Hungarian folk culture – its basic responsibilities are coordinating professional tasks on a national level, working out and running educational programs, as well as providing professional counselling through the Museum Education and Methodology Centre (MOKK).

The Museum Education and Methodology Centre of the Hungarian Open Air Museum, the National Széchényi Library (OSZK) and the NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd. (NMI) are the national methodology centers of the professional fields of museum, library and community culture. In the framework of the ‘Acting Communities – Active Community Involvement’ nationwide priority project, a pioneering example of institutional and methodological collaboration of the three fields of expertise which was established by the partners. The aim of the project is promoting the social activities of cultural institutions, increasing community involvement and enhancing equal opportunities and making these activities sustainable on the long run at museums, libraries and community culture institutions.

Achieving the aims are ensured by different kind of activities like methodological development, creating and maintaining a nationwide network of mentors of cultural community development, organizing training courses, sensitizing local governments, implementing model projects of collaborating cultural institutions, as well as topics of research and development.

The three-year project was launched on 16th September 2016 and significant results have already been achieved. A selection criteria set for the community based operation of cultural institutions has been completed. In the framework of methodology development, group of experts have carried out methodological development in six different topics, which is summarized in the quality management guidelines for community development, measurement and evaluation, volunteering, equal opportunities, socializing and mentor network. After a 120-hour training, the mentor network of cultural community developers was set up

and at present it is running now. The online system supporting the professional and quality management of the project will have been finalized by the 12th month of the project. Professional achievements are continuously disseminated in publications by the partners. The population is given information about the project through the programs of the Week of Communities, which also provides cultural entertainment.

The yearly international conference provides opportunities for the meeting of professionals and for transferring and reflecting on experiences. The key theme of the conference is always defined by one of the cultural field and they introduce the completed methodological developments of the organizer (in this case the museum).

PROGRAM

20th November Monday
In Partnership with Communities

08:30–09:45 Registration

Chairperson of the Conference: Dr. habil. Sándor Striker, Chairperson, Foundation for Cultural Diversity, Hungary

10:05–10:40

10:05–10:15 Opening: Zoltán Nagy, Deputy State Secretary, Ministry of Human Capacities

10:20–10:40 Keynotes: Piotr Bienkowski, Project Director, Our Museum Program – Paul Hamlyn Foundation, London, UK

How to Embed Community Participation?

10:45–10:50 Film on Acting Communities

10:50–12:25 Plenary Lectures

10:50–11:00 Dr. Miklós Cseri, Director General, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary Museum's Role of Social Responsibility in Europe

11:05–11:15 Dr. László Tüske, Director General, National Széchényi Library, Budapest, Hungary Social Cohesion and Cooperation – in Partnership with Museums

11:20–11:30 Árpád Kárpáti, Managing Director, NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd., Budapest, Hungary Potential Cooperation of Public Community Centers and Museums

11:35–11:45 Dr. Mária Arapovics, Professional Leader of Acting Communities Project, Museum Education and Methodology Centre, Hungarian Open Air Museum, Szentendre; associate professor, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary The Innovative Community Development – Participatory Models: Research Findings of the Representative Survey on Hungarian Museums, 2017

11:47–11:55 Márton Beke, Professional Leader of Acting Communities Project, NMI Institute for Culture Non-Profit Ltd., Budapest, Hungary Remarks of the Field of Public Education

11:57–12:05 Enikő Gulyás, Professional Leader of Acting Communities Project, National Széchényi Library, Budapest, Hungary Remarks of the Field of Libraries

12:07–12:15 Zsuzsa Gyenes, Hungarian Association for Community Development, Budapest, Hungary Remarks of the Field of Community Development

12:20–13:00 Break

13:00–13:50 Plenary Lectures

- 13:00-13:25 Dr. Ibolya Bereczki, Deputy Director General, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary Partnership with Museums in Hungary – Results and Possibilities
- 13:27-13:37 Dr. Máté Tóth, Head of Department, National Széchényi Library, Budapest, Hungary Remarks of the Field of Libraries
- 13:40-13:50 Dr. Erika Juhász, Leader of the Culture Research and Educational Centre, NMI Institute for Culture Non-Profit Ltd., Budapest, Hungary Remarks of the Field of Community Development

14:00–15:00 Lunch

15:00–18:20 Section Lectures

1. Community Development

Chairperson: Dr. Eszter Csonka-Takács, Director, Intangible Cultural Heritage in Hungary, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary

15:00-15:10

Gabriella Gulyás, Deputy Director General, Petőfi Literary Museum, Budapest, Hungary

Community Development in a National Museum – Roles and Responsibilities of the Petőfi Literary Museum

15:15-15:25

Mária Káldy, General Consultant, Hungarian Open Air Museum – Museum Education and Methodology Centre, Szentendre, Hungary

The Hungarian Open Air Museum and the Communities

15:30-15:40

Pawel Braun, Director, The J. Conrad Voivodeship and City Public Library, Gdańsk, Poland

Gamification – How to Attract Active People to Library

15:45-15:55

Dr. Maarja Vaino, Director, Tallinn Literary Centre, A. H. Tammsaare and Vilde Museums, Estonia

Streets with Names – Literary Festival as an Awareness Project

2. Voluntary Services

Chairperson: Tamara Faár, Head of Visitor Service Department, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary

15:00-15:10

Briice Gourdol, Chargé de Mission Territoriale, France

Training as a Powerful Lever to Support Voluntariness

15:15-15:25

Joy Todd, Director, Oxford University Museums Partnership, Oxford, UK

Joining In: A Case Study at Oxford University Museums

15:30-15:40

Tamás Miszler, Director, Csorba Győző Municipal Library, Pécs, Hungary

Volunteers in the Library – Everyday Practices

15:45-15:55

Dr. Arnold Tóth, Director, Herman Ottó Museum, Miskolc, Hungary

Citizens Among Artifacts – Communities finding home at the Herman Ottó Museum

3. Equal Opportunity

Chairperson: Mrs. Molnár Eszter Aczél, Department Leader, Budapest History Museum, Budapest, Hungary; ICOM Hungary

16:15-16:25

Dr. Judit Béres, Senior Lecturer, University of Pécs

Living Library as an Equalities Tool for Libraries – Three Years of Experience from Pécs

16:30-16:40

József Molnár, Museum Educator, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary

Integrated Week in the Hungarian Open Air Museum for Disabled Teenagers and Secondary School Students

16:45-16:55

Ellen Roters, Director General, Jugend Museum, Berlin, Germany

All Included – Museum and School Come Together for Sexual and Gender Diversity

17:00-17:10

Mrs. Lengyel dr. Tünde Molnár, Director of Media-Informatics Institution, and

Mrs. Kvaszinger Csilla Prantner, Assistant Lecturer, Eszterházy Károly University, Eger, Hungary

Possibilities of Info-communication Accessibility

4. Participatory Operation

Chairperson: dr. Teréz Kleisz, Head of Department, University of Pécs, Faculty of Adult Education and Human Resources Development

16:15-16:25

Márton Beke, Professional Leader of Acting Communities Project, NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd.

Community-led of Cultural/Community Centers

16:30-16:40

Mrs. Bognár dr. Katalin Lovász, senior lecturer, Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Institute of Library and Information Science Savaria Library Science Group, Szombathely, Hungary

Library and its Community: How Libraries can Involve the Members of their

Community into their Activities

16:45-16:55

Piotr Bienkowski, Project Director, Our Museum Program - Paul Hamlyn Foundation, London, UK

Sharing Authority with Communities

17:00-17:10

Monika Buczek, Head of Secretary's Office and Museum's Cooperation Consultant to the CEO, National Ethnographic Museum, Warsaw, Poland

The National Ethnographic Museum in Warsaw: institution in community participation process

17:30–18:30 Plenary Lecture: Summary of the Chairpersons

18:45 Dinner

21:00 Optional program: Evening Sightseeing Tour in Eger City

21st November Tuesday

In Partnership with Cultural Institutions

10:00–10:15 Introductory Lecture: Mrs. Sepsey Dr. Annamária Vigh, Leader of the Public Collections Department, Ministry of Human Capacities, Hungary
The Participatory Museum

10:30–12:30 Plenary Lectures

10:30-10:50 Magdolna Nagy, Acting Director, Hungarian Open Air Museum – Museum Education and Methodology Centre, Szentendre, Hungary
How can the Museum Education and Methodology Centre (MOKK) Promote Community Acting?

10:55-11:10 Petra Zwaka founder and former director, Jugend Museum, Berlin, Germany
The Youth Museum Berlin – A Space for Intercultural Learning and Acting

11:15-11:25 Q and A

11:25-11:45 Uldis Zarins, Director of Development, National Library, Riga, Latvia
In it Together: Collaboration between Latvian Libraries, Museums and Other Partners in Researching Local History

11:50-12:15 Maarten van Ditmarsch, Saint Martin Cultural Centre, Utrecht, Holland
New Approaches for Active Community Involvement in Cultural Institutions in Utrecht

12:20-12:30 Q and A

12:35–13:20 Break

13:20–14:20 Panel Discussion on Cooperation of Cultural Institutions

Benedek Varga, Director General, Hungarian National Museum, Budapest, Hungary

Ellen Roters, Director General, Jugend Museum, Berlin, Germany
Pjotr Bienkowski, Our Museum Program – Paul Hamlyn Foundation, London, UK

Mrs. Bognár dr. Katalin Lovász, senior lecturer, Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Institute of Library and Information Science Savaria Library Science Group, Szombathely, Hungary

Maarten van Ditmarsch, Saint Martin Cultural Centre

14:25–14:35 Book Launch: Community Development Methodological Guide (Ed. Dr. M. Arapovics and I. Vercseg), published by the Acting Community Project

14:40–14:50 Closing Remarks Dr. Ibolya Bereczki, Deputy Director General, Hungarian Open Air Museum

15:00–16:00 Lunch

17:00–18:00 Optional Program: Sightseeing Tour in the Dobó István Museum, Eger

Absztraktok

PIOTR BIENKOWSKI

Projektigazgató, A mi múzeumunk program, Paul Hamlyn Foundation, London, Anglia

Bevezető előadás: Hogyan lehet megvalósítani a közösségi részvételt?

A közösségi részvétel csak akkor valósulhat meg, ha a múzeum – vagy bármely más kulturális intézmény – megváltozik. A Mi múzeumunk: közösségek és múzeumok aktív partnerségben program öt éves tevékenysége két legfontosabb üzenete: 1.) az egész intézményt érintő kis változtatások vezetnek jelentős átalakuláshoz, és 2.) a részvétel mindenkinél a feladata a legfelsőbb vezetéstől a karbantartóig, intézményen belül és kívül.

CSERI MIKLÓS

főigazgató, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

Társadalmi kohézió és együttműködés – európai partnerségen a múzeumokkal

A mai múzeuma a köz javát szolgálja funkcióival, gyűjt, megőrzi, tudásátadást végez, erősíti a lokális és a nemzeti identitást, segít szembenézni a múlttal. A paradigmaváltás eredményeként megváltozott a múzeumok társadalmi helye, szerepe és lehetősége, új kérdésekkel és feladatokkal néz szembe: demokratizálódás, kulturális javakhoz való hozzáférés, megjelenik a digitalizáció, mint az információkhöz való hozzáférés eszköze. A mai múzeum fontos feladata a közösségépítés, a permanens tanulás igényéből fakadó oktatás, szakmai továbbképzés biztosítása, múzeumpedagógia – mint az iskolás korosztály múzeumi oktatása. Fontos kérdés a hátrányos helyzetűek elérése – számukra a kultúrához való hozzáférés biztosítása. A jelen olyan érzékeny kérdéseiben, mint a migráció, az integráció vagy a történelmi traumák feldolgozása szintén fontos szerepet kapnak a múzeumok. Egy-egy kiállítás nagyban hozzájárulhat a társadalmi párbeszéd elindulásához, illetve fennmaradásához.

TÜSKE LÁSZLÓ

ősöigazgató

Országos Széchényi Könyvtár, Budapest

A könyvtárak újfajta társadalmi szerepvállalása

Az írás bemutatja a könyvtárak új, 21. századi szemléletét, milyen válaszokat adnak az intézmények a megváltozott felhasználói igényekre, miért van szükség könyvtárakra, amikor a kimondott cél a kulturális örökség digitális elérhetővé tétele. Magyarországi példákon keresztül ismerhetjük meg, hogyan váltak a könyvtárak alkalmassá az inspiráló közösségi funkció betöltésére. Az információs technológia gyors ütemű fejlődése és széles körű elterjedése következtében a könyvtárak szerepe már nem csak a lezárt és végleges tartalmak gyűjtése és elérhetővé tétele, hanem a formálódásnak, az intellektuális munkának a dokumentálása is. Példa erre a Cselekvő közösségek projekt keretében fejlesztett wiki portál. A szemantikus web területén, a metaadatokkal ellátott dokumentumok lehetőséget jelentenek új formában, új elrendezésben, művészeti alkotásokban, termékekben vagy hasznos applikációkban történő felhasználásra. A modern technológiát alkalmazva a nemzet emlékezet dokumentumai minden magyar emberhez egyenlő esélyel juthatnak el országhatáron innen és túl, a nemzetközi közösségek számára pedig reprezentálják a magyar kultúra változatosságát és gazdagságát.

KÁRPÁTI ÁRPÁD

Ügyvezető Igazgató, NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.,
Budapest

Potential Cooperation of Public Community Centers and Museums

Az NMI budapesti irodája mellett 19 megyei iroda segíti a közművelődési szakmai koncepciók megvalósulását. A hálózat a kulturális együttműködések kezdeményezője helyi, megyei, országos szinten. Az intézményrendszer mintaprojektek megvalósításával, módszertani tanácsadással járul hozzá a települések kulturális, társadalmi és gazdasági lehetőségeinek kialakításához. A közösségi művelődés intézményhálózat világ szinten is egyedülálló 3200 intézményével kiemelten foglalkozik az értékteremtéssel, értékmentéssel, helyi társadalmat erősítő innovatív kezdeményezéseket karol fel, miközben a közösségefjesztést, az esélyteremtést és a kulturális alapú gazdaságfejlesztést egységesként kezeli. A területen végbement paradigmaváltás eredményeként a láthatóként kilépett az egyoldalú befogadó szerepkörből, aktív programformálóvá vált.

A kultúraközvetítésben, értékteremtésben fontos szerepet töltnek be a múzeumok és a közösségi művelődési intézmények együttműködése, közös kapcsolódási pontok például lehetnek a kiállítások és a nagyrendezvények szervezése, önkéntes kezdeményezések generálása. Az úgynevezett jó gyakorlatok is számos ilyen együttműködésre szolgáltatnak példát.

ARAPOVICS MÁRIA

szakmai vezető, Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt, Múzeumok Oktatási és Módszertani Központ, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre,

A közösségefjlesztés innovációi: részvételi modellek a magyar múzeumok reprezentatív felmérésének tükrében

A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás című, Európai Unió által támogatott kiemelt projekt innovációi új, közösségi együttműködésre épülő korszakot nyitnak a magyar múzeumok, könyvtárak és közösségi kulturális intézmények életében. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Az NMI Művelődési Intézet Nkft. és az Országos Széchényi Könyvtár által megvalósított projekt szakmai és módszertani fejlesztéseinek alapja a három kulturális terület együttműködésének magasabb szintre emelése, célja a helyi közösségek és a kulturális intézmények közösségi részvételen alapuló fejlesztése. Az előadás egyrészt bemutatja a Cselekvő közösségek projekt során kidolgozott közösségefjlesztő módszertanok, útmutatók fejlesztésének főbb eredményeit, a kialakított kulturális közösségefjlesztő mentorhálózat működését, a közösségek és az intézmények szakmai támogatásának irányát. Másrészt az előadás elsőként ad összefoglaló képet a konzorcium által készített kutatásról, a magyarországi kulturális intézmények reprezentatív felmérésének legfőbb eredményeiről.

GYENES ZSUZSA

közösségefjlesztő, Közösségefjlesztők Egyesülete, Budapest

Közösségefjlesztés

A közösségefjlesztés a társadalomtudományok egyik viszonylag új területe, célcsoportja a település. A szakmának nem az a feladata, hogy meghatározza a problémákat és megoldásokat keressen rájuk, vagy hogy új célokat jelöljön ki, hanem az a célja, hogy a közösség tagjait mozgósítsa, segítse őket felismerni saját szükségleteiket és megismertesse őket olyan módszerekkel, amelyekkel elérhetik céljaikat.

E társadalmi beavatkozás végrehajtói a helyi önkéntesek, akiket el kell érni és mozgósítani kell. Ennek érdekében a közösségefjlesztőknek ismerniük kell az adott települést, ennek erősségeit és gyengéit, továbbá el kell érniük a helyi véleményformálókat.

A kulturális intézmények, például múzeumok, könyvtárak, művelődési házak, különböző módokon vehetnek részt a közösségefjlesztésben. A közösségefjlesztéshez talán a legfontosabb, hogy a szakemberek partnerként, civil szakértőként tekintsenek a közösség, a település képviselőire. Időnként ez a legnehezebb.

BERECZKI IBOLYA

ágazati feladatokért felelős főigazgató-helyettes , Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

Partnerségben a múzeumokkal Magyarországon – eredmények és lehetőségek

Az ICOM (International Council of Museums) múzeummeghatározása folyamatosan bővül, a közösségi részvételen alapuló („társadalmasított”) múzeum gondolata egyre elterjedtebb és egyre több múzeum illeszti be a tevékenységitkörébe.

A kulturális intézmények társadalmasítása, az adott közösség mozgósítása, az Európai Unió által támogatott Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt alapgondolata.

A múzeumok sosem voltak és a jövőben még kevésbé lesznek önmagukban létező intézmények. Nyilvánvaló, hogy múzeum nem létezhet látogató nélkül, de a jövőben nem lesznek múzeumok közösségek nélkül.

A 2017-es Múzeumi Törvény módosítása megteremtette az új tevékenységi kör jogi keretét, de szükség lesz a múzeumok alapfeladatainak bővítésére, mely végül új pozíciót biztosíthat ezeknek az intézményeknek.

Ennek a folyamatnak köszönhetően a múzeumok egy új területen is bizonyíthatják társadalmi elkötelezettségüket. A jogi keretek megteremtésén túl meg kell vizsgálni az adott település szükségleteit éppúgy, mint a célcsoportok szükségleiteit és lehetőségeit. A múzeumoknak meg kell határozniuk céljaikat, stratégiai tervet kell készíteniük és technológiai fejlesztések is szükségesek. A folyamathoz elengedhetetlen a muzeológusok érzékenyítése, hogy képesek legyenek tartalommal megtölteni a jogszabályok nyújtotta kereteket.

A múzeumokkal való együttműködés hosszútávon fenntartható partnerséghoz vezethet. A Cselekvő közösségek projekt a lehetőségek és a jó gyakorlatok bemutatásával segíti mindezek megvalósítását és a stratégiai tervbe való adaptálását.

GULYÁS GABRIELLA

Főigazgató-helyettes , Petőfi Irodalmi Muzeum, Budapest

Közösségfejlesztés egy országos múzeumban – a Petőfi Irodalmi Múzeum szerepe és felelőssége

A múzeumnak át kell alakulnia, nem valamiért, hanem valakikért kell léteznie. De hol tartunk ebben a folyamatban? Hol tartunk a gyűjteményt gazdagító, gondozó és tanulmányozó intézményi szerepből a közösség különböző igényeit kielégítő szolgáltatást nyújtó intézmény irányába való átalakulásban? Mennyi figyelmet szentelünk a közösségfejlesztésnek? Mennyit tudunk a folyamaton levő közösségfejlesztésről, köszönhetően az általunk fenntartott irodalmi emlékhely-hálózatnak és a Petőfi Irodalmi múzeumhoz tartozó 7 vidéki

ágazati múzeumnak? A közösségeflejtés tapasztalatai miként vannak jelen az intézmény stratégiai tervezetében? Előadásomban ezekre a kérdésekre igyekszem választ adni a Petőfi Irodalmi Múzeum gyakorlati tapasztalatai alapján.

KÁLDY MÁRIA

Főtanácsadó, Múzeumok Oktatási és Módszertani Központ, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

A skanzen közösségei

Az 50 éves Szabadtéri Néprajzi Múzeum egy országos múzeum, mely egyúttal a szabadtéri néprajzi múzeumok és tájházak szakmai irányítója és felügyelője, továbbá egy közgyűjtemény számtalan ágazati feladattal, valamint egy hatalmas társadalmi tőkével rendelkező tudásközpont. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum, vagy Skanzen, egy különleges intézmény, mely a saját útját járja, ebből következően a közösségeivel is sajátos a kapcsolata. Társadalmi beágyazottságának köszönhetően minden programjával számos közösséghoz kapcsolódik. Tudományos és tudományszervező tevékenysége az egész országra kiterjed, sőt a határokon túlra is hatással van. Kiállításainkon keresztül, a tudásátadásnak és -interpretációnak, valamint a PR tevékenységünknek köszönhetően a látogatók széles körét tudjuk elérni.

A Skanzen számtalan közösséget vonz, különféle csoportokkal működik együtt hosszabb-rövidebb időn keresztül, ráadásul az itt dolgozók is egy színes közösséget alkotnak, mely együtt tevékenykedik a múzeum külső és belső segítőivel.

PAWEŁ BRAUN

Igazgató, Joseph Conrad megyei és városi könyvtár, Gdańsk, Lengyelország

Gamifikáció – hogyan tudja a könyvtár bevonni és aktivizálni a helyi közösséget?

A gamifikáció a gdanski könyvtári hálózat egyik olvasásnépszerűsítő módszere. Az elmúlt két év során számtalan ilyen programot szerveztünk a meglevő és lehetséges olvasóink számára.

- Ksiazka Go! – Könyv – Go!
- Kincskeresés. Ez egy városi játék, melyben a legkitartóbb résztvevők könyveket nyernek. A helyszínek a közösségi médiában (Facebook, Instagram) és a könyvtár honlapján jelentek meg. A játékban való részvétel egyetlen feltételle a mobiltelefonos internethozzáférés. Eddig 4 fordulója volt ennek a városi játéknak, 30 titkos szervezővel és 2400 résztvevővel.

• A Mobil városi játék alapötletét A. C. Doyle regénye: a Négyek jele adta. Ez egy új, érdekes és szokatlan szórakoztató alkalmazás azoknak, akik valami másra is használni szeretnék az okostelefonjukat. Ez a játék lehetőséget

nyújt arra, hogy a játékos szokatlan módon fedezze fel a várost. A játék helyszíne a város utcái és épületei. A játékot a Múzeumok éjszakáján, május 21-én mutattuk be. Első nap több mint ötszázan vettek részt a játékban aktívan és összesen háromezren csatlakoztak.

• Stalker - a könyvtár által meghirdetett szerepjáték. A gdanski könyvtár harminc olvasója augusztusban egy ismeretlen címről csomagot kapott, benne Lars Kepler krimije, egy fénykép és néhány ötlet. A címzetteknek meg kellett oldani a rejtelyt, amely a könyvtárban elrejtett díj volt.

• Rejtélyes író-olvasó találkozó – 2017. szeptember 29-én a könyvtár egy népszerű íróval rendez találkozót, de minden nagyon titokzatos. Nem lehet tudni, ki az író, sőt azt sem, hogy hol lesz a program.

• Messenger (ro)BOT Joseph – a gdanski könyvtár facebook követői megkérdezhetik BOT Joseph-től, hogy mit olvassanak. Egy rövid kvíz kitöltése után Conrad Korzeniowsky – a könyvtár támogatója – javasol egy könyvet és megmutatja, hogy hol tudják kikölcsönözni.

MAARJA VAINO

Igazgató, Irodalmi Központ, A. H. Tammsaare és Vilde Múzeum, Tallinn, Észtország

Utcák és nevek - egy helyi identitást erősítő múzeumi program

Szeptember 9-én rendeztük meg a tallinni Kadriorg negyedben az úgynevezett irodalmi utcafesztivált. Az Irodalmi Központ által szervezett eseménynek az volt a célja, hogy felhívja a figyelmet az irodalmi örökség helyszíneire, továbbá, hogy kivigyük a kortárs irodalmat az utcára, az emberek közé.

A rendezvény helyszíne az egyik leghíresebb észt költőről, Lydia Koiduláról elnevezett utca volt. Azonban ez az utca nemcsak a névadójáról híres: itt található az A. H. Tammsaare és Eduard Vilde emlékmúzeum – ők mindenketten fontos észt klasszikusok. De még ez sem minden. Az utca közepén áll egy 1990-es években épült „alkotóház”, ahol számtalan ismert kortárs író élt és alkotott. Az irodalmi utcafesztivál ezt a különleges tallinni irodalmi helyszínt is ünnepelte.

A helyi közösségek összefogása volt az, ami valóban sikeressé tette ezt a rendezvényt. Az előadásomban erről az együttműködésről fogok beszélni, a kihívásokról, amelyekkel szembe néznünk annak érdekében, hogy megvalósuljon ez a fesztivál.

BRICE GOURDOL

Chargé de Mission Territoriale, France

Képzés mint az önkéntesség támogatásának hatékony eszköze

A francia nyelvben két kifejezés van az önkéntességre: a „volontaire” és

a „bénévole”. Vajon ezek az önkéntes tevékenység két oldalát mutatják?

Az első kifejezés, a „volontaire” esetben fizetett tevékenységről van szó, a másodiknál a „bénévole” esetében viszont fizetés nélküli munkáról beszélünk.

Az önkéntességgel foglalkozó friss minisztériumi tanulmány szerint a „volontaire”-ök többsége az ”ügy miatt” vállalja a munkát, bár manapság több-ségük valami más, például új készségeket, tapasztalatokat, kapcsolatokat is keres.

Mi a szerepe és felelőssége a közösségi vezetőknek, akiknek az a fel-adatuk, hogy támogassák a résztvevőket a különböző célok elérése érdekében? Vajon az egy elfogadható kompromisszum, ha valaki „valami más” is keres? Az elmúlt 11 év során Franciaországban helyi, regionális és országos önkéntes szervezetek támogatásával és fejlesztésével foglalkoztam, ezekről a tapasztala-taimról szól ez a dolgozatom. A legjobb és legrosszabb tapasztalataimból azt tanultam, hogy „a helyes megoldás” nem létezik, és hogy a vezetőknek a helyi közösség igényeihez kell igazodniuk.

MISZLER TAMÁS

Igazgató, Csorba Győző Városi Könyvtár, Pécs

Önkéntesek a könyvtárban

Előadásomban bemutatom az önkéntesek minden napos könyvtári tevékenységét. Jó gyakorlatokon keresztül ismertetem, hogy milyen értékes a jelenlétéük a Könyvtár számára.

TÓTH ARNOLD

Igazgató, Herman Ottó Museum, Miskolc

Polgárok a műtárgyak között – hogyan találtak otthonra a Herman Ottó Múzeumban a közösségek?

Előadásomban azokat a kezdeményezéseket ismertetem, amelyek hozzá-járulnak ahhoz, hogy a különböző közösségek minél aktívabban részt vehesse-nek a miskolci Herman Ottó Múzeum életében. Beszélek arról, hogy kik kötőd-nek már hosszabb ideje a múzeumhoz, kik keresik ezt a lehetőséget, továbbá, hogy mi motiválja az önkénteseinket.

BÉRES JUDIT

adjunktus, Pécsi Tudományegyetem (PTE), Pécs

Élő könyvtár mint az esélyegyenlőség eszköze – három év tapasztatai

A dolgozat egy mintaprojektet mutat be, melynek célja pécsi fiatalok kritikus gondolkodásának fejlesztése volt. A programot könyvtárosok, tanárok és helyi civilek valósították meg a pécsi egyetem irányításával, ahol 2014-óta több előkönyvtári programot szerveztek már fiatalok számára. Az élő könyvtár egy esélyegyenlőséget segítő eszköz, melynek célja, hogy megkérdőjelezze az előítéleteket és a kirekesztést, továbbá, hogy erősítse az emberi jogok érvényesítését. Ez egy interaktív, non-formális oktatási eszköz, melynek célja, hogy elindítsa a kultúrák közti tanulást és párbeszédet az olvasás metaforáján keresztül. Ez az innovatív és hatékony oktatási módszer fejleszti a résztvevők szociális készségeit (az empátiás és kommunikációs készségeket, a toleranciát, a gondolatok és érzelmek megosztását elfogadásának tudását), továbbá csökkenti az előítéleteket és a kirekesztést.

MOLNÁR JÓZSEF

Múzeumpedagógus, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

Integrált tabor egészséges és fogyatékkal élő kamaszok számára a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban

Az elmúlt négy évben egyheteres tábort szerveztünk speciális igényű kamaszok és iskolai közösségi szolgálatot teljesítő középiskolások számára. Előadásomban bemutatom a tabor programját, módszereinket, a résztvevők visszajelzéseit és további terveinket. A project, mint a legjobb kezdeményezés, elnyerte a múzeumpedagógusok díját.

ELLEN ROTERS

Igazgató, Jugend Museum, Berlin, Németország

Mindenki belefér – múzeumok és iskolák együtt a sokféleség elfogadásáért

A berlini Jugend Muzeum célja, hogy a látogatók új módon ismerkedhessenek és tanuljanak meg szembenézni a "történelemmel". Arra szeretnénk bíztatni a gyerekeket és a fiatal felnőtteket, hogy aktívan, a saját minden napjai-körül foglalkozzanak a múlttal. Számtalan programot szervezünk: történelmi tárgyú kiállításokat, projekteket, színházi és multimédia-előadásokat, fesztiválokat, városi sétákat, találkozókat és beszélgetéseket.

2015-ben indítottuk a mindenki belefér – múzeumok és iskolák együtt a sokféleség elfogadásáért című projektet, mely elnyerte a legrangosabb német kulturális és művészeti pedagógiai díjat. A projektet 5 évvel ezelőtt indította a német kormány (a család-, idős-, nő- és ifjúságügyi szövetségi miniszterium), a program jelszava: Élő demokrácia! Hat iskolával és egyéb intézményekkel együttműködve számtalan programot ajánlunk, melyek célja a mai modern világban jelen lévő különféle életmódot elfogadása.

2015-ben számtalan workshopot tartottunk, melynek eredményeként

létrehoztunk az interaktív I 2016-ot, idén, 2017-ben pedig egy új iskolai alkalmasáson dolgozunk, melynek címe Mobil mindenki Belefér. Részt vettünk a Queer-hónap rendezvényein, különleges programjainkon a fiatalok megismerkedhettek a témaival.

Előadásomban bemutatom a projektet, céljainkat és a problémáinkat, amelyekkel szembe kell néznünk.

LENGYELNÉ MOLNÁR TÜNDE

Igazgató, Media-Informatikai Intézet, Eszterházy Károly Egyetem, Eger

KVASZINGERNÉ PRANTNER CSILLA

Tanársegéd, Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Az info-kommunikációs hozzáférés lehetőségei

Az info-kommunikációs hozzáférés szándéka, a mindenki számára egyenlő hozzáférésre való törekvés alapvető fontosságú. Bizonyos eszközök nélkülözhettek lennének vagy kizárolagosak a hozzáférés szempontjából. Ilyen például a gyengén látók vagy látáskorlátozottak, illetve tanulálási zavarokkal küzdő gyermekek számára fejlesztett hangvezélrelte mobileszközök, továbbá az operációs rendszerbe integrált nagyító és kontrasztszabályozó. A hozzáférés támogatása az egyik legfontosabb kérdés a honlapok esetében, hiszen ez az információterjesztésnek, a célcsoportok eléréisének vagy az on-line adminisztrációnak leghatékonyabb módja. Előadásomban ennek a kérdésnek az alapelveit és lehetőségeit vázolom.

BOGNÁRNÉ LOVÁSZ KATALIN

adjunktus, ELTE SEK, Szombathely

A könyvtár és közösségei – miként lehet beválni a helyi közösséget tagjait?

A könyvtárak feladata, hogy számtalan módon szolgálják közösségeiket. Biztonságos és megbízható helyszínt nyújtsanak különböző tevékenységekhez, modern szolgáltatásokat és naprakész gyűjteményeket tartanak fenn, rendelkeznek a modern infókommunikációs eszközökkel, tanfolyamokat és rendezvényeket szervezzenek. De vajon a könyvtárat a közösségi saját „vagyónának” tekintik-e? Miként kezdeményezhetik a könyvtárak a jobb kommunikációt? Milyen módon és milyen eszközökkel érhetik el a könyvtárak a közösségeket?

Tanulmányomban ezekre a kérdésekre keresem a választ. Úgy vélem, a legfontosabb, hogy nem a könyvtárnak van közössége, hanem a közösségnek van könyvtára.

PIOTR BIENKOWSKI

Projektigazgató, A mi múzeumunk program, Paul Hamlyn Foundation, London, Anglia

A felhatalmazás megosztása a közösségekkel

A valódi közösségi alapú menedzsment kulcsa a felhatalmazás és a döntéshozatal hatékony megosztása a közösségekkel. Előadásomban három múzeum jó gyakorlatán keresztül mutatom be a Mi múzeumunk: közösségek és múzeumok aktív partnerség című ötéves program eredményeit. Két múzeum számára a közösségekkel való együttműködés teljesen újdonság volt, és minden a kommunikációról szólt. A harmadik esetében hosszútávú stratégiai partnerség van alakulóban, melyben önkéntes és jótékonysági szervezetek is részt vesznek. A múzeum egészen új területek szakembereivel került kapcsolatba, ennek köszönhetően a múzeum egy széles társadalmi hálózat részévé vált.

MONIKA BUCZEK

múzeumi titkár, Néprajzi Múzeum, Varsó, Lengyelország

A közösségi alapú működis magvalósítása a varsói néprajzi múzeumban

A szociális és kulturális tevékenységet folytató intézmények egyre inkább törekzenek a közösségek bevonására, melynek következtében újra kell értelmezniük saját szerepüket.

2012-től a varsói Néprajzi Múzeum részt vesz abban az intézményi együttműködésben, melynek célja a múzeum előtti Malachowsky tér felújítása, újjáélesztése. Ennek érdekében több lakossági fórumra is sor került. Végül, az érintettek megegyeztek abban, hogy a teret művészeti, társadalmi és kulturális térré alakítják át. A projekt első szakasza 2014-ben egy nyílt pályázat kiírásával zárult.

A társadalmiasítás másik fő területe a Néprajzi múzeumban a múzeum-pedagógia. 2013-ban nálunk született Lengyelország első „gyermekmúzeuma”. A helyi közösségen túl vannak projektjeink, melyek szélesebb közösséget szólítanak meg. Az Oszd meg Lengyelországot című projektünk, mely 2013-ban indult, fő célkitűzése, hogy bevonjuk a gyermekotthonokban élőket a helyi közösség életébe, majd a projekt eredményeit külföldön élő gyermekekkel is megosztottuk.

VIGH ANNAMÁRIA

főosztályvezető, EMMI, Közgyűjteményi Főosztály, Budapest

A társadalmi múzeum

A múzeum fogalmának meghatározása az adott társadalom változásával

párhuzamosan folyamatosan módosul. A 21. század eleji forradalmi változások elsősorban a digitális technológiának köszönhető, mely alapvetően befolyásolja a múzeumok feladatait és szerepét. Ezeknek az intézményeknek egyre inkább részt kell venniük a társadalom életében, és egyre fontosabbá válik, hogy képesek legyenek megfelelő válaszokat adni az új évszázad kihívásaira.

Magyarországon a 2013-ban indított Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) lefektette a kulturális terület stratégiáját és a jövő irányvonalait 2020-ig. A dokumentum szerint a múzeumok legfontosabb feladata, hogy erősítsék társadalmi elkötelezettségüket a minden napokban.

A program kiemeli, hogy globalizált világunkban a múzeumoknak meg-határozóan fontos feladata a nemzeti identitás megőrzése és erősítése, továbbá részt kell vállalniuk a helyi közösségek megőrzésében, újjászervezésében és mozgósításában is.

A program alapján újra kell fogalmazni a múzeumok és a muzeológusok szerepét, akiknek választ kell adniuk az új kihívásokra, fejleszteniük kell digitális készségeiket és képessé kell válniuk összetett társadalmi problémák kezelésére.

Az Európai Unió által támogatott Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt a lehetőségek bővítésével, szakértelemmel és tapasztalattal segíti az előrelépést.

NAGY MAGDOLNA

megbízott igazgató, Múzeumok Oktatási és Módszertani Központ, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre

Mit tehet a Múzeumok Oktatási és Módszertani Központja (MOKK) a közösségi cselekvésért?

A szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum egyik igazgatóságaként működő Oktatási és Módszertani Központ (MOKK) fő célkitűzése: a múzeumok társadalmi elkötelezettségének, közoktatási és közössége építő feladatainak erősítése, a különböző múzeumok egymással, a közoktatási intézményekkel, a helyi közösségi intézményekkel és ezek célcsoportosítással való együttműködésének fejlesztése. Tevékenységünknek köszönhetően a múzeumi szakemberek más-ként kezdenek tekinteni a múzeumok oktatási szerepére. Most arra szeretnénk bíztatni a múzeumokat, hogy még nagyobb szerepet vállaljanak a közösségek életében. Célaink elérése érdekében hazai és nemzetközi kutatásokat végezünk; múzeumpedagógiai és felnőttoktatási módszertani fejlesztéseket készítünk, olyan közössége építő programokat indítunk, amelyek hozzájárulnak a közösségek építéséhez és a közösségi tevékenységhez. A MOKK országos koordinátori- és mentorhálózatot működtet, valamint saját fejlesztésű, akkreditált szakmai képzéseket szervez. Munkánk fontos részeként kiterjedt partnerkapcsolatokat tartunk fent nemcsak múzeumokkal, hanem könyvtárakkal, kulturális közösségi intézményekkel, szakmai szervezetekkel és különböző szintű oktatási in-

tézményekkel. A tevékenységünket országos rendezvényeken, konferenciákon, helyi és regionális találkozókon és workshopokon mutatjuk be, valamint saját honlapokat és közösségi médiafelületeket működtetünk. Kutatási eredményeink és módszertani fejlesztéseink; a legjobb hazai és külföldi gyakorlatok valamint a mintaprojektek a széles közösség számára is hozzáférhetőek nyomtatott és online szakmai kiadványainkban.

PETRA ZWAKA

alapító igazgató, Jugend Museum, Berlin, Németország

A Jugend Museum – az interkulturális tanulás és tevékenység tere

A berlini Jugend Museumban önállóan, kísérletezve és kutatva lehet felfedezni a történelmet. Az intézmény, mely a 340 000 lakosú Schöneberg kerületben található, fiatalok számára mutatja be a történelmet egy városi térben. Fő célunk a történelmi narratívak összekapcsolása a művészeti és multimédiás kifejezési eszközökkel.

Az 1994-ben alapított intézmény a helyi történeti múzeumhoz tartozik. Az alapítás idején, a berlini fal leomlását követően Németországban erősödött az idegengyűlölet, továbbá ez az időszak volt az első csúcspontja a hajléktalanszállók elleni gyűjtogatásos merényleteknek. A kezdetektől foglalkozunk az emigrációtörténettel, programunk fontos része a különböző származású fiatalok és családjaiak bevonása. Tevékenységünket példázza a Villa Global című állandó kiállításunk, mely egyúttal állásfoglalás is egy olyan társadalom mellett, amelyben a „kevert identitás” magától értetődő, és amelyben a közösség tagjai több különböző kulturális közeghez is tartozhatnak. E sok kihívást jelentő feladat elérése érdekében együttműködünk iskolákkal és más oktatási intézményekkel valamint helyi kulturális intézményekkel.

ULDIS ZARINS

Fejlesztési Igazgató, Lett Nemzeti Könyvtár, Riga, Lettország

Együtt – könyvtárak és múzeumok közös helytörténeti kutatása Lettországban

Mind a könyvtárak mind pedig a múzeumok alapfaladata a helytörténeti emlékek gyűjtése, kutatása és megőrzése. Bár a gyűjteményük különböző, hiszen a könyvtárak elsősorban nyomtatott dokumentumokra koncentrálnak, de a gyakorlatban a múzeumok és a könyvtárak közti különbségek gyakran elmosódnak. Mindkét intézménytípus gyűjteményében rendkívül sokféle tárgy található, szellemi és tárgyi javakat is gyűjtenek, kiállításokat és egyéb programokat szerveznek, valamint oktatási tevékenységet folytatnak.

A helytörténet ráadásul érdekel az iskolákat, a különböző civilszervezeteket és a magánembereket is. Létfontosságú, hogy ezek a szervezetek és magánszemélyek a forrásokért és figyelemért való versengés helyett együttmű-

ködjenek és támogassák egymást.

Előadásomban bemutatom a múzeumok és könyvtárak együttműködé-
sének néhány jó példáját, továbbá felvázolom egy mindenki számára előnyös
együttműködés lehetséges modelljét.

MAARTEN VAN DITMARSCH

elnök, Saint Martin kulturális központ, Utrecht, Hollandia

Aktív közösségek új lehetőségei az utrechti kulturális intézményekben

A szerző a Saint Martin kulturális központ és a National Museum for Christian Art and Culture közös programját mutatja be.

Abstracts

PIOTR BIENKOWSKI

Project Director, Our Museum Program – Paul Hamlyn Foundation, London, UK

Keynotes: How to Embed Community Participation?

True embedding of community participation can only happen when the museum – or other cultural organization – changes. Learning from the five-year program, Our Museum: Communities and Museums as Active Partners, suggests two key messages: small changes across the whole organization add up to significant transformation; and participation is everyone's job, from the top to the bottom, inside and out.

MIKLÓS CSERI

director general, Hungarian Open Air Museum, Szentendre

Social Cohesion and Cooperation – European Partnership with Museums

All the functions of the museums – collecting, preserving, transferring knowledge, strengthening the local and national identity – are serving for the common good. Due to a paradigm shift the social role and possibilities of the museums have been changed. These institutes have to deal with new assignments in connection with e.g. democratization, equal cultural opportunities, digitalization. Museums have to be engaged in community development, life-long learning and museum education. We have to reach the disadvantaged groups and give them equal cultural opportunities. At last but not least museums have an important opinion shaping role in difficult questions like migration, social integration, or confrontation with historical traumas. An exhibition can induce or maintain the social dialogue.

LÁSZLÓ TÜSKE

Director General, National Széchényi Library, Budapest

New Social Roles of Libraries

We would like to introduce the libraries' new way of thinking in the 21. century which gives answers to the new needs of the users. It is an important question what is a library good for in a period of digitalization of the cultural

heritage?

We introduce examples how can a library become an inspiring community space. Due to the rapid improvement and wide spreading of info-technology the libraries have much more function than collecting and maintaining closed contents; they have to form and document the intellectual efforts as well. The Active Communities – Acting Community Involvement project's wiki platform is a good example of it. On the semantic web site the documents with metadata can give opportunities for new application.

Applying the new technology everybody can reach the documents of the common national memory and we can also introduce the richness and variety of the Hungarian culture.

ÁRPÁD KÁRPÁTI

managing director, NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd., Budapest

Potential Cooperation of Public Community Centers and Museums

The NMI Institute for Culture Non-profit Ltd. helps the realization of the professional conceptions of the public culture. This institute with its nation-wide network is a promoter of local, regional and countrywide cultural cooperation. NMI helps the settlements to shape their cultural, social and economic life by realization of pilot projects.

Our cultural community institute network with its 3200 institutes is a special value. These local institutions are dealing with value creation, salvage, community strengthening innovations. We treat the community development, the promotion of equal opportunities and culture based economy as a unit.

Our visitors, due to the general paradigm shift, have also have become the inventors – not only recipients – of our programs and projects.

The cooperation of cultural institutions and museums are very important and has many fields form the organization of exhibitions or festivals to volunteers' initiations. The so called good practices are examples of this kind of partnerships.

DR. MÁRIA ARAPOVICS

Profession Leader of Acting Communities Project, Museum Education and Methodology Centre, Open Air Museum, Szentendre; Associate Professor, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary

The Innovative Community Development – Participatory Models: Research Findings of the Representative Survey on Hungarian Museums, 2017

The project 'Acting Communities – Active Community Involvement', supported by the European Union and co-financed by the European Social Fund, the Human Resources Development Operative Program was set up and

run for the aim of working towards an open, active and co-operating society through the means of community cultural development by a consortium of the Hungarian Open Air Museum, the NMI Institute for Culture Non-profit Ltd. and the National Széchényi Library. The innovations of this Active Communities project opened a new era in the life of the Hungarian museums, based on the cooperation of the three special fields, i.e. that of the museums, the libraries and the community cultural centers. The presentation shows the development of the project which provided professional and methodological support for local communities and these cultural institutions. The first part of the lecture presents the mentor-network of the project and the educational and methodical results of the „Active Communities”. The project work included various types of research on community participation in local cultural institutions as well as development of innovative methods to enhance these activities. The second part of the presentation outlines some of the preliminary findings of the representative research on participatory activities. The consortium partners executed a representative survey about the community activities of museums, libraries and public cultural institutions, presenting the first results of this survey at the conference.

DR. IBOLYA BERECKZKI

CsC, Deputy Director General, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary

Museum Partnerships in Hungary – Achievements and Opportunities

ICOM's definition of what a museum is, is continuously updated, becomes more and more complex. The Participatory Museum is becoming ever increasingly common in the contemporary museum sphere, enriching museum functions. This trend is interlinked with our ongoing project Acting communities – Active community involvement financed by the European Union, with the aim of encouraging community activity. The museum has never been an isolated institution, and nowadays the chance of becoming one is even less. Not only because the museum cannot exist without visitors, but also because the museum of the future will not survive without communities. The legislative framework for this is provided by the 2017 amendment of Museum Act in Hungary. Furthermore, it is necessary to broaden the scope of basic museum functions, and by this repositioning museums will take place. The commitment of museums to tackle social issues may manifest itself in more and more new areas. For this to happen, besides the legislative framework, the survey of the conditions of the museum environment is essential to get more knowledge about the demands and opportunities of stakeholders to be involved. It is vital for museums to define their objectives, to make strategic plans, and involve new technologies. Moreover, it is indispensable to sensitise museum

professionals, and to train them to be able to fill the legislative framework with real content. Long term partnerships can evolve from the cooperation of museums if they can be incorporated into institutional strategy, for the realisation of which methodological guidance, opportunities and examples of best practices are provided.

GABRIELLA GULYÁS

Deputy Director General, Petőfi Literary Museum, Budapest, Hungary

Community Development in a National Museum – Roles and Responsibilities of the Petőfi Literary Museum

Where are we in the process of „from being about something to being for somebody? What are the stages of the development from being an establishment-like institution that focus on the growth, care and study of its collections to shifting the focus to provide a variety of services to the public? How much attention is devoted to community development? To what extent is a national museum aware of the ongoing community development in a national operation including the network of the Hungarian literary memorial houses as well as seven branch museums all over the country? How does experience in the field of community development feed into institutional strategy making? IN my presentation I will try to answer the above questions through providing examples from the praxis of the Petőfi Literary Museum.

MÁRIA KÁLDY

General Consultant, Museum Education and Methodology Centre, Hungarian Open Air Museum, Szentende, Hungary

The Hungarian Open Air Museum and the Communities

The fifty-year-old Hungarian Open Air Museum, as a national museum, as a central museum among open air ethnographic museums, as an institute performing public policy functions, as a public collection carrying out sectorial tasks, is a centre of knowledge having a broad social capital. The Hungarian Open Air Museum is not a typical institution, but it has individual characteristics and it is an institution with its own way, therefore its relationship with its communities is also peculiar, and it is relatively broadly based, which permeates and touches all of its activities. Its scientific and science organizing activities extend to its immediate environment, as well as the whole of the country, in fact beyond the country too. Through its exhibitions, knowledge transfer, interpretation and public relation activities, it addresses a broad strata of visitors. It attracts and operates many kinds of communities, it gets in touch with various communities for a shorter or longer period of time, while it constitutes a colorful community with its network of its own employees and its external network of helpers assisting its museum

activities.

PAWEŁ BRAUN

Director, Joseph Conrad Voivodeship and City Public Library, Gdansk,
Poland

Gamification – How to Attract Active People to Library

Gamification is one of the reading promotion methods used in Public Library in Gdansk. Over the past two years we organised several events for current and potential readers of our library.

- Ksiazka Go! – Book Go!
- Treasure hunt for readers. This is a city game in which prizes for the most persistent players are books. Location tips were published in social media (Facebook, Instagram) and website of the library. Anyone with a mobile device with Internet access can participate and become a book hunter. We had four editions of this city game so far: 13-15 August 2016; 15-16 October 2016; 22-23 April 2017; 26-27 August 2017. 30 hidden active participants in every edition. All together over 2400 people went on a book hunt in Gdansk.
- Mobile City Game “The Sign of Four” based on the script inspired by A. C. Doyle’s novel. This a new, interesting and unusual way of entertainment for people who have a smartphone and want to use them for any purpose other than to contact with the world, or browsing the Internet. First of all, it is a game that gives you the chance to explore and get to know the city in a different way from the traditional with a pamphlet in hand. Streets and buildings serve as a playground for players. The game was launched on 21 May, on the European Night of Museums. First day the number of active participants went over 500. Overall 3000 people joined.
- Stalker – Our librarians played the role of stalker. 30 readers of the Gdansk library in August received unannounced shipments. Each contained the Lars Kepler’s crime story, a photo and some tips. The task was to solve the puzzle, which led to the prize hidden in the library.
- Mysterious author meeting – On 29 September our librarians will take readers to a meeting with a popular author. Everything is covered with mystery. It is unknown who the author is and where the meeting will take place.
- Messenger BOT Joseph – followers of Public Library in Gdansk on Facebook can ask BOT for a book they should read next. After the short quiz Joseph Conrad Korzeniowsky–patron of our Library – will suggest them a book and show them where they can borrow it.

GABRIELLA GULYÁS

Deputy Director General, Petőfi Literary Museum, Budapest, Hungary

Community Development in a National Museum – Roles and Responsibilities of the Petőfi Literary Museum

Where are we in the process of „from being about something to being for somebody? What are the stages of the development from being an establishment-like institution that focus on the growth, care and study of its collections to shifting the focus to provide a variety of services to the public? How much attention is devoted to community development? To what extent is a national museum aware of the ongoing community development in a national operation including the network of the Hungarian literary memorial houses as well as seven branch museums all over the country? How does experience in the field of community development feed into institutional strategy making? IN my presentation I will try to answer the above questions through providing examples from the praxis of the Petőfi Literary Museum.

BRICE GOURDOL

Chargé de Mission Territoriale, France

Training as a Powerful Lever to Support Voluntariness

In France, there are two words to talk about „volunteer”: „Volontaire” and „bénévole”. Are they both the sides of the same coin? If they mean that involvement of the volunteer is driven by passion and will, in France the first one get a financial compensation while the second is totally unpaid.

Regarding a recent study from the French Ministry in charge of the association, most volunteers get involved for „the cause”. However, they are now, also looking for something else: new skills, credentials, network...

What is the role and responsibilities of community leaders in supporting participants to achieve the different goals they try to reach? Is looking for something else than „the cause” a compromise of principles or could it be acceptable. The lecture will be led by an 11-year experiences of supporting and counseling the development of voluntariness near local, regional and national associations in France. From the worst to the best experience, it will highlight that there is no single answer and leaders must adapt their positions, speeches and proposals to the local community.

MÁRIA KÁLDY

General Consultant, Hungarian Open Air Museum – Museum Education and Methodology Centre, Szentende, Hungary

The Hungarian Open Air Museum and the Communities

The fifty-year-old Hungarian Open Air Museum, as a national museum, as a central museum among open air ethnographic museums, as an institute performing public policy functions, as a public collection carrying out sectorial tasks, is a centre of knowledge having a broad social capital. The Hungarian Open Air Museum is not a typical institution, but it has individual characteristics and it is an institution with its own way, therefore its relationship with its communities is also peculiar, and it is relatively broadly based, which permeates and touches all of its activities. Its scientific and science organizing activities extend to its immediate environment, as well as the whole of the country, in fact beyond the country too. Through its exhibitions, knowledge transfer, interpretation and public relation activities, it addresses a broad strata of visitors. It attracts and operates many kinds of communities, it gets in touch with various communities for a shorter or longer period of time, while it constitutes a colorful community with its network of its own employees and its external network of helpers assisting its museum activities.

PAWEL BRAUN

Director, The Joseph Conrad Voivodeship and City Public Library, Gdansk, Poland

Gamification – How to Attract Active People to Library

Gamification is one of the reading promotion methods used in Public Library in Gdansk. Over the past two years we organised several events for current and potential readers of our library.

- Ksiazka Go! – Book Go!
- Treasure hunt for readers. This is a city game in which prizes for the most persistent players are books. Location tips were published in social media (Facebook, Instagram) and website of the library. Anyone with a mobile device with Internet access can participate and become a book hunter. We had four editions of this city game so far: 13-15 August 2016; 15-16 October 2016; 22-23 April 2017; 26-27 August 2017. 30 hidden active participants in every edition. All together over 2400 people went on a book hunt in Gdansk.
- Mobile City Game “The Sign of Four” based on the script inspired by A. C. Doyle’s novel. This a new, interesting and unusual way of entertainment for people who have a smartphone and want to use them for any purpose other than to contact with the world, or browsing the Internet. First of all it is a game that gives you the chance to explore and get to know the city in a different way from the traditional with a pamphlet in hand. Streets and buildings serve as a playground for players. The game was launched on 21 May, on the European Night of Museums. First day the number of active

participants went over 500. Overall 3000 people joined.

- Stalker – Our librarians played the role of stalker. 30 readers of the Gdansk library in August received unannounced shipments. Each contained the Lars Kepler's crime story, a photo and some tips. The task was to solve the puzzle, which led to the prize hidden in the library.
- Mysterious author meeting – On 29 September our librarians will take readers to a meeting with a popular author. Everything is covered with mystery. It is unknown who the author is and where the meeting will take place.
- Messenger BOT Joseph – followers of Public Library in Gdansk on Facebook can ask BOT for a book they should read next. After the short quiz Joseph Conrad Korzeniowsky – patron of our Library – will suggest them a book and show them where they can borrow it.

TAMÁS MISZLER

Director, Csorba Győző Municipal Library, Pécs, Hungary

Volunteers in the Library – Everyday Practices

My presentation focuses on how volunteers are present in libraries' everyday life, how they give values for the libraries, and how librarian volunteers can create values. The aim of the presentation is to give examples of best practices.

DR. MAARJA VAINO

Director, Tallinn Literary Centre, A. H. Tammsaare and Vilde Museums, Estonia

Streets with Names – Literary Festival as an Awareness Project

On September 9th took in Tallinn, in Kadriorg, place an event called Literary Street Festival. The event was organized by Tallinn Literary Centre and its aim was to draw attention to the literary heritage in our city space and to bring live literature to the street – to the people.

The event took place on the street which is named after one of the most important poetess in Estonia – Lydia Koidula. However, this street is even more special – not only it is named after the poetess, on that street are also located A. H. Tammsaare and Eduard Vilde museums – both authors are most important Estonian classics. And that's still not all – in the middle of the street there is a house which was built in the beginning of 1990s and its purpose was to be a „writers' house“. Thus, it is a house where several well-known contemporary writers have lived and worked.

Literary Street Festival was an event to celebrate this very special literary space in Tallinn.

One of the main aspects that made such an event successful, was the close cooperation with the local community. My presentation gives an insight to that cooperation, to the challenges and how to make such a festival a success.

DR. ARNOLD TÓTH

Director, Herman Ottó Museum, Miskolc, Hungary

Citizens Among Artifacts – Communities finding home at the Herman Ottó Museum

The presentation discusses those initiatives, which help communities to take an active part of the life of the Herman Ottó Museum. Who has been connected to the museum's social network for a longer time? Who has been looking for these kind of opportunities? And last but not least, what are the motivations of these kind of cooperation?

DR. JUDIT BÉRES

Senior Lecturer, University of Pécs, Hungary

Living Library as an Equalities Tool for Libraries – Three Years of Experience from Pécs

Living Library is an equalities tool based on a „reading” metaphor that seeks to challenge prejudice and discrimination through intercultural communication and personal contact-based learning. It works like a normal library where readers can browse the catalogue for the available titles, choose a book they want to read, and borrow it for a limited period of time. The „book” is a real person (not a role-player) who is usually a member of minorities facing discrimination in the given country. During the reading act readers can discuss their misbeliefs and ask anything they are interested in. The „living library” tool traditionally is applied by social/youth workers fostering participants’ social skills (empathy, tolerance, communicative skills, sharing and accepting different ideas and emotions). Nowadays there are more than 70 countries over the world where successful living library events are available. There are best practices for the involvement of „living library” in teachers’ instruction and librarians’ work, so it is approved as an innovative, empirical learning experience as well.

The presentation aims to give a general overview about some Hungarian living library events as tools for multicultural education provided for local youth, based on learning through personal contact. The paper will present the practice of librarians, teachers and youth workers from the University of Pécs where since 2014 many living library events have been organised with „book titles” e.g. gipsy, muslim, jewish, deaf, blind, disabled, ex-drug users and LGBTQ identity persons. The program is offered for local high schools and is

one of the most successful civil initiative in Pécs.

MÁRTON BEKE

Professional Leader of Acting Communities Project, NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd.

Community-led of Cultural/Community Centers

Among institutions of community culture there are several examples, where local people are directly engaged in the operation of an institution. In many cases this goes beyond the implementation of individual programs as a volunteer, and includes strategic decision-making, adaptation and autonomous realization of certain activities. Such examples will be briefly presented in the round table.

JÓZSEF MOLNÁR

Museum Educator, Hungarian Open Air Museum, Szentendre, Hungary

Integrated Week in the Hungarian Open Air Museum for Disabled Teenagers and Secondary School Students

The last four summers we organized a week-long programme for teenagers with special needs and for secondary school students who had to participate in voluntary work. In my lecture I show our activities, our methods, feedbacks from participants and our experiences and plans for the future. This project won The Museum Education Award in the category of best museum educational initiative.

BOGNÁR DR. KATALIN LOVÁSZ

Senior Lecturer, Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities, Institute of Library and Information Science Savaria Library Science Group, Szombathely, Hungary

Library and its Community: How Libraries can Involve the Members of their Community into their Activities

Libraries main goal is to serve their communities in many different ways. They provide safe and trusted location for activities, up-to-date services and collection, access to modern ICT; they organize user education trainings and events etc. But do people recognize the libraries as community assets? Do the members of the community feel the ownership towards the library? How can libraries start a better community dialogue? What are the best ways and methods for libraries to outreach the community? My presentation would like to answer these questions. The main goal of these activities can be summarized by a slogan “Not a library has a community, but a community has a library”.

ELLEN ROTERS

Director General, Jugend Museum, Berlin, Germany

All Included – Museum and School Come Together for Sexual and Gender Diversity

The main goals of the Youth Museum are new ways to experience and encounter “history”, encouraging children and young adults to actively deal with history and their own daily live. Our offers are very diverse: there are historical exhibitions; projects involving history, theatre and media; events and festivals; city tours; forums and other gatherings.

Since 2015 we run the project All Included – Museum and School Come Together for Sexual and Gender Diversity, which recently won the main German award for cultural and art education. The project is founded for 5 years by the German government (Federal Ministry for Family Affairs, Senior Citizens, Women and Youth) under the slogan “Living Democracy!” (Demokratie leben!) In cooperation with six local schools and further partners, it offers a wide range of activities to promote different ways of living and loving in our modern society.

After holding a series of workshops in 2015 and putting on an interactive production I 2016, this year we are working on a new format for schools: All Included Mobile. We have also taken part in the activities involving Queer History Month, and offer special programs to get children, youngsters and adult people involved in the issue.

The lecture will give an overview on the project, the goals and challenges dealing with the issue of sexual and gender diversity with different partners in the community.

PIOTR BIENKOWSKY

Project Director, Our Museum Program – P. Hamlyn Foundation, London, UK

Sharing Authority with Communities

The key to real community participation is effective sharing of authority and decision-making with communities. Drawing on learning from the five-year programme, Our Museum: Communities and Museums as Active Partners, this lecture provides short case studies from three museums. In the first two, discussions with communities start from zero, and everything is up for discussion. In the third, long-term strategic partnerships are developed with agencies from the voluntary and charitable sector, which brings in different expertise and opens up the museum to wide community networks.

LENGYEL DR. TÜNDE MOLNÁR

Director of Media Informatics Institution and Mrs. Kvaszinger Csilla Prantner
Assistant Lecturer, Eszterházy Károly University, Eger, Hungary

Possibilities of Info-communication Accessibility

The intention of accessibility in the area of the info-communication and to ensure the equal access to everyone is an essential endeavor. Certain appliances are usually indispensable or exclusive means of access to information for many people. We can mention voice control of mobile devices, display of screen content for blind, visually impaired and for children with learning disabilities; but also the magnifying service integrated in the operating system and the contrast display. The accessibility support is one of the most important issue of websites, as the most effective means of dissemination of information, access to target groups or on-line administration. I would like to describe the main principles and opportunities in this field.

MONIKA BUCZEK

Head of Secretary's Office and Museum's Cooperation Consultant to the CEO, National Ethnographic Museum, Warsaw, Poland

The National Ethnographic Museum in Warsaw: Institution in Community Participation Process

Institutions being centres of social and cultural activities more often engage in the process of community participation, redefining it. Since 2012, the Museum has been part of the institutional coalition founded to carry out revitalization of Malachowsky Square, which is located in the immediate neighborhood of the institution involved in the collation. Public consultations took place in this case. Subsequently, the interested parties agreed their common position concerning how the square could be used for artistic, social and cultural initiatives. The first stage of the work ended in 2014 with an open competition for the Square's revitalization project.

Education is one of the main areas of the Museum's activity and it is in our institution that the first Poland's Museum for Children was established in 2013. It performs a lot of tasks that activate not only local communities. The project "Let's Sharer Poland" was conducted in 2013. It's main purpose was to involve children from children care homes in local life and then share the project's results with children abroad.

SEPSEY DR. ANNAMÁRIA VÍGH

Leader of the Public Collections Department, Ministry of Human Capacities, Hungary

Introductory Lecture

The concept of museums has permanetly been changing paralelly with the changes of the given society. The revolutionary changes of the 21th century, first of all the advance of the digital technology had a significant effect on the task and the role of the museums. Being the exact reflections of the

community they operates in. Their engagement in the life of the society is on the rise, and their capacity to give an adequate reaction to the challenges of the new century is gaining importance. In Hungary the Human Capacities Development Operational Program (EFOP) launched in 2013 laid down the strategy of the cultural field until 2020 and outlined the direction of the future. According to the document, the most important task is the promotion of the museums'engagement in the everyday life of society. The program emphasises, that in the circumstances of globalization museums have an outstanding role in preserving and strengthening of national identity, but also play a decisive part in conserving, reorganizing and animating local communities. According to the document, the most important task is the promotion of the museums' engagement in the everyday life of society. On the basis of the program the museums and their staff redefine their role, understanding that they have to meet the new challenges, developing their digital skills, and their abilities to handle complex social issues. Apparently the now running projects sponsored by the EU help to boost our possibilities and provide us with experiences and expertise to move forward.

MAGDOLNA NAGY

Acting Director, Hungarian Open Air Museum – Museum Education and Methodology Centre, Szentendre, Hungary

How can the Museum Education and Methodology Centre (MOKK) Promote Community Acting?

The main aim of the Museum Education and Methodology Centre – as a division of the Hungarian Open Air Museum – is to strengthen the role of museums in public education, to enhance their community building task and social engagement, to promote collaboration between museums and public educational institutions, museums and local communities as well as the latter's target groups. As a result of our efforts, the museum professionals started to view in a different way the educational roles of museums. Now we would like to encourage museums to take on a more significant role in the life of communities. To reach our goals we do national and international research; we develop methodologies for museum educational, adult educational, community developer programs which can promote community building and social acting. We operate a nation-wide consultant (coordinator and mentor) network furthermore we work out and organize accredited training courses. An important part of our work is to establish extensive partnership not only with other museums but with libraries, public cultural institutions, professional organizations, and different kind of graduate and undergraduate education establishment. We demonstrate the importance of this issue by nationwide events, conferences, local and regional meetings and info-days. We maintain web pages and social media platforms. The results of our research and methodological developments, the best practices of the Hungarian and foreigner museums' and the sample projects are available for the wide public in our online and printed professional publications.

PETRA ZWAKA

Founder and Former Director, Jugend Museum, Berlin, Germany

The Youth Museum Berlin – A Space for Intercultural Learning and Acting

The Youth Museum is a place to discover history by experiment and research, located in the midst of Berlin-Schöneberg in Germany, a district with about 340.000 inhabitants. We explore history with young people in the museum and in urban spaces, combining historical narrative with artistic and multimedia forms of expression.

The Museum was founded in 1994 as an integral part of the regional historical Museum. In Germany it was the same time when xenophobia had been on the rise since the fall of the Wall, and had reached its first apex with arson attacks on homes for asylum-seekers. Since then we have been working on the history of immigration, integrating young people and their families with diverse backgrounds. Our most representative viewable example in this context is the permanent exhibition Villa Global, which is not only an exhibition, but an attitude towards a society where “hybrid-identities” are a given fact, where people who feel they belong to several cultural spaces change their identities as they see fit. In these challenging processes we collaborate with schools and other educational institutions for young people and establish regional networks for cultural education.

ULDIS ZARINS

Director of Development, National Library of Latvia

In it Together: Collaboration between Latvian Libraries, Museums and Other Partners in Researching Local History

Both for libraries and museums collection, research and preservation of local history is one of their core functions. Although the nature of their local history collections is different, with libraries mainly focusing on collection of printed materials reflecting the local history, in practice the lines between the activities of museums and libraries often become blurred, with both types of institutions collecting ever wider variety of artefacts, both of tangible and intangible nature, curating exhibitions and other events and engaging in educational activities. Moreover, local history is also a subject of interest to school, various non-governmental organizations and individual citizens. Therefore, it is vital for all the organizations and individuals engaged in local history to collaborate and support each other's activities, rather than compete for resources and attention. In my presentation I will talk about the best practice cases of collaboration between libraries and museums, and outline the possible models of collaboration and benefits of such approach.

MAARTEN VAN DITMARSCH

President of Saint Martin Cultural Centre, Utrecht, Holland

New Approaches for Active Community Involvement in Cultural Institutions in Utrecht

In my presentation I would like to introduce the good practices of the Saint Martin Cultural Centre and the National Museum for Christian Art and Culture.

DR. MÁRIA ARAPOVICS

Professional Project Leader, Hungarian Open Air Museum – Museum Education and Methodology Centre, Szentendre, Associate Professor, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary

Book Launch: Community Development Methodological Guide (Ed. Dr. Mária Arapovics and I. Vercseg), published by the Acting Community Project

The innovations of Active Communities – Acting Communities priority project would open a new era in the life of the Hungarian museums, libraries and public cultural institutions. In our publication, we would like to introduce how the development of the project – which is supported by the European Union and based on the cooperation of the three special fields – provide professional and methodological support for local communities and cultural institutions. At the beginning of our study, we define important terms like ‘community’, ‘capacity to act’, ‘active involvement’ and ‘cultural community development’. The theoretical principles are followed by the practical results – we introduce the achievements of the project’s first year. The Acting Communities project’s nationwide goals and activities – e.g. promotion of community development, volunteer programs and social inclusion; development of models and guidelines on participatory operation of cultural institutions; organization of conferences and workshops; publication of methodological studies and online applications; operation of the nation-wide mentor-network; coordination and support of example-projects’ of cultural partnership and introduction of the trendsetting Weeks of Communities program – all of these can cause a real paradigm shift for museums and museologist.

2017.
nov.
20

PARTNERSÉGBEN A KÖZÖSSÉGEKKEL

It's an honour
to be here and
it's my pleasure
to welcome you all.

- CULTURAL INSTITUTIONS HELP US REACH THESE GOALS

WE'RE ABLE
TO FINANCE
ACTIVITIES THAT
CONTRIBUTE TO
EU GOALS

OUR CONFERENCE
IS CENTERED
AROUND COOPERATION

Welcome to
our conference!

Dr. habil.
Stríkter
Sándor

- 2017: HRDoP PROGRAM

FOCUS ON
SELF-ORGANIZED
communities

Have a nice conference!

Az európai múzeumok társadalmi szerepvállalása

A múzeum az egyik legcsodálatosabb és legkomplexebb kulturális intézmény. A *Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás* projekt konzorciumi partnerei, a Széchényi Könyvtár és az NMI Művelődési Intézet igazgatói lehet, hogy nem értenek ezzel egyet, de én ebből szeretnék kiindulni.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a múzeumokat, legalábbis döntő többségüket, a társadalmi szerepvállalás hozta létre, és ez akkor is így van, ha az intézményt a helyi polgárság, vagy ha az erre hivatott és erre igénnel bíró társadalmi retegek: királyok, főurak, vagy egyházi méltóságok alapították.

A múzeumok sok esetben reprezentációs terek is voltak. Gondoljunk csak arra, hogy a magyar felsőház egy ideig a Nemzeti Múzeum épületében ülésezett; és a különböző megyei vagy nagyvárosi múzeumok is sokszor a helyi adminisztráció, vagy a helyi reprezentáció helyszínéül is szolgáltak. Ráadásul múzeumba menni hosszú időn keresztül közösséggépző tevékenység volt, mely erősítette az egyén büszkeségét és identitását.

A nemzeti reprezentáció kérdése hamar felvetődött ezekben az intézményekben. A nemzeti identitás, az *ők* és a *mi* elkülönítése rendkívül fontos közösséggépző erővé vált. Külöldi példaként a 100 éve született Finnországot említeném. Itt számtalan falusi és helytörténeti gyűjteményt hoztak létre, melyeknek egyik legfőbb célkitűzése az volt, hogy bemutassák a helyi, a népi kultúrát szemben a svéd vagy orosz felsőkultúrával.

Bárki is volt az alapító, ma szinte minden múzeum a köz javát igyekszik szolgálni azzal, hogy gyűjt és megőriz, hogy a tudásátadást alapfeladatának tekinti, hogy erősíti a lokális és a nemzeti identitást és segít szembenézni a múlttal. Mindez persze nem zárja ki, hogy a múzeum szórakoztasson, sőt turisztikai attrakció is legyen.

Az elmúlt évtizedekben azonban komoly paradigmaváltást éltünk át: megváltozott a múzeumok társadalmi helye, szerepe és lehetősége. A múzeu-

1 Az elhangzott előadást sajtó alá rendezte Margitta Nóra

moknak olyan új kérdésekkel, problémákkal és feladatokkal kell szembenézniük, mint a kulturális alapellátás, a demokratizálódás, vagy éppen a kulturális javakhoz való hozzáférés kérdései. Egyre több magyar és európai múzeum hangsztatja, hogy a *múzeum mindenkié*. A változás fontos része a digitalizáció; a nagyszabású digitalizációs programok legfőbb célja az adatokhoz, a tudáshoz, az információkhoz való szabad hozzáférés.

Az új kihívások és feltételek a múzeumokat erőteljesebb társadalmi szerepvállalásra készítik. Manapság a múzeumoknak meg kell jelenniük a kulturális piacon. Folyamatosan keresniük kell az új közösséget, be kell csábítani a látogatók újabb és újabb csoportját egyrészt a társadalmi elfogadottság, másrészt pedig a bevételek növelése érdekében.

A hagyományos múzeumokat – Európában és Magyarországon is – nem olyan régen még az a szemlélet jellemzte, mely szerint jó, ha vannak látogatók, csak ne sokat zavarják a tárgyakat megőrző és tudományos kutatást végző muzeológusokat. Ezt példázza a londoni Természettudományi Múzeum (Natural History Museum) régebbi felmérése is, amelyben megkérdezték a múzeum dolgozóit, hogy kiknek csinálják a kiállításokat, ki a célcsoport. Elsőként a szakmát, másodikként a tudományt említették, volt, aki azt mondta, hogy saját magának, és csupán a negyedik helyen szerepeltek a látogatók. Ezen a helyzen a finanszírozási lehetőségek, a társadalmi és a politikai igények átalakulása miatt változtatni kellett.

Manapság a múzeumok fontos feladatává vált a közösségépítés. Ennek hagyományos, legismertebb formái az úgynevezett baráti és támogatói körök. Említhetjük az egyik legnagyobb európai példát: a British Museum többtizezres baráti körét, de ehhez hasonló körök már a legtöbb nagyobb magyarországi múzeumban is jól működnek. Ehhez a tevékenységhez kötődik a múzeumandragógia, az ismeretterjesztő előadások szervezése, melyek sok esetben éppen a baráti és támogatói kör tagjainak szólnak.

A múzeumok is felismerték az élethosszig tartó tanulás igényét, hogy minden korosztály számára lehet és kell oktatást biztosítani. Szükség van különböző szakmai továbbképzésekre, de a múzeumban is életben lehet tartani régi kézműves technikákat; lehet ez hasznos szabadidős tevékenység vagy akár segítség ahhoz, hogy a résztvevők visszatérjenek a munka világába. A múzeum alkalmas mindenre.

A múzeumokban egyre nagyobb szerepet kap a múzeumpedagógia, az iskolás korosztály múzeumi oktatása. Néhány évtizede a hajam is az égnek állt attól, hogy a Magyar Nemzeti Galéria süttői márványburkolatán, múzeumpedagógiai foglalkozás címén, nemezelő gyerekekét láttam. Ez szereptévesztésnek tűnt, úgy gondoltam, ennek a múzeumnak nem ez a feladata. Ma már szinte minden múzeum rendelkezik valamiféle sajátos oktatási programmal. Komplex programok születnek, melyek igyekeznek kihasználni az iskolai oktatástól eltérő környezetben rejlő lehetőségeket.

A tudásátadásnak azonban ma már nem kizárálag az iskolás diákok a célcsoportjai. Szinte kötelező, hogy a különféle fogyatékossággal élőket is megszólítsák a múzeumok, de nyitni kell a hátrányos helyzetűek felé is, számukra is biztosítani kell a kultúrához való hozzáférés lehetőségét. A szentendrei Skanzen egyik különleges projektje a demenciával élőket szólítja meg. Az Aktív időskor című projektet az Európai Unió Erasmus Plusz pályázatából közösen valósította meg öt európai szabadtéri múzeum és két egyetem. A projekt célja, hogy az idős emberek minden nap rutinos hétköznapjait élményekkel töltse fel. Azt tapasztaltuk, hogy az idős demens betegek a régi tárgyak, dallamok és ízek hatására egy időre visszatalálnak régi önmagukhoz.

A múzeumokban a társadalmi párbeszéd igénye is megjelenik, felvettőnek azok a kérdések, amelyekre más területeken nincs lehetőség választ kapni. Manapság például számos európai múzeum foglalkoznak a migráció problémájával. A svédországi Jamtli Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2015-2018 között egy kis falut épített fel a régi házak között, ahol 125 menekült család talált állandó lakóhelyet. Az oslói skanzenben (Norsk Folkmuseum) egy bevándorló pakisztáni orvos lakása is látható. A szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum ugyanezért mutatja be a cigány teknővájók lakását és a mádi zsidó vegyeskereskedést és lakóházat. Ezek a ma még talán meglepő kiállítási helyszínek reményeink szerint hozzájárulnak a társadalmi megbékéléshez is.

A történelmi traumák feldolgozásának magától értetődő helyszíne kell, hogy legyen a múzeum. Egy-egy kiállítás nagyban hozzájárulhat a társadalmi párbeszéd elindulásához, illetve fennmaradásához. Ebből a szempontból nagyon fontosak Varsó legújabb narratív múzeumai, a lengyelországi zsidóság életét bemutató POLIN és a Varsói Felkelés Múzeuma. Kevésbé ismert példa a finnországi Lappeenranta erőben látható Dél-Karélia Múzeum, ahol a második világháború idején szovjetek által előzött finnek életét mutatják be finnek és szovjetek által készített fotókon keresztül. Egyre többet tudunk arról, hogy milyen fontos a társadalmi traumák kibeszélése. A szentendrei Skanzen Erdélyt bemutató újonnan épülő tájegységenként épül ez az egyik célkitűzése.

A kulturális örökség egészen új területe a szellemi örökség (intangible heritage) védelme. Néhány évvel ezelőtt még megmosolyogták, hogy a Szabadtéri Néprajzi Múzeum ezt a saját feladatainak tekinti. Azóta több mint 10 év telt el, a Skanzen fontos része lett a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatósága és egyre többen foglalkoznak a szellemi örökség kérdéseivel. Többé nem kérdés, hogy a tudás, a mesterségbeli tudás, azoknak az elpusztuló vagy már csak töredékes emlékként meglevő elemeivel való foglalkozásban, illetve annak a visszaadásában rendkívül fontos szerepe lehet a múzeumoknak. Ennek egyik sajátos formája a *visszatanítás*. A múzeumot, mely eddig gyűjtött és megőrzött, most egyre több közösség keresi meg, hogy a régi szokásaikat, hagyományaikat tagjaik újratanulják, ezzel erősítve önazonosságukat és identitásukat. A múzeumi közösségepítés gyönyörű példái, hogy a hatalmas tiszai árvizet, majd a vörösiszap katasztrófát követő újjáépítéshez a települések a Skanzenben őrzött

régi felméréseket használták fel.

A magyarországi tájházak és irodalmi emlékhelyek is a közössége építés fontos helyszínei, melyeknek jelentős megtartó erejük van. Ezekből az apró kristályosodási pontokból a jeles események helyszínei lesznek ott, ahol már nincs orvos, ahol bezárt a posta, a kultúrház, a mozi és a könyvtár. Itt szervezhetnek pajtaszházat, koncertet vagy táncházat.

Végül, de nem utolsó sorban a múzeumoknak – a könyvtárakhoz és művelődési központokhoz hasonlóan – közösségi helyé is kell válniuk. Számomra meghatározó élmény volt 1991-ben a stockholmi Észak Múzeumában (Nordska Museet), hogy a múzeum kávézójába azok is betérnek, akik nem akarnak éppen kiállítást nézni. A kávézó egy olyan kellemes közösségi tér volt, ahol szívesen üldögéltek az emberek. Megtanultam, hogy nem kell mindenkire ráerőszakolni a tudományt. Érdemes a helyieket bevezetni, hozzászoktatni a múzeumhoz, hogy szeressék, hogy élő kapcsolatba kerüljenek az intézménnyel.

Azzal kezdttem, hogy számomra a múzeum a legizgalmasabb és legszínesebb kulturális intézmény. Úgy gondolom, ez a konferencia is pontosan ezt tükrözi. Ráadásul a múzeumnak most olyan remek partnerei vannak, mint az Országos Széchényi Könyvtár és a NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. Köszönöm szépen a figyelmet.

A könyvtárak újfajta társadalmi szerepvállalása

A könyvtárak a 21. században nagyon változatos szerepekben jelennek meg, melyek fókusza a közösségi szerepvállalástól a tartalmak digitálisan elérhetővé tételeig nagyon széles skálán mozog. A szolgáltatások egy olyan kor igényeihez alkalmazkodnak, amelyben kulcsszerepe van a társadalmi együttműködésnek, a közös projekteknél, a tartalmak új kontextusokba helyezésének. Közben az átlagpolgárnak a könyvtári szolgáltatásokról jellemzően a könyvkölcsönzés, a helyben olvasás, az olvasószolgálat, a tájékoztatás, esetleg a könyvekkel kapcsolatos rendezvények jutnak eszébe.

Újságírók gyakran kérdezik tőlem, hogy miért van szükség könyvtárra, amikor a kimondott cél a kulturális örökség digitális elérhetővé tétele. Mi lesz a könyvtárak szerepe azokban az években, amikor a digitalizációnak köszönhetően minden tartalom szabadon elérhetővé és szabadon felhasználhatóvá válik az interneten? Ezek a logikus, magától értetődő kérdések minden könyvtárért és a kulturális örökségről felelősséget érző értelmiséginek megfordulnak a fejében.

A könyvtárnak nem változott a szerepe abban a tekintetben, hogy őrizni és hozzáférhetővé kell tenniük a nemzeti emlékezet tartalmait fizikai és digitális formában egyaránt – viszont a hozzáférhetővé téTEL vagy általában a prezentálás mikéntje tekintetében alkalmazkodni kell a megváltozott körülményekhez.

Mind a felhasználók, mind a tartalmak oldalán érzékelhetők a változások. Kezdjük a használókkal. Érzékeljük a változások hatását az olvasótermek kihasználtságában, amely visszaesett az elmúlt két évtizedben. Ma a tipikus könyvtárhaznál elsősorban az interneten tájékozódik a könyvtári dokumentumokról és két esetben jelenik meg az olvasóteremben. Egyrészt akkor, amikor a tartalom valamilyen oknál fogva digitális formában nem érhető el az interneten – például még nem digitalizálták az adott könyvet, folyóiratcikket, vagy a szerzői jogi keretek miatt a tartalom digitalizált változatát nem tehetjük szabadon elérhetővé, illetve, ha az adott tartalom digitalizálása, digitális

közzététele más akadályba ütközik.

A másik eset az, amikor az olvasó azért jön, mert a tartalom kapcsán olyan hozzáadott értékre van szüksége, amelyet csak a könyvtár tud nyújtani. Ilyen lehet az adott tartalom tágabb, adott esetben a határterületek eredményeit is feldolgozó összefüggésrendszerbe helyezése. A könyvtárak ehhez a nélkülvilágban egyedülálló kutatási infrastruktúrát nyújtanak, amelyhez a jól képzett, segítőkész tájékoztató könyvtárosok, az adatbázisok, a technikai eszközök ugyanúgy hozzáartoznak, mint a munkaállomások és a csend, az elmélyülés tere, lehetősége, melyet még mindig sokan preferálnak. Azonban ugyanilyen fontos a könyvtárban a többi felhasználó, a többi kutató jelenléte, akik minden másnál komolyabb inspirációt jelenthetnek a továbblépéshez egy adott munka során.

A kulturális tartalmak jellege is megváltozott. Egyre több olyan tartalom születik, amelynek már a fogantatása pillanatában látszik, hogy soha nem nyeri el véglegesnek tekinthető formáját. A világháló olyan kereteket teremt, amelyek lehetőséget kínálnak a tartalmak állandó továbbfejlesztésére, tökéletesítésére, akár napi szintű frissítésére. Erre jó példát adnak a Cselekvő közösségek projektben született módszertani útmutatók, amelyek ugyan megjelentek nyomtatva, kötetben, de a projekt keretében fejlesztetett wiki portálon keresztül folyamatosan lehetőség van a javításra, bővítésre, újabb jó gyakorlatok felvételére.

A könyvtár szerepe tehát már nem csak a lezárt és végleges tartalmak gyűjtése és elérhetővé tétele, hanem a formálódásnak, az intellektuális munkának a dokumentálása is, amely immár részét képezi annak a szellemi örökségnek, vagyonnak, amelynek a megőrzésére és szolgáltatására megbízást kaptunk a nemzet polgáraitól. Ennek teljesítéséhez informatikai hátterünk és szolgáltatási gyakorlatunk útrastrukturálása szükséges. E folyamat első elemeiként az Országos Széchényi Könyvtárban az Országos Könyvtári Rendszer elnevezésű projekt keretében kiterjedt webarchiválásba kezdtünk, melynek során kollégáink a dinamikusan változó korpusz formálódásának dokumentálására tesznek kísérletet.

A információs technológia exponenciális fejlődése, az újabb és újabb eszközök gyors ütemű, széles körű elterjedése magas szintű felhasználói igényeket támaszt a könyvtárral és a könyvtárosokkal szemben is. A megváltozott körülmenyek új megközelítéseket és friss szemléletmódot követelnek. A válaszok kidolgozásában a nemzeti könyvtár nem csak saját magáért, de a magyar könyvtári rendszerért is felelősséget vállal. A Könyvtári Intézetnek különösen nagy szerepe van az innovatív kezdeményezések összegyűjtésében és elterjesztésében hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Világos előttünk a feladat: a megváltozott használói igényekre mind a fizikai, mind pedig a virtuális térben válaszokat kell adnunk.

A fizikai terek új értelmezést nyernek a könyvtárakban. A könyvtár épület találkozóhellyé válik, ahol lehetőség van a legkülönbözőbb tartalmakra

vonatkozó legkülönbözőbb reflexiók kibontására, mely gazdagító és inspiráló környezetet jelent a használók számára. A használók pedig leginkább egymást képesek inspirálni, ezért a legfontosabb, hogy jól érezzék magukat, megkapják azt a szellemi és fizikai támogatást, amelyet a nálunk töltött idővel viszonoznak, és azzal, hogy hozzájárulnak e közig a kialakításához.

Magyarországon több olyan megújult könyvtárépület található, amely képes és kíván is találkozóhelyként működni. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtárának épülete európai szinten is elismerten innovatív megoldásokat hordoz a közösségi funkció betöltésére. A Pécsi Tudásközpont¹ pedig már a központi motívumával, a kaptárral is azt sugallja, hogy az ide betérő, szorgalmas gyűjtőmunkát végző felhasználók önmagukban hordozzák a könyvtár számára a legfontosabb értéket, – a teremtő intellektust.

Talán a közeljövőben mi is lehetőséget kapunk arra, hogy a 21. századi megváltozott felhasználói igényekhez jobban illeszkedő, találkozóhelyként, „harmadik térként” működő, a szellemi tevékenységet inspiráló közegeként definiáljuk újra és építsük fel a magyar nemzeti könyvtárat.

A virtuális terek folyamatosan újabb és újabb kihívásokat jelentenek számunkra. A digitalizálás – a közhiedelemmel ellentétben – messze nem csak a szkennelést és a tartalmak metaadatokkal való ellátását jelenti. A digitalizálás az alap egy olyan komplex új megközelítéshez és szolgáltatási modellhez, amelyben nem csak a könyvtári dokumentumokat kell reprodukálnunk elektronikus formában, de magát a könyvtári elményt kell egy új kontextusban újrateremtenünk. A könyvtári elménynek pedig a használók ugyanúgy a részét jelentik, mint a tartalmak, sőt talán annál is meghatározóbbak.

A tartalmak egy részének a digitalizálási folyamatot követően fogyasztató formában, az összefüggéseket feltárva kell megjelenniük. Erre az egyik példát a tematikus oldalak jelentik, amikor a digitalizált dokumentumokat a könyvtáros elrendezi, sokszor egy-egy szektor igényeinek megfelelően állítja össze, például, hogy az segítse a diákokat a tananyag elsajátításában. A diákok számára az új ismeretek korábbiakra építését segíti a felfedezés öröme, amelyet egy jól összeállított tematikus oldal nyújthat. A nemzeti könyvtár a magyar történelem és irodalom országos szakkönyvtáraként a nemzet emlékezetének legfontosabb eredeti dokumentumait szolgáltatja, amelyek a digitalizálás nyomán minden magyar emberhez egyenlő esélytel juthatnak el országhatáron innen és túl, a nemzetközi közönség számára pedig reprezentálják a magyar kultúra változatosságát és gazdagságát.

A digitalizált tartalmak közreadása, tematikus oldalak összeállításával nem csak direkt módon történhet. A szemantikus web kereteiben a jól metaadatolt dokumentumok lehetőséget jelentenek a kreatív ipar általi újrahasznosításra. A szabadon felhasználható dokumentumok új formában, új el-

¹ Teljes nevén: Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont.

rendezésben, művészeti alkotásokban, termékekben vagy hasznos applikációkban is megjelenhetnek.

A könyvtár tehát mind a fizikai, mind pedig a virtuális térben egyre inkább egy olyan nyitott kulturális helyszínként, térként, közegként funkcionál, amely elsősorban inspirációval, új gondolatok stimulálásával képes hozzájárulni a használók tanulmányaihoz, kutatásaihoz vagy szubjektív jóllétéhez, amely kulturális és közösségi élmények, tapasztalások által is növekedhet, erősödhet.

Ennek a kulcsa a használók igényeinek és a tartalmak szolgáltatásának korszerű megközelítése, amely teret adhat friss értelmezéseknek, és új ötleteket, gondolatokat ébreszthet, kreatív hasznosítást ösztönözhet. Kulturális alapellátásként a különböző háttérű és világnezetű emberek együttműködését támogatja, növeli a társadalmi kohéziót és az ország teljesítőképességét.

Törekvésünk továbbfejlődhet, erősödhet és kiteljesedhet a könyvtárak, múzeumok, közművelődési intézmények partnerségében, a közgyűjteményi és közművelődési szakterület közös cselekvése által.

A közösségi művelődésről – a szakmaközi partnerségek lehetőségeinek tükrében

Kicsit több mint egy évvel ezelőtt részt vettetem a *Közösségepitő Szent Márton* című nemzetközi konferencián, amelynek a szombathelyi Iseum Savariense impozáns csarnoka adott otthont. A konferencia 1700 év szellemi örökségének továbbélésével, továbbörökítésével és közössége építő erejével foglalkozott, s a kultúra és a humán területek egészen különböző területeiről érkeztek szakemberek, hogy tapasztalatot cseréljenek a téma kapcsán. A mostani konferencia kapcsán ez az alkalom, és ennek gondolatai jutottak eszembe. Partnerségen a múzeummal – a kulturális területek közötti együttműködés magától értetődően folytatódik, hiszen az értékes témák, a közös értékek emberi és szakmai kapcsolatokat mozgósítanak.

Az intézmény

Az NMI Művelődési Intézet egy nagy múlttal rendelkező, mégis fiatal szervezet. Szakmai örököse a Nemzeti Művelődési Intézetnek, s így annak jogelőd intézményeinek, melyek által a közösségi művelődés stratégiai fejlesztő-módszertani intézményének története egészen a 20. század közepéig vezethető vissza. A Nemzeti Művelődési Intézet jogelődjei közé tartozott a Népművelési Intézet, az Országos Közművelődési Központ és a Művelődéskutató Intézet, valamint a Magyar Művelődési Intézet is.

Kibővített szakmai tartalommal, 2017. január 1-től a lakiteleki Népfőiskola Alapítvány által létrehozott NMI Művelődési Intézet Nonprofit Kft. az Emberi Erőforrások Miniszteriumával kötött közsolgáltatási szerződés alapján látja el azokat a közművelődési szakmai szolgáltató és módszertani feladatokat, amelyeket szellemi jogelődje, a Nemzeti Művelődési Intézet költségvetési szervé kent végzett. A feladatellátás folytonosságát biztosította, hogy bár a szervezeti keretrendszer más, de az intézmény küldetéstudata, tudástörkéje és szakembereinek elhivatottsága nem különbözik a nagy elődjétől.

A Művelődési Intézet egyedülálló szervezeti keretek között, országos és határon átívelő partneri hálózattal, korszerű tudásanyagot mozgósító szakembertársadalával végzi munkáját. A települések jobb, közvetlenebb elérését innovatív, hálózatos szervezeti forma biztosítja: a budapesti központ mellett 19 megyei iroda segíti a közművelődési szakmai koncepciók megvalósulását, valamint a települési közösségi-kulturális élet módszertani tanácsadással való támogatását. Ez a hálózat kulturális, valamint más, a működéshez és fejlesztésekhez szükséges ágazatok közti együttműködések kezdeményezője helyi, megyei és országos szinten, valamint a határon túli magyarlakta területeken.

Mintaprojektek megvalósításával, módszertani tanácsadással járul hozzá a közösségi művelődésben részt vevők életminőségének javításához, a települések kulturális, társadalmi és gazdasági lehetőségeinek kialakításához.

2017-ben az NMI Művelődési Intézet országosan 600 közművelődésben dolgozó szakember számára nyújtott téritésmentes képzést az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával, emellett számos akkreditált, illetve az Országos Képzési Jegyzékben szereplő képzést is indít kulturális szakemberek számára.

A kulturális partnerségben gondolkodás és az együttműködésre való nyitottság az NMI Művelődési Intézet számára a munkakultúra szerves része. Amatőr, művészeti, komplex társadalomfejlesztő projektjeiben a speciális tudást a kulturális élet rangos, hozzáértő szereplői biztosítják, míg a szervező- és mozgósító tevékenységet a Művelődési Intézet végzi. A gyermekbábjátékos csoportok létrejöttét segítő Bűvös Bábos programban például a Magyar Bábjátékos Egyesület, az amatőr színjátszó mozgalmat újraélesztő Pajtaszínház Programban a Magyar Teátrumi Társaság, míg a tudatos és igényes médiafogyasztást támogató filmes programjaiban országos filmterjesztő szervezetek a partnerek.

A közösségi művelődés

A közösségi művelődés sajátos magyar képződmény, világszinten is egyedülálló intézményhálózat: 3200 közművelődési intézmény működik szerte az országban páratlanul színes tevékenységgel. A szakmának 60 éve van felsőfokú képzése, s 2017 szeptembere óta a tudományával válishoz is egy lépéssel közelebb jutottunk a Közösségszervező BA szak elindulásával.

Milyen tevékenységeket folytat a közösségi művelődési intézményhálózat? Az alkotó és művelődő közösségek mellett kiemelten foglalkozunk az értékeremtéssel, az értékmentéssel. Lehetőséget és segítséget adunk a civil részvételre és a bevonódásra. Helyi társadalmat erősítő innovatív kezdeményezéseket karolunk fel – a közösségi művelődésnek természetes eleme az innováció és kreativitás. A közösségsfejlesztést, az esélyteremtést és a kulturális alapú gazdaságfejlesztést egységgé kezeljük. Az intézményhálózat az élethosszig tartó tanulás biztosításában pótolhatatlan szerepet tölt be: küldetésünknek tekintjük a szellemi kulturális örökség ápolását, valamint a kulturális turizmushoz való

hozzájárulást: számos emblematikus, nagy rendezvényt szerveznek a közösségi művelődés intézményei országszerte.

A múlt kincseivel élő kapcsolatot ápol a szakma: hisszük és valljuk, hogy még valaha a közösségek teremtettek hagyományt, ma a hagyományok teremtenek közösségeket – a közösségi művelődés az ennek az együttműködésnek ad teret, módszert, szakembereket és tudást.

Az intézményhálózatok találkozási pontjai

A 2016-os közművelődési statisztika szerint 91 olyan intézmény vagy szervezet működik az országban, ahol „egy fedél alatt” folyik a közművelődési és a múzeumi tevékenység, akadnak köztük alapítványok és egyesületek; s közéjük tartoznak azok is, amelyek könyvtári szolgáltatást is nyújtanak. Lehetséges, hogy több ilyen intézmény is akad, hiszen a kulturális statisztikai adatlapot nem töltötte ki minden szervezet. Természetesen az összevonott intézmények létét gyakran a kényszer szülte – az együttes azonban termékeny talajául szolgál a szakterületek között hidat verő kezdeményezéseknek.

Az elmúlt években a kulturális intézményrendszer nagy változásokon, egyfajta paradigmaváltáson ment keresztül: a változás alapvetően az ember- és a közösségszemléletben ment végbe. A látogató, a közönség ma már kilépett az egyoldalú „befogadó” szerepkörből, s aktív személyekké, meglevő vagy formálódó közösségekké vált mind a közösségi művelődés, mind a múzeumok számára. A közösséghöz tartozás és közösségen cselekvés a programkialakítás elsődleges mozgatorugójává lett. A programszervezésnek sokkal inkább a közösségekkel való együttműködésről, a dinamikus, nyitott művelődési lehetőségek kialakításáról kell szólnia ebben a rendszerben.

A közművelődés paradigmaváltását a közösségi művelődés elnevezés általánossá, sőt hivatalossá válása is mutatja.

Ha az *antropogógia* (általános embernevelés) részének tekintjük ezeket az intézményeket, akkor nyilvánvaló, hogy tevékenységükben miért kap előkelő helyet az önnemesítés lehetőségeinek megteremtése, a kulturális élet területén való önálló tájékozódás fejlesztése és az információáradatban való tájékozódás segítése.

A minden kulturális intézményre jellemző felvállalt feladatak és aktivitások mellett – mint a közösségepítés, kreatív tevékenységek felkarolása, programszervezés, hagyományápolás, társadalmi szerepvállalás, a kulturális alapellátás biztosítása – a múzeumok és a közösségi művelődési intézmények között más, specifikus területeken is léteznek olyan kapcsolódási pontok, melyek együttműködési lehetőségek sokaságát rejlik magukban. Ilyen kapcsolódási pontok többek között a kiállítások, a nagyrendezvények szervezése, vagy éppen az önkéntes kezdeményezések generálása és befogadása.

Jó gyakorlatok

A teljesség igénye nélkül az együttműködés néhány konkrét példáját említem. Az utóbbi években – részben a Nemzeti Művelődési Intézet, majd az NMI Művelődési Intézet módszertani támogatásának is köszönhetően – országszerte új lendületet kapott az értéktár mozgalom. A helyi értékek feltárása, az azokkal való tudatos foglalkozás gyakran fonódik össze a helyi tájházak, múzeumok és gyűjtemények munkájával. A helytörténeti kutatások és gyűjtemények, melyek az értékörök számára fontos tájékozódási pontként szolgálnak, legtöbbször a helyi tájházból vagy a helytörténeti gyűjteményben találhatók.

A hagyományápolás és a múlt kincseivel foglalkozó programok ugyanígy természetes kapcsolódási pontokként szolgálnak: a Nemzeti Művelődési Intézet *Kapunyitogató* című programsorozata kistelepülések régióta bezárt, vagy csak „kulcsos” házként működő művelődési házait töltötte meg újra élettel; a helytörténeti előadások, helyi gyűjtemények gyakran szerepeltek a programkínálatban. A Nemzeti Művelődési Intézetnek a Népművészeti Egyesületek Szövetégével közösen indított *Újra öltünk és örökitünk* programja himzőkörök újraélesztését célozta meg 2013 és 2014 között. A kezdeményezés természetes végpontjai voltak a tájházak kínálta kiállítóterek, ahol a közösségek tagjai a hagyományos hímzőkultúra már meglévő, régi alkotásai mellett csodálhatták meg a foglalkozásokon a született újabb munkákat.

A kultúra területén induló képzések, fórumok, konferenciák, s egyéb tudásmegosztó alkalmak segítenek abban, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjük a lehetőségeket, a találkozási pontokat, s azokat az ügyeket, melyek egyként lelkesítik a kulturális ágazat különböző területein dolgozó szakembereket.

Innovations by Community Development

Active Communities EU Project

The aim of the project 'Acting Communities – Active Community Involvement' (Active Communities, code number: EFOP-1.3.1-15-2016-00001) is to work towards an open, active and co-operating society.

To attain the aim of the project, a consortium was set up including the Hungarian Open Air Museum (leader), NMI Institute for Culture Non-profit Ltd. and the National Széchényi Library (members). The project is supported by the European Union and co-financed by the European Social Fund, the Human Resources Development Operative Program (EFOP) subsidized the 36-month long project with 3 Billion Hun Forints (cc. 10 Million Euros).

This project is the very first instance of collaboration between professional centres of museums, community cultural institutions and public libraries in Hungary in order to carry out a joint program of social responsibility enhancement.

The project partners wish to increase social activity, community involvement and to promote equal opportunities through means of community development assets. The general method of our project is to execute a nationwide research and development to enhance the social participation of museums, libraries and community cultural institutions. The consortium of these three fields has harmonized the ways and learned how to work together during the duration of the project – from 16 September 2016 till 15 September 2019 – and how to carry on after this period.

This project is strongly connected to the invitation of tenders 'Strengthening Local Identity and Cohesion' (a Territorial and Settlement Development Operative Program), in which the Active Communities project gives methodological support to community development programs in Hungary. The project involves experts, and a working partnership with civil organizations,

universities and cultural institutions.

Mentors' Network

The network of mentors of the Active Communities Program started its operation in the spring of 2017. The mentors connect the communities and institutions with the settlements. They improve the effective cooperation of locals with the cultural institutions; activate them in order to make the development of their community more successful. Our mentors are ready to answer the questions of the enquirers in the county mentor's offices.

Research within the Active Community EU Project

The Active Communities project finances researches to support the development processes.

On-going researches (2017–2018):

- Representative Survey on Hungarian Cultural Institutions (preliminary results, 2018)
- Delphi Future- and Trend Research
- Monitoring of mentor network

Scheduled researches (2018–2019):

- Cultural community development in practice
- Community participation in institution
- Other monitoring researches

Representative Survey on Hungarian Cultural Institutions 2017

The aim of the research was to survey the social role and respective activities of the Hungarian museums, public libraries and community cultural institutions, assessing the opportunities of development.

- The themes of the survey
- Partnership actions of cultural institutions
- Connections between cultural institutions and communities
- Social participation of cultural institutions/staff
- Volunteers and student community service
- Equal opportunities
- The sample of the research was representative: 1316 cultural institutions: 604 cultural community centres, 451 libraries and 261 museums were involved in Hungary. The survey period of the questionnaire based data collection was between July–August, 2017.

The main research findings (based on preliminary results):

- In partnership with local municipalities and NGO's: more than 70% of the institutions offer their venues to the formal and/or informal

- local communities and NGO's. Nearly 40% provides seats for registered NGO's and 10% gives financial support.
- Only 1/3 of the institutions asked their visitors and the local communities about their institutional activities in the last 3 years. More than half of the institutions hire volunteers, but more than 90% does not have an institutional volunteer strategy.
 - More than 54% of the institutions take student community service, but more than 65% do not have student community service coordinators, more than ¼ of the institutions took more than 20 students.
 - 92,8% of the institutions are inaccessible for physically disabled and 57,5% are inaccessible via the internet.
 - 58,8% of the institutions have offered equal opportunities programs since the last 5 years.

Pillars of the Project – Methodological Guide Books

Cooperating with distinguished experts and about 60 professional organizations and institutions we improved community development models for community developers. Six pioneering methodological guides have been published on planning, implementing, measuring and evaluating cultural community development. The aims of these guides are to help the further development of institutional volunteering, to increase the equal opportunities and the participatory operation of cultural institutions to become more open and, furthermore, to persuade them to cooperate with local non-governmental organizations and communities. These publications contributed to develop cultural community models within the frameworks of the Active Communities project.

These guides provide knowledge and know-how in the fields of community development, measurement of community development, community participation in institutions, volunteer management, equal opportunities as well as on mentor networking.

Presenting Community Development – Methodological Guide

The ‘Community Development methodological guide’ has been edited by Mária Arapovics and Ilona Vercseg, reviewed by Ibolya Bereczki and Ágnes Darvas, Authors include Mária Arapovics, Borbála Balázs Legeza, Ágnes Barát-Hajdu, Márton Beke, Edit Brüll, Eszter Csonka-Takács, Miklós Fehér, Gabriella Gulyás, Nóra Harkai, Gabriella Kajári, Teréz Kleisz, László Ládi, Lilla Németh, Ferenc Péterfi, Máté Tóth, Katalin Varga and Ilona Vercseg.

The editors and the publishers of the guide are the Hungarian Open Air Museum, NMI Institute for Culture Non-profit Ltd. and the National Széchényi Library¹.

¹ ARAPOVICS, Maria –VERCSEG, Ilona 2017

The Methodology of the Guide of ‘Community Development’

The ‘Community Development’ methodological guidebook have been created and developed by ‘The Acting Communities – Active Community Involvement’ project as well. This much-needed work can be used in local professional community development work and in formal and informal education as well. This methodological guide offers actual support to the invitation of tenders of the ‘Strengthening Local Identity and Cohesion of Territorial and Settlement Development Operative Program’, providing methodological support to community development programs in Hungary.

The authors intended to lay the foundations for community and volunteer participation development, which can facilitate further community initiatives; furthermore, they worked on forming an operational methodology based on Hungarian and foreign practices. The project published the results in different channels with open access to the public.

The development of methodology and the edition of guidebook began simultaneously with the project itself in the fall of 2016, in order to provide clear conceptions and improved fundamental principles as the base for further activities within the project. The published guide is a result of a wide cooperation of university professors, experienced professionals and representatives of the organizations involved.

The list of experts and partners includes Hungarian Open Air Museum, NMI Institute for Culture Non-profit Ltd., National Széchényi Library, Association of Community Developers, Pulszky Society – Hungarian Museum Association, Associations of Hungarian Country House Museums, Associations of Hungarian Community Centres, National Association of Cultural Centres Hungary, Association of Hungarian Adult Educators, Polip – Youth Association, Eötvös Loránd University: Faculty of Social Sciences, Eötvös Loránd University Faculty of Humanities, University of Debrecen, University of Pécs, The Hungarian University of Fine Arts, University of Nyíregyháza, University of West Hungary, Volunteers Centre Foundation, Bródy Sándor Public Library of Eger as well as the University of Jászberény.

The Principles of Methodology

The basic principles of the guide are centered around community and participation. Just as the starting points and benchmarks in other fields, any activity in community development will qualify as right or wrong, exemplary or to be rejected in relation to these principles.

The aim of community development is to promote participation in a local

community and in society as a whole. The final goal is to make sure that everyone belongs to a certain group, so that they are embedded in a community and society and thus have the opportunity to improve their own conditions of living and can participate in community activities aimed at bringing about positive change. Communities are fundamental for human existence.

According to Warren², an American sociologist, communities fulfil the functions in our lives:

- socialization, through which the community channels into the individuals' certain values, which are valid mostly in the given culture
- economic prosperity: the community provides for the welfare of its members
- Social participation: the community offers its members the opportunity of being involved in.

Methodology of Community Development

The guide of methodology, based on Tamás A. Varga³ summarizes the seven stages of community development the following way.

- Creation of new movements
- This requires the involvement of the people and their organizations; organization of the district, contacting stakeholders and shaping the forms of communication.
- Exploration of the situation
- This, in other words, is a socio-economic diagnosis given by the community, actively involving non-expert members as well. The most important step is to explore the community's self-awareness and to identify problems, but it is also important to explore materials on local history, urban sociology and statistics as well as on development, and to make this knowledge available to the community.
- Exploration of the public opinion, motivations and potentials to act, and aligning these with the problem.
- This process is done by the community and not by the organizer/developer, who may help out if needed.
- A joint ranking of the tasks, planning problem-solving processes, drafting action plans and self-help projects
- 'Building institutions', i.e. the establishment of new habits and organizations within the local community, founding new community organizations, training, shaping the attitude required for action, learning new techniques, launching a number of local

² WARREN, Roland L. 1963

³ VARGA, Tamás, A.-VERCSEG, Ilona 1998

- activities (projects), the development of an information system and establishment of public forums
- Raising public interest, PR activities
 - Maintenance and support of self-organizing processes
 - Finding and engaging partners: building contacts and networks between local, national and international organizations, conflict management, assertion of interests
 - Coordinating work, helping with implementations that may get stuck
 - Helping in assessing implemented processes and planning further steps
 - providing professional help in the creation of an intellectual infrastructure for local society development, lobbying with decision-makers and influencing legislative processes

The order and combination of methods and techniques to be applied will be determined by the circumstances. The participants will apply a range of methods and techniques simultaneously during the community development process, in a community working mode, from beginning to end. This means that needs will be explored, active citizens found, programs planned, etc., primarily by the activated community members, and not the community developer. It is thus not the developers who explore local needs, the knowledge, traditions, institutions and typical work forms of the local people, present social structures, sub-regional roles and functions of the local community, etc., for the study they are writing. The most important goal is, that together with the developer, the members of the community should discover their own community and culture. Acting in the community working mode will empower not the developer but the members of the community. Community cultural development brings about a change of paradigm for cultural institutions, museums and libraries, where the starting point is the community and its existing and potential cultural values⁴. The purpose of community cultural development is to encourage cultural activity, involvement in the organization and shaping of local cultural life, and to develop cultural participation. An active involvement of local communities and cultural institutions in exploring, reanimating, renewing, handing down and raising awareness about values will contribute to strengthening the local community's ability for initiatives and actions. Here below there is a short list of the main methods and tools of community development, based on the process and principles outlined above.

The glossary of the guidebook presents the definitions, purpose and conditions of use, the methodological points to be considered when applying particular methods and tools, outlines the expected results, provides further information on the various methods, tools, resources, and the literature discussing experience concerning their use.

⁴ ARAPOVICS, Mária 2016

Structure of Methods

It is easy to understand and follow the methods of the guidebook, because the structure of the descriptions are transparent:

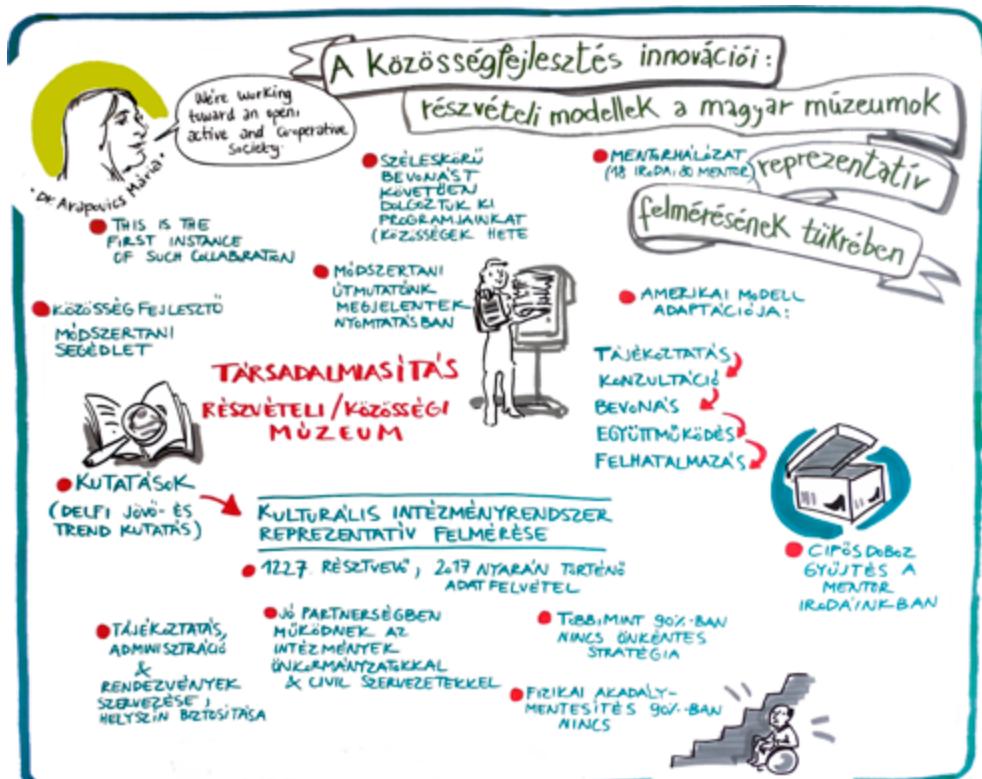
- definition
- purpose of the activity
- key terms
- conditions
- applied tools and methods
- results, expected outcome
- literature, website links

Table of contents

- Methodological introduction
- 1. Situation analysis
 - 1.1 Community interview
 - 1.2 Community discussion
 - 1.3. Community survey
 - 1.4. Local action plan
- 2. A historical exploration of community activity in the local administrative area, part of such area or region involved in the project
- 3. Actions, activities, events, programs and processes
 - 3.1 Community activities
 - 3.1.1 Exploration of local traditions
 - 3.1.2 Presentation of community achievements
 - 3.1.3 Neighborhood events in the community, neighborhood festivals, drawing a community map
 - 3.1.4. Community exhibition
 - 3.2. Programs and processes
 - 3.2.1. Exploration of local resources
 - 3.2.2. Exploration of local history, recording everyday life with the involvement of local residents and cultural institutions
 - 3.3. Local public forums
 - 3.4. Forums for involvement
- 4. Collaboration in partnership
- 5. Information point
- 6. Creation and development of institutional and sectoral collaborations (principles)
- References
- Appendix
- Glossary of terms

Summary

A consortium of the Hungarian Open Air Museum, the NMI Institute for Culture Non-profit Ltd. and the National Széchényi Library was set up for the project 'Acting Communities – Active Community Involvement', supported by the European Union and co-financed by the European Social Fund, the Human Resources Development Operative Program with the aim of working towards an open, active and co-operating society through the means of community cultural development. The project work included various types of research on community participation in local cultural institutions as well as development of innovative methods to enhance these activities. The first part of paper outlines some of the preliminary findings of the representative research on participatory activities, while the second part introduces the methodological guidebooks edited and published within the frameworks of the 'Acting Communities – Active Community Involvement' projects, with a special focus on the principles and methods of the methodological guide for community development itself.

Bibliography

ARAPOVICS MÁRIA

2016 *A közösségefjelzés alapfogalmai és a kulturális közösségefjelzés paradigmája.*

[Basic terminology of Community Development and the Paradigm of Community Cultural Development.] Kulturális Szemle No. 6 and 2.

<http://www.kulturalisszemle.hu/6-szam/hazai-tudomanyos-muhely/arapovics-maria-a-kozosegfejlesztes-alapfogalmai-es-a-kulturalis-kozosegfejlesztes-paradigma>

[Downloaded: 29-11-2018]

ARAPOVICS MÁRIA – VERCSEG ILONA (ED)

2017 *Közösségefjelzés – módszertani útmutató.*

[Community Development – Methodological Guide] Cselekvő közösségek projekt, Budapest

https://cselevokozossegek.hu/wp-content/uploads/csk_utmutato_kozosegfejlesztes_online_20170331-1.pdf

[Downloaded: 29-11-2018]

VARGA TAMÁS – VERCSEG ILONA

1998 and 2001 *Közösségefjelzés..* [Community Development] Hungarian Institute for Culture, Budapest

WARREN ROLAND L.

1963 *The Community in America.*

Rand McNally & Company, Chicago

Community Development METHODOLOGICAL GUIDE

Connected to
Strengthening
Local Identity
and Cohesion
project.

WORKSHOPS
& CONFERENCES

- FIRST:
FINDING
COMMON
LANGUAGE
OF
DEFINITIONS

- INVOLVED
60+ EXPERTS
AS PARTNERS
(UNIVERSITIES, MUSEUMS,
LIBRARIES, COMMUNITY
CENTERS)

- EDITED BY
MÁRIA ÁRAPOVICS
& ILONA VERSEG

- 80 MENTORS
HELPED US

PRINCIPLES:

COMMUNITY & PARTICIPATION INVOLVEMENT

- OFFERING
IT TO BOTH
PROFESSIONALS
& LOCALS

STAGES OF COMMUNITY DEVELOPMENT

A közösségsfejlesztés

A közösségsfejlesztés egy szakma, ugyanakkor egy módszertan és egy szemléletmód is. A közösségsfejlesztés Magyarországon az 1970-es évek második felében, a közművelődésből kezdett kibontakozni, majd vált idővel önálló szakmává, szakterületté.

A közösségsfejlesztés mint társadalmi beavatkozás

A közösségsfejlesztés mint szakma egy lokalitással, egy településsel, településrészszel, vagyis a helyi közösséggel dolgozik – a teljes helyi közösséggel. A közösségsfejlesztésben a közösség tehát lokális közösséget jelent. A fejlesztés pedig ennek a helyi közösségnak a fejlesztése, saját, belső erőforrásaiakra építve – erőforrásnak tekintve a természeti, gazdasági, kulturális adottságokat, az intézményeket, szakembereket is, de leginkább az itt élő embereket. Az emberek tudása és képességei, kapcsolódásaik, akaratuk hozza létre a változást. A közösségsfejlesztés főszereplői a lokalitásban élők, az állampolgárok. A közösségsfejlesztő elindítja, animálja a folyamatot – majd végül kilép belőle.¹

A közösségsfejlesztés a társadalmi beavatkozás egyik módja. J. Rothman később továbbfejlesztett terminológiájában² a közösségi (társadalmi) beavatkozás három típusát különbözteti meg: 1.) helyi fejlesztés (közösségsfejlesztés), 2.) társadalmi tervezés/ szociálpolitika, 3.) társadalmi akció (közösségszervezés). A közösségszervezés jellemzően érdekkérvénysítő tevékenység, melynek célja a társadalmi igazságtalanságok megszüntetése, a hatalmi viszonyok átrendezése. Ezt jellemzően a hatalom nélküli, elnyomott, jogfosztott emberekkel végezik. A közösségszervező helyi, de akár országos ügyekben mozgósítja az érintetteket, hogy közösséggé szerveződve léphessenek fel a döntéshozókkal szemben. A közösségszervezés is egy folyamat, itt is fontos a képessé tevés, az ügyeket is az érintettekkel közösen azonosítják. A közösségszervezésben erősebben van jelen a konfrontáció, vala-

1 VARGA A., Tamás – VERCSEG, Ilona 1998

2 ROTHMAN, Jack 2007

mint a nyomásgyakorlás – erőszakmentes – taktikáinak használata. A társadalmi tervezés/ szociálpolitika súlyos társadalmi problémák szakértők által tervezett megoldása, melyben a lakosság a probléma megoldásának kedvezményezettjeként jelenik meg, passzív résztvevőként. Azon kívül, hogy az eredményről, esetleg a folyamatról tájékoztatják őket, adatszolgáltatás lehet a szerepük (például szükségleteik felmérése céljából).

A közösségefjesztés során egy olyan helyi közösségről dolgozunk, amelyben az állampolgárok kezükbe veszik életük irányítását. Nem csak arra várnak, hogy valaki megoldja a problémáikat, hogy kiszolgálják őket. Nem csak panaszoknak, ha valami nem működik, vagy nem jól működik, vagy hiányzik. Nem beszélik le magukat és másokat az ötletek megvalósításáról azzal, hogy „úgysem sikerül”. Hanem cselekszenek. Közösen. Önbizalommal. Mert alapvető tapasztalatuk, hogy képesek saját és közösségi sorsának alakítására. Egy olyan helyi közösségről dolgozunk, ahol a helyi szereplők: az önkormányzat, az intézmények, a szervezetek és a helyi lakosok partnerként, egyenrangú félként működnek együtt. Egy valóban demokratikus, erős, civil társadalomért.

A közösségeflesztő nem arra kap megbízást, hogy egy adott témaiban, egy ügynél vagy egy probléma megoldásán dolgozzon. A közösségeflesztő arra kap megbízást, hogy a helyi lakosokat aktivizálva elérje, hogy saját maguk fogalmazzák meg a problémáikat, és minél többek véleményét meghallgatva határozzák meg a fontossági sorrendet, a fejlődés irányát és találják meg a megoldásokat. Azt kell elérnie, hogy a helyi lakosok maguk valósításuk meg elképzeléseiket. Aki egy közösségeflesztő beavatkozást, egy közösségeflesztő folyamatot beindít, nem tudhatja, mi fog történni, illetve csak annyi biztos, hogy készül majd sok interjú, lesz sok közösségi beszélgetés, szerveződnek majd különböző programok és alakulnak különböző csoportok. De hogy konkrétan milyen kérdések kerülnek előtérbe, és pontosan milyen tevékenységek indulnak majd el, az a helyi lakosktól, pontosabban az aktív, cselekvő helyi lakosktól függ.

A közösségeflesztő feladata a szükséges helyismeret megszerzése, a meghatároz helyi szereplők azonosítása és elkötelezése a folyamat mellett, majd velük együtt a helyi lakosok vagy más szereplők meggyőzése, továbbá az erőforrások és a problémák feltárása. Ezt követően a közösségeflesztő koordinálja és szakértelmével támogatja a közös munkát, melynek konkrét célja egy közös jövőkép kialakítása, annak megvalósítása, ugyanakkor a közösség képessé tétele.

A képessé téTEL a közösségeflesztésben individuális és csoport szinten is feladat. „*Individuális szinten történeK változások, mikor az egyén felismeri saját belső erőforrásait, önbizalma megerősödik, képessé válik saját szükségleteinek, vágainak artikulálására, saját elképzeléseinek megvalósítására.*” Csoport szinten a képessé téTEL eredményeképp „*egy csoport jut el az önmeghatározás szintjéig és vállal fel közös érdekeket, célokat, amikor a csoport tagjai egyenként is eljutottak oda, hogy bíznak saját hangjukban, illetve ezen túl annak a csoportnak az erejében is, melynek tagjai*”³. A képessé téTEL annyit jelent, hogy a közösségeflesztő

3 LAKATOS, Kinga 2009

(a későbbiekben ismertetendő szemlélettel) animátoroktól öntevékenységre és az önszerveződésre ösztönzi a közösség tagjait.

Látni kell, hogy bármi is a változás konkrét tartalma, maga a változás is fontos. Az út legalább olyan fontos, mint a cél elérése. Mert mi is történik, miközben a helyi közösség igyekszik megvalósítani a céljait? Megismerik egymást az emberek. Megismerik és alakítják egymás véleményét. Közösen gondolkodnak, közösen terveznek és cselekszenek. Megtanulnak együttműködni. Kapcsolatok épülnek, támogató közösségek alakulnak. A helyi lakosok elkezdenek felelősséget érezni a lakóhelyük, és annak közügyei iránt. És végül tenni kezdenek érte – közösen.

A közösségfejlesztés és az önkéntesség

Ahogy említettük, a közösségfejlesztőnek nem a problémamegoldás a feladata, és a közösségfejlesztő folyamat során sem a konkrét programokhoz, konkrét szerepekre próbálja bevonni a helyieket. A folyamatba bekapcsolódók önkéntesen tevékenykednek, és önkéntes tevékenységüket maguk alakítják, nincsenek előre lefektetett programok, amelyekhez csatlakozhatnának. Az önkéntes programokat a helyi lakosok maguk találják ki, maguk működtetik és változtatják szükségleteknek, igényeknek – és a vállalásoknak megfelelően.

Az intézményi – például múzeumi – önkéntesség esetében adott egy intézmény, meghatározott küldetéssel, szaktevékenységgel és feladatkörrel, valamint fizetett, különféle munkatársakkal. Ehhez kapcsolódik az önkéntes program, melyben a nem szakember önkéntesek (ideális esetben és jellemzően képzés után) az intézményi tevékenységet bővítő, illetve a tevékenységhez többletértéket hozzáadó feladatokat végeznek.

Ha az állampolgár szempontjából nézzük az önkéntességet, akkor ez a – szabad elhatározásból, anyagi ellenszolgáltatás nélkül, a köz javára végzett – tevékenység többféle módon is folytatható. A munkahely is ajánlhat önkéntes lehetőséget az intézmény társadalmi felelősségvállalásának keretében. Önkéntes tevékenység saját szervezésben is folytatható, ilyenkor az önkéntes maga határozza meg, hogy mikor, minek az érdekében, mit csinál. Csatlakozhat egy önkéntes programhoz egy szervezetnél, intézménynél, ahol előre tudja, pontosan milyen feladatok közül választhat, s milyen időbeli és egyéb elvárásoknak (például önkéntes képzés) kell megfelelnie. Csatlakozhat egy szerveződéshez, vagy formális szervezethez (vagy maga is kezdeményezhet ilyet) egy-egy témaban, ahol a résztvevők maguk alakítják ki az önkéntesség kereteit, a célnak, a szervezet küldetésének megfelelően. A közösségfejlesztő folyamatban aktívvá váló lakosok önkéntességeinek egyetlen kerete, hogy a településükért, a településükön folyó tevékenységhez kapcsolódnak, és hogy a tevékenységet közösségi módon, egymással partnerként, együttműködve végzik.

A múzeumok és más kulturális intézmények szakemberei és a közösségejfejlesztés

A következő kérdés az, hogy egy múzeum vagy más kulturális intézmény, és az ott dolgozó kulturális szakember miként tud a közösségejfejlesztéshez, a közösségejfejlesztő folyamathoz kapcsolódni, miként tudja azt támogatni. Erre több lehetőség is adódik.

- A kulturális szakember mint közösségejfejlesztő, mint a közösségejfejlesztő folyamat kezdeményezője

A közösségejfejlesztés egy szakma, amely megtanulható. A kulturális szakemberek is elvégezhetik a megfelelő képzést, s közösségejfejlesztővé válva maguk is kezdeményezhetnek, vezethetnek közösségejfejlesztő folyamatot a településen. Ez egyáltalán nem példa nélküli. Szerepvállalásukat és tevékenységüket mindenképp segíti a mögöttük álló intézményi háttér.

- A kulturális intézmény mint a közösségejfejlesztő folyamat közösségi tere

A közösségejfejlesztő programok önkéntesei számára rendelkezésre álló közösségi terek nélkül nincs sikeres közösségejfejlesztés. Hely kell a találkozásokra, megbeszélésekre, és hely kell az önkéntesek által kezdeményezett és szervezett, egyre bővülő tevékenységekhez és programokhoz.

- A kulturális intézmény mint a közösségejfejlesztő folyamat intézményi háttere

A helyiségen kívül telefonálni, levelezni, nyomtatni kell, szórólapot, plakátot kell készíteni stb. – ezekhez az intézmény tudja biztosítani a technikai feltételeket. Az intézmény munkatársai szakmai tudásukkal is támogatni tudják az önkénteseket, például egy rendezvény megszervezése vagy egy helytörténeti kutatómunka kapcsán.

- A kulturális szakember mint a közösségejfejlesztő folyamat aktív résztvevője

A kulturális szakember bekapcsolódhat a programba, ekkor már nem csak egy intézmény szakmai munkatársaként, hanem a közösségejfejlesztés résztvevőjeként meghatározva önmagát. A közösségejfejlesztő programba aktívan bekapcsolódott kulturális szakemberek nagyon fontos szerepet töltenek be: hidat képezhetnek a lakosság és az intézmények, hivatalok világa között. A szerepvállalás történhet „civilként”, önkéntes tevékenység formájában, a munkaidőn kívül. A közösségejfejlesz-

tés eredményessége szempontjából ideálisabb, ha ez a szerepvállalás az intézmény elköteleződését is jelenti, mert akkor ez intézményi támogatással és intézményi háttérrel is együtt jár. Ebben az esetben a kulturális szakemberek jelenthetik a biztos pontot, az állandó erőforrást és a folyamatos jelenlétet. Akik dolgoztak már önkéntesekkel, tudják, hogy az egyéni élethelyzetek változékonysága miatt ennek mekkora a jelentősége.

■ A kulturális intézmény mint helyi közösségi központ

A kulturális intézmény a helyi lakossággal és közösségekkel együttműködve átalakíthatja saját működését, partneri viszonyt kialakítva, számukra felhatalmazást adva – ez a lehetőség egy másik tanulmány témaja lehetne.

A közösségsfejlesztés mint szemléletmód

Tanulmányomat azzal kezdtem, hogy a közösségsfejlesztés egy szakma, egy módszertan és egy szemléletmód. Eddig a közösségsfejlesztő szakmáról és a közösségsfejlesztő folyamatról szóltam, zárasaként szeretném összefoglalni, mit is nevezünk közösségsfejlesztő szemléletmódnak. Látszólag egyszerű, de ha őszinték vagyunk magunkhoz, akkor be kell látnunk, hogy ez nem is annyira az. A közösségsfejlesztő szemléletmód lényege, hogy a látogatót, az ügyfelet, a résztvevőt – nevezük bárhogy – partnernek, kompetensnek, laikus szakértőnek tekintjük. Olyasvalakinek, aki a szakmai fogásokat ugyan nem ismeri, de saját életének igazi szakértője, aki ráadásul tanulni, felelősséget vállalni is képes. Aki tud véleményt alkotni és cselekedni. (És ha még nem képes minderre, akkor képessé tehető.) A közösségsfejlesztő szemlélet szerint a szakembernek nem az a dolga, hogy elvégezze azt, amire a helyi lakosok is képesek, hanem az, hogy támogassa őket az önszerveződésben, az öntevékenységen. Az a dolga, hogy önbizalmat, felhatalmazást adjon – és türelmes támogatást nyújtson.

Ha valaki így tudja elni az életét és végezni a munkáját, akkor az rengeteget tehet a közösségsfejlesztésért. Állítólag Mahatma Gandhi mondta: „*Magad legyél a változás, amit a világban látni akarsz.*”

Irodalom

CZIKE KLÁRA-BARTAL ANNA MÁRIA

2005 *Önkéntesek és nonprofit szervezetek. Az önkéntes tevékenységet végzők motivációi és szervezeti típusok az önkéntesek foglalkoztatásában.* Civitalis Egyesület, Budapest.

CSORDÁS IZABELLA (SZERK.)

2017 *Gyakorlati útmutató intézményi önkéntes programok létrehozásához és működtetéséhez.* Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ – NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. – Országos Széchényi Könyvtár, Budapest.

FARKAS GABRIELLA -KOVÁCS EDIT (SZERK.)

2014 *A közösség dicsérete.* 25 éves a Közösségefjlesztők Egyesülete, Közösségefjlesztők Egyesülete, Budapest.

LAKATOS KINGA

2009 *A képessé tétel folyamata.* Az érdekérvényesítés esélyeinek növelése a szociális és közösségi munkában. Közösségefjlesztők Egyesülete, Budapest.

ROTHMAN JACK

2007 *Multi Modes of Intervention at the Macro Level.* Journal of Community Practice, 15. 4., 11-40.

ROTHMAN JACK

2002 *A közösségi beavatkozás megközelítései* Közösségefjlesztők Egyesülete, Budapest.

SEBÁLY BERNADETT – VOJTONOVSKY BÁLINT (SZERK.)

2009 *A hatalom társadalma vagy a társadalom hatalma? A közösségszervezés alapjai.* Napvilág Kiadó – Humán Platform Egyesület – Civil Kollégium Alapítvány,
Budapest.

VARGA A. TAMÁS – VERCSEG ILONA

1998 *Közösségsfejlesztés.* Magyar Művelődési Intézet,
Budapest.

Partnership with Museums – Achievements and Possibilities in Hungary

The ICOM (International Council of Museums) continuously updates the definition of 'museums' which has turned to be more and more complex. Beside the basic functions – collecting, researching, showing and introducing the collection – the transfer of knowledge plays an increasingly important role. Furthermore, a couple of years ago the new demand of community development by the museums and other cultural institutions appeared, which means that these institutions have to encourage the visitors to take part, to involve or even to shape their programs. Many museums have adopted the notion of 'participatory museum' which has become part of their basic activities on daily basis. The goal of our ongoing priority project called Acting Communities – Active Community Involvement, EFOP-1.3.1-15-2016-00001 is to join the participatory operation with community development.

The Legal Provision

The Hungarian Cultural Act (1997) which regulates the operation of the Hungarian museums too, has been modified several times. The latest amendment (2017)¹ declares that museums must be accessible as much as possible for all citizens.

The Cultural Act formulated as primary aims:

- to ensure the social well-being and sustainable development; to support lifelong learning;
- to improve the quality of life;
- to make provisions to protect the cultural heritage locally and nationwide which means: collecting, preserving, researching etc.
- The tasks of public collections and other cultural institutions are:
- making accessible the tangible and intangible cultural heritage as

¹ <https://net.jogtar.hu/getpdf?docid=99700140.tv&targetdate=20180102&printTitle=1997.%C3%A9vi+CXL.+t%C3%B6rv%C3%A9ny> [Downloaded: 16-12-2017.]

- much as possible;
- providing public services which can promote and accomplish personality development, and different kinds of working competences; activate citizens, help the social integration and community development.
- The Cultural Act gives the right to everyone
- to get to know cultural assets, to get information about their history, protection and preservation;
- to use the services of public museums, collections and other public cultural institutes and
- to learn lifelong and to create and operate communities.

Is the legal regularization an opportunity or obligation? Sometimes this is a difficult question. I believe that this is a new possibility for museums to show their social commitment in new fields. Naturally, this alone is not enough. Besides the legal framework, it is also necessary to survey the given conditions of the museums to get more information about the needs and possibilities of the stakeholders. Museums have to define their goals, make strategic plans, and involve new technologies. It is also essential to sensitise and train the professionals of the museums in order to make them capable of filling the legislative framework with real content.

The collection will remain the foundation of museums, but the new challenges may give new possibilities for the institutions. For example, basic researches increasingly turn to be applied researches which create experiences and provide services. New museums have to run both in the real and virtual space in order to involve and activate their audience. We can say that the new museums have already strengthened and impressed more and more people and it would become a significant part of everyday life, not only for the students' generations.

Museums couldn't be isolated institutions in the past, and it would be even less so in the future. Naturally, there is no museum without visitors but we can declare that there will be no museum without communities. The museum is the SITE but this site has to be shared with other institutions, organizations, individuals and communities; they have to cooperate work in partnership.

Let's Start at the Very Beginning...

Most of the museums – precisely most of the local collections and smaller city-museums – wouldn't have been established without the wish and contribution of the community. For example, in 1906 István Györffy (the later ethnographer professor) as a student called on the citizens of his town Karcag: "Let's establish the Nagykun Museum!"

The members of the community quickly embraced the individual initiative and gave the first (or all) items to the institution. On the other hand, after the opening ceremony, the local government and the decision makers have had to contribute to the long-term operation. The history of the different museums shows that only the governmental involvement can ensure the maintenance and the pretty expensive improvement of these institutions. This was the situation in the early 20th century, and it hasn't changed yet.

However, after the initial enthusiasm, it depends on many conditions and even historical fate if a community can feel a museum of his own. It is clear that the events of the 20th century deeply influenced the maintainers, the owners and the communities of the museums. For example, as a result of WW II and the destruction of societies and communities between 1946–49 many local and small city collections were partly or totally disappeared or perished.

After the first Museum Regularization in 1949 greater museum-improvements were launched at the early 1960's by the counties' independent museum-associations. In the 1970's although the county-system had many professional advantages but wasn't able to support the community and cultural development significantly. Not even the natio-wide initiative, called "Sceneries, Periods and Museums" which goal was to promote museums; or the establishment of museum-friends' groups could change the situation.

After the political changes in 1989, and by the new municipal law (issued in 1990) the system of the Hungarian museums was amended but wasn't changed radically. Nevertheless, it was a novelty that the maintainer of the smaller city-museums and collections became the local government, which also influenced the relationship between the museums and their communities.

Museums and Their Communities Nowadays

At the conference called Museum as a Passion (organized by the ICOM Hungarian National Committee, in 2017) leading professionals were asked to define in one sentence the most important feature of museums. They said: "*The museum can only be interesting if the audience likes it, and if it has a message... the museum is not a one-man show, (but) it is a teamwork... It is a very good feeling to show the museum... Mainly we can attract the visitors by the dialogue which can be found only in the museum.*"²

Benedek Varga also said: "*Actually, the community regards the museum as an important element of their own culture and intangible heritage; which is the*

² Benedek Varga, general director of the Hungarian National Museum; Enikő Róka, director of Municipal Art Gallery – Kiscelli Museum; Péter Farbaky, director of Budapest History Museum; Diána Sóki, museum educator, Petőfi Museum of Literature

fundament of the recognition of the past, reflexing on the present and believe in the future.”³ How can we create a visitors’ community from the visitors? How can we make them return regularly as committed and curious guests? And how can we make them become active members of the community who are ready to take part in the operation of the museum as well?

There are thousands of possibilities. I would like to start with my own experiences. In 1988, as the inspector of the Hungarian open air and country museums, I visited the country house museum of Sukoró, in Fejér County. It was established in 1982, that time the maintainer was still the founder István Király Múzeum, Székesfehérvár (Saint Stephan Museum, Székesfehérvár), and the curator of the interior was Ferenc Pesovár. We found the building ordered, regularly repaired. The exhibition showed an authentic image of the settlement’s traditional rural life. But visitors were nowhere. I learned it from the annual statistics, but even more on the spot.

The authentic exhibition didn’t attract the locals. The reason was simple and understandable. The building used to belong to a member of the community. Once the inhabitants had the same objects than the local families but since the opening, the way of life in the village has been changed. In the late 1980’s the visitors found a sign on the gate with a name, address and telephone number of the attendant who could open and close the building. Naturally, the villagers took part in the opening and saw the exhibition but later there was nothing that could attract them.

About twenty years later, in 2017 I went to Sukoró again. The small local museum had taken part in the “Village-House Museum of the Year” competition, and as a member of the jury I entered into the same farm, but into a different world. Since 2013 the local government has become the maintainer of the village-house museum. They changed nearly nothing: the building was still ordered; the interior was preserved. At the same time, in the old cart-shed visitors could see objects donated by the locals. Naturally, the new collection made extra work: the new objects had to be inventoried and conserved but it could also show that the members of the community regarded the Museum as their own again. The locals were visiting it and they were ready to act for it again.

Hopefully, this process wouldn’t stop. It has become an important site for local organisers and the leaders of the local government, those who can recognise the community development force of the country house and fill the place with programmes. This is how they involve and activate the members of the community, provide them experiences and create new values by understanding the past.

The Association of Hungarian Country House Museums, which was established in 2002 as a civil association, has been operating in a wide range with strong

³ See the video: Youtube <https://www.youtube.com/watch?v=7QhsyKK2HMs> released Mónika Kis-Stefán [Downloaded: 16-12-2017.]

legitimacy. We enjoy the professional support of the Hungarian Open Air Museum, since we share the same goals, namely to make the community recognise the importance of the tangible and intangible heritage which have been preserved and passed over to the next generations by the village-house museums, furthermore to make them feel these institutions their own for which they are ready to do something.

The source of my second example is an Internet article from 2013. I read that a community museum was opened in an abandoned, dilapidated building, which had once inhabited by the dwellers of the small town, called Cegléd. The idea had come from an amateur local historian, called Ferenc Hegyi. The founders: local collectors and artists have shown their own collections and artworks to the local community. In this case, the objects of a passion had created a community and it became the foundation of the community experience.

Naturally, this example arises plenty of questions. Can, or how can this kind of museum be professional? Is self-education enough, or is it necessary to involve educated experts in the work (whose names were appeared among the supporters). How can the interest, sympathy and active contribution of the community be maintained in the day to day operation? How can the professionalism and high quality be ensured? How can this kind of initiative be sustained?

One possible answer is training. A good example is the Community Archaeological Programme, which was organized by the Ferenczy Museum, in Szentendre for volunteers.⁴

Another encouraging initiative is the new community engagement of the Hungarian museums, which was reinforced by the amendment of the Cultural Act in 2018. In the last five years, these efforts were supported by conferences where good international and national examples were introduced. We can mention for example the final conference for CETAID (Community Exhibitions as Tools for Adults' Individual Development), which was a Grundtvig project.

It's important not to forget about the thematic conferences which were dealing with issues like the social engagement or community development, where the participants could hear lectures on volunteer activities in museums, or the students' compulsory community services.⁵ Museum-educational and other events are also contributed to the interpretation of participatory operation of museums and introduced the best practices. The themes and community events of the Autumnal Museums' Festival, the Museums' Night or the Cultural Heritage Day have

4 See the video summary: <https://www.youtube.com/watch?v=FcvD2aSzDfs> [Downloaded: 19-11-2018]

5 For example, in 2017 a conference was organized in Mohács for professionals of ethnographic museums, called Museums and Society – Participatory Operation and Opening of the Museums.

shown for years that all of these are applied in many Hungarian museums.

We can say that the casual cooperation of museums and visitors or museums and communities has slowly become a partnership in many cases. The longstanding cooperation is favourable for everybody, and after a while, not only an exhibition but the whole institute would become important for the community.

At the same time, the attitude and involvement of the professionals of the museums have also shifted. How can a museum remain a cultural “landmark” and become a loveable and authentic venue? Or is there a danger that we throw the baby out with the bathwater? The answers would be born in the future, during the active and acting cooperation of museums, libraries, cultural community centers and NGOs.

Partnership with Museums and Communities – Possibilities

The methodological guide: Participatory Operation of Cultural Institutions⁶, which was published by the Acting Communities – Active Community Involvement Project, describes the characteristics, framework and impact of community involvement of (mainly public) cultural institutions.

What does Participatory Operation Mean?

- The institution and the local community cooperate closely and regularly, furthermore, they are present in the same network. In this process, the cultural institution has to step into new fields.
- This kind of operation can give possibilities to individuals and communities to try themselves, and in this way, it can be a means of community development.
- It can contribute to change the locals into active and acting citizens.
- This kind of operation can enlarge the number of those who take part actively in the programs and activities of the institution, moreover of those who are ready to support it. On the other hand, cultural institutions have to remain a neutral venue which never gives floor for political and party events.
- The participatory operation help to get to know and to realize the needs and desires of the citizens.
- At last but not least, the enduring community activity makes pleasure which effects positively the participants.

The definitions of the guide – like the legal text – are valid for museums, libraries and cultural community centres, but at the same time, refers to their special possibilities.

The Guide can be only the starting point, which helps to launch the

⁶ BEKE, Márton–ARAPOVICS Mária, (ed.) 2018

processes. The participatory operation would be realised if all members believe in it. We launched the Week of the Communities⁷ annual program in 2017, and the events of the museums confirmed that open, committed museums and enthusiastic professionals are existing in Hungary. We could see on some occasions that the outcome of the cooperation was not only one successful program but it also resulted in the participants' desire to launch prolonged community development processes.

It can be useful if the first step is made at a higher level. A very good example is what happened in the 3rd district of Budapest. The local government made a contract with public museums in 2016, which ensured free entrance to the public museums of the district for the locals. In 2017 they made a contract with the other museums of the district. These contracts created new possibilities which have raised significantly the interest of the citizens and made it possible for much more students to take part in the museums' educational programs.⁸ Since the local government gives reasonable reimbursement to the museums I hope that further cooperation would be based upon this partnership.

Initiatives like this can be the starting point of wide range cooperation of museums and communities, can foster the pleasure of common activities and last but not least can be the fundamental pillar of the active civil life.

7 <https://kozosegekhete.hu/> (Downloaded: 19-11-2018)

8 <https://turizmus.com/utazas-kozlekedes/muzeumi-egyuttmukodes-obudan-1151776> Downloaded: 19-11-2018]

Bibliography

ARAPOVICS MÁRIA. – BEKE MÁRTON. (ED)

2017 *Kulturális intézmények társadalmiasított működtetése módszertani útmutató*. [The methodological guide: Participatory Operation of Cultural Institutions]

<https://cselekvokozossegek.hu/tudastar/intezmenyek-tarsadalmiasitasa/> [Downloaded: 19-11-2018]

New approaches for Active Community Involvement in Cultural Institutions in Utrecht (the Netherlands)

Before I go more into detail on the Theme of the conference called *Museums in partnership with the Communities* I will tell you in brief the history of the Saint Martin celebrations and feast in the Netherlands and specifically in my city Utrecht to explain the development in my culture. I do hope I'll make it clear in my lecture that in the last years the theme also could be *communities in partnership with museums*.

In many towns and villages in my country about 100 churches devoted to Saint Martin – were built by the Christianised Franks-Frenchmen – who were fighting the heathen Frisians in the 7–8 century. Utrecht was one of the first places which got a Saint Martin Church founded by the Irish priest Willibrord who became its first Bishop. In the other part of the low countries (Netherlands), now called Belgium, even more than 200 churches were founded. Saint Martin also became and still is the patron Saint of my city.

The main celebrations and feasts of Saint Martin took place on and around the eleventh of November with the harvest ready, cattle slaughtered, wine available and payments to the workers done. A number of heathen customs were incorporated as we see anywhere else where communities were baptized.

Utrecht in the middle-ages attracted many pilgrims to pray here and to see the relics of Saint Martin which were brought from the City of Tours (France) where the Saint was buried. As we can see, in those days it was not only the clergy that organized special celebrations, choral masses and processions for the citizens, the rich people also held many activities for the poor. There was a big market, a fun-fair which also turned out to be an ideal marriage-market. These festivities went on till the beginning of the sixteenth century.

In the first decades of the sixteenth century Charles the fifth (Carolus) came to power. Visiting Utrecht, he ordered to remove the image of Saint Martin from the official flag and seal of the City. The bishop, a military as well as a civil ruler was not in charge any longer, the city was ruled by the Central

authority of Charles himself. In the midst of this century the protestants, more in particular the Calvinist, came to power in the Northern part of the low countries, which became, after 80 years of war with Spain, an independent state, The Netherlands. Calvinism became the state-religion, while Roman-Catholicism and other protestant denominations and the Jews were admitted only as long as they did not express their faith openly in public areas. This meant that the Saint Martin festivities and expressions were forbidden and disappeared. The day of Saint Martin was observed only behind closed doors and windows in some houses. Calvinists in those days and often still today do not worship saints. It lasted till the midst of the nineteenth century when, as a result of a process of democratization, other Christian denominations, especially the Roman Catholics got equal rights.

Slowly certain Saint Martin traditions and works of art were organized and made again in some parts of the country. Best known is the tradition of children going in small groups from door to door in their neighborhoods with Chinese lanterns singing Saint Martin songs in the hope of getting some candies and fruits. In my City it lasted till 2001, when the Saint Martin activities were expanded and were organized in a more structural way. The Saint Martin Council – the Cultural Centre of Saint Martin of Utrecht – was founded in this year. The Centre tries to organize more than a ‘folkloristic’ festival and wants to translate the key values of Saint Martin, mercy, peacemaking and sharing in actions which addresses the needs of our time. In this way we see Saint Martin as a Saint who goes beyond religious denominations and cultures in Europe, becoming a really connecting symbol altogether.

The Centre has no paid employees and is composed of about 10 volunteers with a diverse professional background. The Centre is stimulating and coordinating different professional organizations in the cultural, social and religious field to develop and perform all kinds of activities connected with the symbolic values of sharing of Saint Martin in Utrecht. In the program of this year, which is distributed (this morning) you will see examples of these activities. Every year there are more and more activities with a more active involvement and impact on different communities in my City. It was the main reason why the Festival of Saint Martin was one of the first nominee of the Dutch government for the national inventory of immaterial cultural heritage for UNESCO. This gives the Town Council and us the obligation, not only to continue the activities, but also to involve and strengthen the participation of new communities.

The steady growth of activities was the main reason for our cultural Centre, run by volunteers, to professionalize and look for a closer cooperation with two professional organizations. The Sharing Arts Society (SAS) has knowledge and experience in organizing and filling in an artistic way of programs like 300 years’ anniversary of the Peace treaty of Utrecht (1713) and the cultural program around the start of the Tour de France in Utrecht in 2015. The other organization is the

national Museum Catharijneconvent.

One of the main activities of the Sharing Art Society in cooperation with our Centre is the Saint Martin Parade which was organized this year for the seventh time.

It is on the basis of the values of Saint Martin mentioned before, that we attract new groups to participate in the Parade and other activities every year. Saint Martin is a feast of sharing, a connecting feast for everybody in the City with many different cultures existing together these days. The idea is connecting the religious heritage, the processions hold in the past with contemporary expressions of mercy and sharing.

In the Parade many children from different schools participate actively by making lanterns themselves and helping with the enormous lightened sculptures. Every year we attract new communities, orchestras and music bands, refugees from the asylum-centre, homeless, people from nursery homes and schools for physically and intellectual disabled children and even football players from the FC Utrecht which plays in the Premier League. In this way the Parade is the symbol of a society where nobody is excluded. We distinguish more or less the following groups and communities:

- Families (parents and grandparents) with children of the age to twelve years old from all the quarters of our town,
- Artist, youth and students. Utrecht has over 60.000 students. They will hopefully be able to continue and innovate this re-invented dynamic tradition,
- Volunteers of the three cooperating organizations,
- Scientists and persons interested in the Saint Martin celebration from a religious, philosophical, humanistic/cultural or social perspective.

The preparation of the Parade, especially the sculptures and lanterns, happens in different public places all over Utrecht; in schools, community centres etc. – in total 56 this year.

As it has been mentioned the Parade is growing in size and participation of different communities increasing of the building every year. This year the Parade had nearly 2000 participants and 6000 spectators along the streets and canals. Seven years ago that was a thousand altogether.

It has become a custom in the last three years, that the Parade ends in the inner courts of the museum Catharijne Convent, the Netherlands National Museum of Christian Art, Culture and History, a former monastery what has got to be our new partner for some years. With its collection of both Protestant and Catholic art and cultural objects, there is no other museum like it in the world!

In the inner courts of the building performances were showed for children, small orchestras played and an open-air food market was held. This is of importance for the museum because it can attract new young visitors while recently most visitors are 60+ (the grey wave as we call it in my country). To attract young people and especially schoolchildren the permanent exhibition feast,

know what you are celebrating is organized. Here we have discussions with the schoolchildren about the annual traditional feasts like Christmas, Easter, Saint Nicolas and Saint Martin. A lot of children do not know anymore much about the origin of those feasts. Also bridges are built to other religions, because the diversity in the different school classes is growing in a big city like Utrecht. It is of high importance that children know and understand their different backgrounds. An important part of the exhibition is devoted to Saint Martin because he is connected with our city as patron saint. His feast is renewed and rediscovered and by now it has become a feast not only of the past but also of the present.

This year the museum does not give space only for the finish of the Parade but it has a stronger cooperation with those participants of the Parade who create the sculptures. Some sculptures will have a place within the exhibition *feast know what you celebrate*. In this way participants of the Parade get its own place in the museum and in its turn it will attract new visitors with different backgrounds.

With this new approach the museum receives 5 school groups a day, which means that within a year about 9000 primary school pupils visit the institution. The calendars of with the dates of celebrations of different religions are used not only in the museum but also in schools etc... So are the flags distributed here.

The video that will be shown now will give you an impression of this new approach and cooperation.

Another way of cooperation between our Centre and the museum was the co-creation this year the experimental program called the *Saint-Martinsdebat*. Pupils from the last year of the primary schools in the Utrecht region had a debate with each other about their opinion on charity. The pupils were prepared by volunteers and members of the educational staff of the museum. A qualified jury selected the two best participants who held the final debate in the Town-hall.

Another hopefully best practice of community involvement could be the new activities of our main football club the FC Utrecht. They play in the Premier League and are at this moment on the seventh place in the competition. The shirts of the players are – like the flag of the City – the Saint Martins colors, red and white. But with the symbolic values they express, the Club has not done much in practice up to now. It has changed this year because the Club has become more and more aware that they lose contact with their supporters. Their players no longer are selected from the amateur clubs in the different quarters of the city but are bought from other clubs abroad or elsewhere in the country. New connections with the supporters had to be made. This will be done the next year with showing the sculptures of the Parade in the stadium before the start of a match in his evening, introducing the social role of the players (role-models) with stories about their social work in the magazines and displaying the programs of the club. A fund rising action is also organized for rebuilding the Caribbean island of Saint

Martin which was badly damaged by a typhoon. Organized visits of their youth players and young supporters to the museum with special tours to the exhibition “feast, know what you celebrate” will be held. This his new approach and activities will be evaluated in 2018.

Ladies and gentlemen, I told you about the more recent developments of community involvement in cultural institutions with some best practices. The definition of communities by UNESCO declares that the notion of immaterial heritage includes social practices, expressions, knowledge and representations by the communities of people as part of their own cultural heritage. However, as no community is homogeneous, it is often linked to identity. It is not possible and scientifically incorrect to impose one local identity, especially in the case of the City of Utrecht. Some scientists are on the opinion that the term ‘identity’ should be replaced by ‘identification’. This makes people again a subject and fellow-player in society. In a more modern sense, the identity of a community is a social network of people who share a sense of identity with each other in common, including diversity, exchange and dynamics.

It is a challenge for a museum like the Catharijneconvent to pay attention that the Feast of Saint Martin remains a tradition with a broad public support and is not monopolized by certain organizations with one-sided interpretations of cultural heritage. It is the social challenge for museums nowadays to become more active in society by cooperating with communities and their organizations.

Living Library as a Tool for Improving Equal Opportunities

Introduction – Living Library and Critical Thinking

Critical thinking is one of the major topics in contemporary education worldwide. Critical thinking involves a set of cognitive and meta-cognitive skills to process and generate information and beliefs, based on a certain habit of intellectual commitment, a particular way in which information is sought and treated, taking into consideration alternatives and results. According to Bruce Reichenbach's approach¹, the critical thinkers' intellectual dispositions are the followings:

- curiosity about the world, being creative questioner, trying to be well-informed and open-minded, considering points of view other than one's own, being sensitive to the feelings, levels of knowledge, and degree of sophistication of others,
- taking into consideration the limits of knowing and the role of personal judgments or biases in the knowing process, looking for probabilities rather than proofs,
- seeking reasons to defend a position, looking for alternative explanations, positions, arguments,
- taking or changing a position when the evidence, grounds, or reasons are sufficient, withholding judgment when the evidence, grounds, or reasons are insufficient,
- taking into account the total situation or context when interpreting something, deal in with the parts of a complex whole, anticipate the next step in the process,
- using relevant sources with precise citations, seeking as much

¹ REICHENBACH, Bruce R. 2001

- precision as the subject permits, keeping thinking relevant to the main point,
- applying critical thinking abilities to a wide variety of subjects.²

There are thousands of authors who contributed to the field of teaching critical thinking, though it would be impossible to give a general overview of the pilots and researches available worldwide. I prefer to focus on some of the concrete national initiatives, such as disciplinary and cross-disciplinary pilots implemented in Hungary.

First of all, it's worth mentioning the best practices derived from the RWCT (Reading and Writing for Critical Thinking) project started by the International Reading Association and the North Iowa University, aiming to establish the implementation of a new instructional methodology in teacher training programmes. The main goal of this methodology is to teach more than 60 new techniques cultivating active, independent, reflective learning and critical thinking. These techniques encourage independent, reflective thinking, motivate attentive listening and liable personal learning, and show how to reveal the logic of arguments and how to debate confidently, solving problems thorough the whole lifespan.

Since the RWCT project was sponsored by the Open Society Institute, not surprisingly, the core idea of the whole project is strongly related to the notion of citizenship education through the achievement of critical thinking. The programme is based on the idea that democratic practices in schools play an important role in the transition toward more open societies.

The education of critical, responsible citizens seems to be crucial, especially nowadays, in the times of the crisis of traditional human rights institutions and tools. It means to develop citizens who are able to participate meaningfully. Meaningful participation and reflectivity are key elements in developing critical societies, where critical thinking is viewed as essential to living a reasonable and fairminded life and contributes to people's ability to recognize knowledge and alter beliefs. Paul and Elder³ envisions critical societies where children and youth are routinely taught that the rights and needs of others are equal to their own. According to this multi-cultural world view people learn to respect each other, meanwhile they are encouraged to think independently and discouraged from uncritically accepting the thinking or behavior of others. It is not about creating utopias anymore. Contemporary instructional methodologies like, for instance, the RWCT project or, moreover, the Living Library project introduced in this paper, describe very similar learning objectives students are expected to learn.

2 NORRIS, Stephen P.-ENNIS, Robert H. 1989. Cited and adapted by REICHENBACH, Bruce 2001, 14–15.

3 PAUL, Richard-ELDER, Linda 2014

At this point we might mention the contribution of the Hungarian National Educational Library and Museum. This institution has a 'Reading Porta' [Olvasás Portál] supporting reading development and reading promotion, aiming to foster cooperation between Hungarian schools and libraries for the development of children's and youth' literacy. The portal offers a collection titled *Education Knowledge Depot* [Nevelési Tudásdepó] where a number of complex pilot programmes are available and downloadable for free.⁴

The Education Knowledge Depot project supports the development of non-formal and informal training programs, adapting international best practices. The common objective of these programmes is to mobilize interactive and reflective learning, enhancing students' reading and writing performance, information literacy, and digital skills. The programmes promote self-directed learning in different settings, supporting both curricular and cross-curricular, as well as non-formal and informal learning. This methodology helps to prevent learning deficiencies, seeking to build effective, autonomous thinking, enhancing information literacy and personal prosperity through skills essential for everyday life and work e.g. responsible decision-making with the help of versatile problem-solving, well-trained debate, questioning and critiquing culture, and strong interpersonal skills (respect, confidency, patience, empathy, tolerance).

A Pilot Programme for Teaching Critical Thinking

In 2010–2011 I started a pilot programme aiming to develop critical thinking within a cross-curricular framework.⁵ The tasks of my pilot were built on the so called ACR (Attunement, Creating meaning and Reflection) model, and parallelly it was adapted to a modular sample programme, a common structure for every Education Knowledge Depot pilot. Thanks to these modular structure teachers who intend to apply the methodology of the pilot have the opportunity to use just small part units without testing the whole programme which would take a long time and doesn't match the school schedule. The length of the whole programme is 5–20 hours depending on the module choice. As for evaluation, students should gain an understanding of their strengths and areas for improvement through self-assessment and parallel, they should learn to give and get feedback when working in team or pair. The process of learning should be personal, interactive and reflective, supported by a non-directive, person-centred facilitator.⁶

The introductory chapter of the pilot recommends that teachers should

4 The collection is available: http://olvasas.opkm.hu/portal/menu/nevelesi_tudasdepo_minta-programok_bongeszo [Downloaded: 30-11-2018]

5 BÉRES, Judit 2011

6 Regarding the person-centred approach in education see: ROGERS, Carl R.: On Becoming a Person. A Therapist's View of Psychotherapy.

choose topics matching their students' personal interest and emotional needs, focusing on problems relevant in the contemporary context of the given society. For instance, my pilot introduced the problem of gender equality but, of course, this topic can be substituted for other relevant topics appropriate to spark the discussion and boost critical thinking.

The first module is dedicated to the stage of attunement preparing students for the work with the chosen topic. In terms of critical thinking, this stage offers tasks to introduce the topic through the activation of personal life-experiences and brainstorming, encouraging students to begin to think about the given topic. Students should dare to speak, dare to translate into words their feelings and ideas representing their actual knowledge level and world view. In this phase of learning it doesn't matter whether their comments are true or false. The main goal of the first module is to motivate learners to count with the multiplicity of meanings and personal positions when starting to examine the new information. Later, in the next two stages they will have the opportunity to realize if they have some assumptions, misunderstandings and misbeliefs which should be corrected.

The second module of the pilot aims to support students through the process of new meaning making. In this module they learn detailed information, processing the chosen topic. The module reveals the multilateral nature of the new information, students can experience how the encounter with new information may happen, how to manage information effectively, and how to link the new information with the already known, previously accumulated personal experience and knowledge.

The third module focuses on metacognition, a particular form of reflection, a way of thinking about one's thinking. This module supports the settling of the newly learnt information and helps to build an in-depth understanding and new patterns of thought, creating new, positive attitudes and motivations for meaningful action.

The best example for tasks in the third module is the Living Library project in which students are required to carry out a complex and collaborative work through the stages of planning, realization, monitoring and evaluation. This task aims to sum up students' critical thinking knowledge and helps them to practise various skills involved in it.

Living Library is an equalities tool that seeks to challenge prejudice and discrimination, defending human rights. This interactive, non-formal educational tool aims to spark intercultural dialogue and learning embedded in the metaphor of reading. It works like a 'normal library' where readers can browse the catalogue for the available titles, choose a book they want to read, and borrow it for a limited period of time. The one and only exception is that the book is a real person who is usually a member of local minorities suffering from discrimination in the given country and culture. During the reading act readers can discuss their misbeliefs and ask about anything they are interested in.⁷ Since the year of

2000, the first „menneske biblioteket” (human library) organised at the Roskilde Festival in Denmark, the living library tool has been widespread worldwide.⁸ It is usually applied by youth workers, NGOs, teachers and librarians from more than 70 countries. It has been approved that the living library is an innovative and effective learning tool to foster participants' social skills (empathy, tolerance, communicative skills, sharing and accepting ideas and emotions), reducing prejudices, stereotyping and social exclusion.⁹

In terms of critical thinking, prejudices and stereotypes are cognitive distortions based on essential learning processes such as categorization and generalization. Stereotyping is a kind of over generalization, fixed in one's thinking which is often unknown when thinking about 'normality'. It is dangerous since produces misbeliefs and simplifies the world, ignoring differences between individuals and judging others who seem to be 'strangers' because they differ somehow (socially, politically, culturally, or in age, lifestyle and life opportunities). Surrounded by images and fragments of information about others, people are left to their own imaginations and assumptions, phantasies and false expectations, influenced by their social norms (learnt from family, peers, subcultural groups, and from the media), resulting in a naive psychological judgment of others.¹⁰

The living library event provides opportunity to reveal these unknown cognitive patterns in one's thinking through personal meeting and discussion with those 'strangers'. Thus enables the reader (the learner) to identify and reduce stereotypes in her/his own thinking with the help of the relevant information provided from first hand, gaining direct experience about sensitive topics represented by the real life-stories of the living books.

The living library project as a developmental task of the third module involves the following tasks:

- planning a complex project from the beginnings, starting from the first brainstorms and discussions about the general idea and goals of living libraries,
- discussion and decision about the most up to date living book subjects, identification of interesting or sensitive topics in the given country and local community
- planning the organisation process of a local living library event, dividing the students in small teamwork groups, each matching the

7 ABERGEL, Ronni (et al.) 2005, 9.

8 Hungary was one of the first foreign countries to organise a living library in 2001 at the NGO island of the Sziget Festival in Budapest.

9 For more details regarding international best practices of living libraries see the official LL website: <http://humanlibrary.org/> [Downloaded: 30-11-2018]

10 ABERGEL, Ronni (et al.) 2005, 10.

- competencies of their members,
- organisation of time and tools,
 - getting in contact with partner NGOs to get living books and information materials,
 - promotion of the event, creation of materials (logo, flyers, posters, facebook event),
 - recruitment of attendants (readers) from high school and university communities,
 - management of the event (e.g. cataloging, take care of the collection, provide reader's advisory and book loans, facilitate the creative corner with critical thinking activities, run information desks for the partner NGOs, install the exhibition)
 - evaluation of the event from the viewpoint of the users (create questionnaires both for the readers and the living books, collect and evaluate the questionnaires, get feedback from the schools and NGOs involved in the project)
 - evaluation of the event from the viewpoint of the living books (give them feedback based on the questionnaires),
 - evaluation of the event from the viewpoint of the organizer team (group discussion after the event, sharing good and bad experiences, bring together any lessons learned that can be usefully applied on future projects),
 - writing a clear, informative article to be published in the local newspaper or in the newspaper of the university.

Pilot Test – LIS Students as Critical Thinkers

However the original version of the pilot targeted students from the final grades of high school, the methodology was flexible enough to be tailored to the needs of younger or older students, converted to either primary school students' or university students' critical thinking training as well. Given the Education Knowledge Depot tends to present tested pilots, I started to test the programme in the latter field, with the participation of my university students majoring library and information studies in Pécs.

In 2007 the students majoring in library and information studies in Pécs were the first who have had the possibility for information literacy specialization. This can be taken as a new result in the field of the Hungarian higher education as so far it has been the first initiative of independent information literacy studies based on a long-term and complex curriculum. The starting point of the specialization was the idea that the acquisition of information literacy demands special professionals with high-level information literacy who upon finishing the programme will be able to teach this kind of competencies in public and

higher education. The overall objective of the specialization is to offer an in-depth and specialized information literacy for librarian students and to establish the pedagogical methods to be applied when teaching information literacy.¹¹ Within the curriculum of this specialization there is a course dedicated to the direct cross-disciplinary development of critical thinking, titled *Critical evaluation of information and information resources*. This two-semester-long course usually starts with the basics of the theoretical and methodological background of teaching and learning critical thinking. After that students are involved in the modular activities of the aforementioned pilot programme getting opportunity to experience how the developmental tasks work. The latter one serves double role: students test the efficiency of the tasks in the pilot, and parallelly, the pilot tests the level of students' own critical thinking. Summarizing students' experiences regarding the methodological framework of teaching critical thinking, students are required to plan their own mini pilot programmes aiming to develop thinking skills in various settings of hypothetic school/library audiences and age groups of their choice.

Since 2013, instead of this hypothetic planning, students have been involved in the planning and organisation process of local living library events. For the first time, in 2013, they joined an international project titled "Progetto Sherwood: Biblioteca vivente contro la discriminazione", financed by the Youth in Action Programme of the European Commission. In this project students and teachers were trained together, learning about the living library methodology, and finally they started to organise local living library events in their own countries (Italy, Spain, Latvia, and Hungary). Hungarian university students from Pécs organized their first local living library in Spring 2014. Since 2014 every year one or two local living library have been organized by us in local schools.

The pilot test, attended by over one hundred students, started in Fall 2011. This number involves bachelor's librarian students who enrolled the original two-semester-long version and later, after the revision of their specialization, a shorter one-semester long version of the critical thinking course, master's librarian teachers who study in distance learning and enroll an eight-hours-long version, and some youth worker students who enrolled my educational psychology courses and learned about the living library tool.

For summarizing the benefits of the pilot, I prepared a short questionnaire aiming to examine students' own perception about the improvement of their thinking, reading and writing performance.¹² In spite of their deficiencies,

11 ZSÁK, Judit 2008A, 7–14.

12 The questionnaire included three simple feedback questions such as 1. Specify your favourite task and explain why was it useful for you? 2. How was your contribution in group works, which were your strengths and weaknesses? 3. What was the most important lessons learnt, experiences distilled from the pilot programme?

students enjoyed the interactive and collaborative work. Comparing to conventional learning styles, students accepted this more effective learning strategy which provided them opportunities to experience the diversity of meaning making processes. Thus enabled them to reflect upon the thinking and learning style of each other. Interactive and reflective learning shaped their critical approach to the given subject, content or problem, and enhanced their self-assessment and self-correction (e.g. to identify prejudices and stereotypes in their own thinking).

Students appreciated that the programme enhanced their social responsibility, they started to identify social problems in their closest personal environment and they realized their personal responsibility. Collaborative work, including the Living Library project, improved their understanding of *others* (through practising empathy, tolerance, and sharing), and developed their critical approach of the personal habits and beliefs. From this viewpoint the topics of gender equality and living library were of great interest, both provided new and applicable knowledge, promoting fairmindedness and respect toward others' way of thinking and living. From this viewpoint the most effectively completed task was the Living Library project. In the recent three years librarian and youth worker students organised very successful living library events at the University of Pécs and in the Radnóti High School of Pécs, aiming to promote human rights and critical thinking in Pécs. Students managed the aforementioned complex project organization process, offering living books such as gipsy, muslim, jewish, punk rocker, goth, ex-substance abused, disabled, and LGBTQ identity persons. The organizer team invited readers from various high schools and from the university. Their events attracted approximately 400 attendants, so they are among the most popular non-formal reader development activities of the city.¹³

As for the deficiencies of the students participating in the pilot test, students suffered from a kind of 'hunger of thinking structures'. They needed samples to understand how to organize information in basic learning situations, for instance, when reading a book. This problem leads to the basics of critical thinking. I introduced the model of the elements of thought designed by Paul-Elder¹⁴ that helped students to follow the parts of thinking and argumentation in scientific and art materials I introduced in the pilot tasks. We placed emphasys on practising with graphic organizers and thinking maps revealing the logical connections between small part units of individual thinking. These tasks helped students to take into consideration the complexity of problems, understanding others logic, viewpoints, and solutions.

13 For more details see the documentaries made by our students to introduce our LL events: a film by Mihály FÖLDESI from 2014. See: <https://www.youtube.com/watch?v=hYdvB-CsazY> [Downloaded: 30-11-2018] A film by Fruzsina KASZA from 2017. See: https://www.youtube.com/watch?v=OEdnn_EBgho [Downloaded: 30-11-2018]

14 PAUL, Richard-ELDER, Linda 2014

The second deficiency was related to students' poor group work competencies. „*Universities have to respond to this need and prepare graduates for 21st century workplaces where teamwork skills are valued. Group work competencies are crucial since the solution to many complex problems requires individuals to collaborate to find solutions. At the same time, group work appeals as an efficient way to teach as workloads increase and available time diminishes.*”¹⁵

In the case of our students participating in the Pécs pilot it was not easy to cooperate and solve complex tasks together with classmates. They usually divided the tasks in small part units to be solved individually. For instance, when they were required to prepare a presentation in groupwork summarizing the main points of a book, one of them have read the book, another one searched for illustrations, and the third one made a handout and presented etc. From one hand, the final result of their work was not a real collaborative learning through common thinking, debate and compromises. From the other hand, instead of finding the main points of authors' argumentations, they were often confused and lost in details. This problem raised questions about students' poor reading and writing skills. The pilot offered tasks designed to improve language skills through using different levels of questions to evoke discussions of fictional or non-fictional texts (e.g. analyzation and understanding of the logic of newspaper articles, scientific books, novels, performance and body art works, or personal reflective writing of fictional articles, news, essays, letters). I asked students to read and write using ideas to compare different points of view, or to evaluate the core values in the background of argumentations.

Practising reading and writing skills revealed the strong need of a systematic support for developing language skills also at university level which doesn't mean academic writing or CV writing training. For some years I offered an elective course for university students aiming to develop their general language skills in their mother tongue. This kind of course is exceptional in the Hungarian university system which usually excludes the practising of basic skills (as university offers academic konwledge), even though it is symptomatic that a number of students entering universities have poor basic skills e.g. reading and writing skills that do not correlate with the knowledge demanded for upper level studies. With this background it is hard to teach them diverse disciplines and research-based learning since they have not yet mastered the basic skills. Language skills and thinking skills are the most basic skills without which there is no successful learning neither in public education nor in academic settings. As I see, if students have deficiencies we must support them regardless to their age and education level.

15 BURDETT, Jane 2003, 178–179.

Conclusion

Promoting critical thinking is crucial in the development of successful students and it is one of the main success criteria of the mass acquisition of critical thinking and information literacy. By ensuring that individuals have the intellectual abilities of reasoning and critical thinking, and by helping them construct a framework for learning how to learn, colleges and universities provide the foundation for continued growth throughout their careers, as well as in their roles as informed citizens and members of communities. The EACEA leaflet promotes citizenship education for building a European society characterised by pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and gender equality. According to the EACEA common objectives for EU Member States, critical thinking is of great importance. The Declaration urges the EU to ensure the sharing of ideas and good practice with a view to enhance critical thinking and media literacy, particularly in the use of the Internet and social media, so as to develop social, civic and intercultural competences, and resistance to all forms of discrimination and indoctrination, promoting democratic values, fundamental rights and intercultural dialogue through all forms of learning. Summarizing I emphasize the importance of the mass acquisition of critical thinking that targets general democratic goals, which is not reduced to the instructional issue anymore, but raises questions related to the future opportunities of democracies shaped by local critical citizens shaping critical societies.

Bibliography

ABERGEL RONNI [ET AL.]

2005 *Don't judge a book by its cover! The Living Library Organiser's Guide.* Council of Europe Publishing,
Strasbourg

BÁRDOSSY ILDIKÓ [ET AL.]

2002, 2007 *A kritikai gondolkodás fejlesztése – az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei I-II.* [Development of Critical Thinking – Opportunities of Interactive and Reflective Learning]. University of Pécs,
Pécs

BÉRES JUDIT

2011 *A kritikai gondolkodás fejlesztése az információforrások és információk önálló, reflektív kezeléséért a középiskolák 11-12. évfolyama számára.* [Development of Critical Thinking Supporting Independent and Reflective Information Handling for 11-12th Grades High School Students] In: Nevelési Tudásdepó mintaprogramok, A Nevelési Tudásdepó projekt helye a közoktatás-fejlesztési stratégiában, különös tekintettel az innovációs potenciál fejlesztésének lehetőségei a nem formális és informális képzés területén, TÁMOP 3.2.4-08/2-2009-0001.

http://olvasas.opkm.hu/Plugins/Interactive/Media/434/media/altamira_kritikai_gondolkodas.pdf

[Downloaded: 30-11-2018]

BÉRES JUDIT

2014 *A kritikai gondolkodás fejlesztése pécsi könyvtár szakos hallgatók körében.* [Development of critical thinking for LIS students in Pécs] Tudásmenedzsment, 15 (1), 58–65

BÉRES JUDIT

2015 *Living Library as a Creative Tool for Reader Development.* In MÁRHOFER Nikolett, SZALACSI Alexandra, SZÜCS-RUSZNAK Karolina (eds.): Horizontok és dialógusok: Absztraktkötet. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar

Neveléstudományi Intézet, 109–110
Pécs

BÉRES JUDIT
2017 „Azért olvasok, hogy éljek.” Az olvasásnépszerűsítéstől az irodalomterápiáig.
[Reading for Life. From Reading Promotion to Bibliotherapy].
Kronosz, Pécs

BURDETT JANE
2003 *Making Groups Work: University Students' Perceptions.*
International Education Journal, 4 (3), pp. 177-191

ELDER LINDA
2004 *Professional Development Model – Colleges and Universities that Foster Critical Thinking.*
<http://www.criticalthinking.org/pages/a-professional-development-model-for-colleges-and-universities-that-fosters-critical-thinking/435>
[Downloaded: 30-11-2018]

NORRIS STEPHEN P. – ENNIS ROBERT H.
2001 *Evaluating Critical Thinking.* Midwest Publications, Pacific Grove, CA, 1989, 12. Cited and adapted by Bruce REICHENBACH, 2001, 14–15.

PAUL RICHARD – ELDER LINDA
2014 *The Miniature Guide to Critical Thinking. Concepts & Tools.*
Foundation for Critical Thinking
https://www.criticalthinking.org/files/Concepts_Tools.pdf
[Downloaded: 29-11-30]

REICHENBACH BRUCE R.
2001 *Introduction to Critical Thinking.*
McGraw-Hill, Boston

ROGERS CARL R.
1961 *On Becoming a Person. A Therapist's View of Psychotherapy.*
Houghton Mifflin, Boston

ZSÁK JUDIT
2007-2008 *Esélyegyenlőség és nemi szerelehetőségek a 20-21. században.*
[Equality and Gender Roles in the 20–21 Century] In Mazzag Éva–Kárpáti, Árpád (eds.). Kezdeményezés az összetartó társada-

lomért. Társadalmi Befogadás Szakkollégium, Baranya Ifjúságáért Kht., Pécs, 2008a, 85-92.

ZSÁK JUDIT

2008b *Pedagogy of Information Literacy in the Curriculum of an Information and Library Studies BA Programme. Practice and Theory in Systems of Education*, (3), 7-14.

A könyvtár és közösségei – miként lehet bevonni a helyi közösség tagjait a könyvtár működésébe?

A könyvtárak eredendően meglévő társadalmi küldetésükből adódóan kulturális javakat, örökséget gyűjtenek, dolgoznak fel, tárolnak, képeznek és örökítenek át. A könyvtárak társadalmiasítása vagy társadalmi bevonáson alapuló működése során e tevékenységeiket erősítik és fejlesztik a helyi társadalom javára. A közkönyvtárak a könyvtári rendszer elsődleges elérési pontjai; az intézmény a helyi társadalom tagjainak és közösségeinek sajátos elvárásaira reagáló és felkészülő, a könyvtári környezetre is tekintettel lévő, sokrétű és sokszínű szolgáltatások közvetlen nyújtására vagy azok közvetítésére vállalkozó könyvtár. Tájékoztatási, művelődési, szórakozási fórum, amely kapcsolódik más, hasonló feladatokat vállaló intézmények rendszeréhez, vagy beilleszti azok feladatait is a maga szerepkörébe. Művelődési alapintézmény, a helyi közösség tudásgazdálkodását, tájékoztatási funkcióit ellátó vagy ebben meghatározóan közreműködő szervezet.¹ Joseph Janes és Bill Ptacek szerint a közkönyvtárak egyre kevésbé lesznek az információ meg szerzésének fizikai helyszínei, értékeit inkább az fogja adni, hogy mit tesznek a közösségről. 2020-ra a közkönyvtár fogalma inkább lesz koncepció mint helyszín; a közkönyvtárak esetében az számít, amit tesznek az emberekért, nem az hogy mivel rendelkeznek.²

A 1997. CLX könyvtári törvény is megfogalmazza, hogy a települési könyvtárak gyűjteményüket és szolgáltatásaikat a helyi igényeknek megfelelően alakítják, a kulturális alapellátás rendszerének igen fontos tagjai és a közösség minden tagja számára rendelkezésre kell bocsátaniuk gyűjteményüket és szolgáltatásaikat.³ A könyvtárak manapság nem a könyvek és az információ

1 TÓTH, Gyula 2001, 79.

2 JANES, Joseph - PTACEK, Bill 2013 30.

3 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről. In: https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700140.TV#lbj123idcc7a [Letöltés ideje: 2018.10.15.]

passzívtárolóhelyei, nem (csak) csöndes és méltóság teljes helyek ebben a zajos és rohanó világban. Az új, megváltozott szerepű könyvtárak aktívak, és a közösségi történésekre reagálva a változás ügynökei is válnak. A közössége építés világában a helyi könyvtáraknak egyedi és nagyon lényeges szerep jut. Míg számos közösség és civil szervezet hasonló gondolkodású embereket „köt össze”, a könyvtáraknak megvan a képességük arra, hogy a *híd* szerepét töltse be olyan emberek között, akik nem osztottak eddig közös élményeken. Egy könyvtár közössége ágyazása teljesen megváltoztathatja a fizikai környezetet, bátoríthatja új közösségi hálózatok kialakítását, akár további beruházásokat is vonzhat, mely fejlődést generál. Kutatók szerint a sikeres közössége építés a közösségen már meglévő *vagyontértek* felfedezésével és mozgósításával kezdődik, ezek:

- az egyének készségei és erőforrásai;
- az önkéntes egyesületek kapcsolatainak ereje;
- a helyi intézményekben megtalálható vagyonelemek;
- a közösség fizikai infrastruktúrája;
- a helyi gazdaság profilja és dinamikája;
- a történetek, melyek meghatározzák a közösséget, a közösség történelme és álmai.⁴

A könyvtárak gazdag vagyonnal és eszközökkel: képzett könyvtáros szakemberekkel, ingyenes közösségi helyekkel, technológiai eszközökkel, helyi gazdaság kapcsolatokkal, a tulajdonlás érzésével és mindenekfelett a közösség bizalmával tudják segíteni a közösségi építését. Ezekkel az értékekkel a közösség minden tagját össze tudják kötni, felépítve azokat a kapcsolatokat és hálózatokat, amelyek részt vehetnek abban, hogy megerősítsek a kulturális és szociális infrastruktúrát (könyvtárak, művelődési központok, stadionok, közösségi találkozóhelyek). A könyvtárak fontos katalizátorai lehetnek a közösségi elkötelezettségnek.

Könyvtárak társadalmi bevonáson alapuló működése – a társadalmiasítás

A társadalmiasítás gyakorlata közkönyvtárak számára egy nagy lehetőséget te remhet arra, hogy az általa szolgált közösség minden napjaiba erőteljesebben tudjon beágyazódni. Mi is a társadalmiasítás, avagy a társadalmi bevonáson alapuló működés? A Cselekvő közösségek projekt munkacsoportja által kidolgozott útmutató szerint a társadalmiasított formában működő intézmény „aktivitásának meghatározásában, megvalósításában és értékelésében a település, településrész lakosai tevékenyen részt vesznek, és ezek beépítésre kerülnek az intézmény belső működését meghatározó dokumentumokba.”⁵ A társadalmi bevonáson alapulva mű-

4 Civic engagement: Stepping up to the civic engagement challenge. Urban Libraries Council, 2012.

9.p. <https://www.webjunction.org/content/dam/WebJunction/Documents/webJunction/ULC%20Civic%20Engagement%20Report.pdf> [Letöltés ideje: 2018.10.15.]

5 BEKE, Márton (szerk.) 2017, 5.

ködő könyvtár nyitott, folyamatos és tervezett párbeszédet folytat érintetteivel ('stakeholders') és írásban is rögzített keretek (SZMSZ, alapító okirat, stratégia stb.) között működik együtt a közösség tagjaival.

Mitől más egy társadalmiasított könyvtár? A különbég talán abban áll, hogy nem az intézménynek van közössége, hanem a közösségnak van intézménye. A közösség tagjai magukénak érzik az adott intézményt, felelősséget éreznak iránta, tevékenyen kapcsolónak be az intézmény minden nap munkájába. Ezek az emberek nemcsak a társadalmiasított intézmény, hanem az egész helyi társadalom munkájában felelős állampolgárként vesznek részt, a környezetükre igényesek. Az intézmények társadalmiasítása nagyban növelheti a társadalmi tőkét, amely alapja annak, hogy az emberek jól érzzék magukat lakóhelyükön, és bizalommal, nyitottan fordulnak közösségi tagjai felé. A társadalmi bevonás alapján működő intézmények munkatársai nem ad hoc, hanem tervezett módon, tudatosan vonják be a közösség tagjait a munkájukba, és igyekeznek egy természetes módon működő támogató közösséget építeni az intézmény köré.

A könyvtárak közösségevezérelt vagy a közösség bevonásán alapuló működése természetesen nem mai eredetű, de manapság egyre több intézmény gondolja úgy, hogy számukra is új lehetőségeket jelenthet a lakossággal való ilyen mértékű és minőségű kapcsolat. Kovácsné Koreny Ágnes is így fogalmaz a hazai és külföldi példákat is bemutató 2017-ben megjelent cikkében: „*A XXI. században kizárálag a tereiben, működésében, szolgáltatásaiban, programjaiban az általa szolgált közösség igényeire és szükségleteire reflektáló, közösségevezérelt közkönyvtárak képesek meghatározó szerepet betölteni az adott település vagy településrész hosszú távú fejlődésében és fenntarthatóságában.*⁶” Azzal, hogy a könyvtár bevonja működésébe a lakosságot nemcsak a közönsége igényeit tudja személyre szabottabban kielégíteni, hanem közösséget is épít. Kovácsné Koreny Ágnes tanulmányában kiemeli, hogy a kanadai közösségevezérelte könyvtári ('community led library') modell abból indul ki, hogy a szolgált közösség tudja a legjobban, hogy milyen állományt, szolgáltatást, tereket szeretnének a könyvtárban, ezért meg kell kérdezni erről a közösség tagjait. E modellben a fő eszköz a kapcsolat, a partnerség, az együttműködés, a könyvtáros szerepének átalakulása, a szolgáltatások pedig együttműködés eredményeként alakulnak ki.⁷

A közösség bevonásának, a társadalmiasításnak több lépcsőfoka van kezdve a pusztá tájékoztatástól, információszolgáltatástól egészen a felhatalmazásig. Az aktívabb, reszponzívabb szakaszokban maguk a közösség tagjai vesznek tevékenyen részt a szolgáltatások tervezésében és kialakításában, majd, a felhatalmazás szakaszában, a végrehajtásában is.

6 KOVÁCSNÉ KORENY, Ágnes 2018, 25.

7 KOVÁCSNÉ KORENY, Ágnes 2018, 18.

Társadalmi nyilvánosság szintjének növelése

	Tájékoztatás	Konzultáció	Bevonás	Együttműködés	Felhatalmazás
A társadalmi részvétel módja	Az érintettek informálása	Az információra visszajelzés kérése	Közvetlen találkozó az érintettekkel	Partneri együttműködés az egész fejlesztési folyamat során	Teljes mértékben az érintettek véleménye, döntése a mérvadó
Ígéret a résztvevőknek	Biztosítjuk az információt	Tájékoztatunk a visszajelzés hatására született döntésekrol	Közösen dolgozunk A vélemények megjelennek az alternatívában és a döntésről visszacsatolást adunk	Beépítjük a véleményeket a döntésbe A vélemények, alternatívák kidolgozása, innovációk figyelembevétele, a megvalósíthatók kiválasztása	Végrehajtjuk a döntést A végső döntés is az érintettek kezében van
Példák, eszközök	Hírlevél, web, ügyfél-szolgálat, fogadó óra	Közmeghallgatás, kókuszcsoport, kutatás Közösségi találkozó	Műhelymunka, megszólítás	Állampolgársági tanácsadó testületek, részvételi döntéshozatal	Állampolgársági elbírálás, titkos szavazás, delegált döntéshozatal

A társadalmi részvétel skálája⁸

A Cselekvő Közösségek projekt keretében kidolgozott *Kulturális intézmények társadalmasított működtetése, Módszertani útmutatóban* számos példát találhatunk a társadalmi részvét skálában arra, hogy a könyvtári működés mely területein, milyen szinteken lehetséges a közösségek bevonása.⁹

Miért a könyvtárak vállalják ezt a közösségi szerepet? A közkönyvtárak olyan intézmények, amelyek munkatársaiban és az általuk kínált forrásokban és szolgáltatásokban megbíznak az emberek. A legtöbbjük már régóta támogat olyan tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak a közösségépítéshez (például: civil egyesületeket, közösségi kezdeményezéset, helytörténeti klubokat és egyesületeket), illetve olyan közösségi tereket biztosít a különböző korosztályok számára, ahol kötetlenül együtt lehetnek, alkothatnak, tanulhatnak.

Felmérés a megyei hatókörű városi könyvtárak körében

2017 őszén egy ellenőrzési listán alapuló felmérést végeztem a megyei hatókörű

8 BEKE, Márton (szerk.) 2017, 21.

9 BEKE, Márton (szerk.) 2017, 41–52.

városi könyvtárakban (megyei könyvtárakban). 19 megyei könyvtár igazgatónak küldtem el a listát, amelyek közül végül 16 helyről kaptam visszajelzést. Az ellenőrzési lista alkalmas volt arra, hogy átfogó, gyors bepillantást kapunk arról, hogy a megyei hatókörű városi könyvtárak (továbbiakban megyei könyvtárak) már most milyen társadalmiasított tevékenységeket folytatnak, és hogyan próbálják bevonni közösségeket a működésükbe. A lista 26 tevékenységet tartalmaz három téma körben: 1.) könyvtári működés; 2.) *kapcsolat a társadalommal*; 3.) *foglalkozik a társadalommal*. Három válaszlehetőséget biztosítottam minden egyes, a listán szereplő tevékenységezhez: nem/nincs ilyen tevékenység, alkalomszerűen végezzük és igen/rendszeresen végezzük.

Az első vizsgált téma kör a *könyvtári működés* volt, amelyben arra kerestem a választ, mennyire jelenik meg a társadalom bevonásának gondolata a könyvtár működését szabályozó dokumentumokban. Egyértelműen ebben a téma csoportban kaptam a legtöbb pozitív választ. A könyvtárak küldetésnyilatkozataiban, szervezeti és működési szabályzataiban és stratégiai terveiben megjelenik a társadalmiasításra való törekvés, a helyi társadalom bevonásának gondolata, és szabályzataikba beépítik, hogy az állampolgároknak és civil szervezeteknek milyen keretek között és formában van joguk, lehetőségeik a könyvtár működésében részt venni, javaslatokat tenni, panasszal élni. A vizsgált 16 megyei könyvtár közül 15 úgy válaszolt, hogy teljesen vagy részben megjelennek ezek a tevékenységek az írásos dokumentumaikban és szabályzataikban. 13 könyvtár szabályzatot alkotott az önkéntes munka és közösségi szolgálat szabályozására, és felelős személyt nevezett ki a feladat koordinálására.

A második téma kör a *Kapcsolat a társadalommal* címet kapta. Itt 14 olyan tevékenységet soroltam fel, melyek azt mutatják meg, hogy az egyes könyvtárak gyakorlatában hogyan valósulnak meg a működési szabályzatokban, stratégiákban megjelenő gondolatok. minden könyvtár fogad önkénteseket és közösségi szolgálatot végző diákokat, és együttműködési szerződés keretében működik együtt civil szervezetekkel. Mind a 16 megyei könyvtár végez alkalomszerűen vagy rendszeresen igénykutatást a használók körében, és a kapott eredmények tanulságait beépítik a gyűjteményük fejlesztésébe, szolgáltatásaiak kialakításába és programjaikba. Az évenkénti, rendszerint kérdőíves felmérések alkalmasak arra, hogy megtudjuk, mennyire elégedettek a felhasználók, de sajnos nem mutatnak képet arról, hogy a közösség azon tagjai, akik nem veszik igénybe szolgáltatásokat, vajon miért jönnének be szívesen a könyvtárba. Erre nyújtana lehetőséget a több célcsoport részvételével zajló fókuszcsoportos megbeszélés, de ennek lehetőségét sajnos csak hét könyvtár használja ki, abból is csak kettő jelölte meg rendszeres tevékenységgé. A különféle csoportokat, közöttük a könyvtárat nem használókat is, irányított fókuszcsoportos beszélgetésre hívva lehetőség nyílik arra, hogy alaposabban megismerhessük a közösség véleményét. A vizsgált könyvtárak közül csak hétköznap működik rendszeresen könyvtár baráti kör vagy egyesület, de egy sem működtet rendszeresen úgyne-

vezett *tanácsadótestületet*. Az angolszász országokban működő 'library advisory group/board' [tanácsadótestület] olyan önkéntesekből áll, akik szívükön viselik a könyvtár működését, tevékenyen részt vesznek a minden nap életében: a stratégiaalkotásban, a munkaterv és a költségvetés készítésében, valamint az intézmény értékelésében.

A harmadik témakör esetén (*A társadalommal való foglalkozás*) igen vegyes képet kapunk. minden általam vizsgált könyvtár a rendelkezésre álló erőforrásaival rendszeresen vagy alkalomszerűen segíti a helyi civil szervezeteket, foglalkozik olyan témákkal, amelyek a helyi társadalmat érintik, és segít az állampolgároknak IT mentorként az ügyfélkapu regisztrációban vagy egyéb hivatalos ügyek intézésében, közhasznú információszolgáltatást biztosít számukra és képzésekkel járul hozzá digitális írástudásuk növeléséhez. A civil szervezetekkel való kapcsolat már nem mutat ilyen kedvező képet. A vizsgált 16 könyvtárból csak hét honlapján érhetők el linkeken keresztül a helyi civil szervezetek, hétféle könyvtár egyáltalán nem tudósít a civil szervezetek tevékenységről, és nem hívja fel a figyelmet munkájukra, további nyolc könyvtár is csak alkalomszerűen. A kis- és középvállalkozások nagyon fontos tényezői a helyi gazdaság fejlődésének, azonban számukra csak három könyvtár nyújt rendszeresen szolgáltatásokat, pedig ezeknek a vállalkozásoknak sokszor nincsen meg sem az anyagi, sem a humán tőkéjük a megfelelő üzleti, jogi, adóügyi információk megszerzéséhez. A vállalkozásoknak biztosított (akár téritéses formájú) megfelelő minőségű és naprakész információ segítségével támogatókra és szponzorokra is szert tehetnek a könyvtárak.

A felmérés a jó gyakorlatok mellett számos hiányosságot és fejlesztendő területet is azonosított. A megyei könyvtárak ritkán vonják be az érintetteket a stratégiák és pályázatok tervezésébe. Nagyon kevés alkalommal, vagy csak ad hoc találhatunk közös projekteket civil szervezetekkel, és ritkán jellemző meg a civil szervezetek programjai a könyvtárak honlapjain. A könyvtárak nem működtetnek önkéntes *tanácsadó csoportot*, amelynek tagjai támogatnák őket munkájukban és közvetítenék feléjük a közösség igényeit és elvárásait. Nem minden könyvtár invitálja tagjait, hogy vegyenek részt a könyvtár közösségi média oldalainak, honlapjának vagy blogjának tartalommal való megtöltésében. A lokális tudástranszfer, a könyvtárak helyi tudáselemeiket feltáró, rögzítő, átadó és szolgáltató feladatában is aktívabban részt vehetnének az állampolgárok és civil szervezetek.¹⁰

A közösségi részvételen alapuló működés (civic/ community engagement) egy kicsit más jelent Európa nyugati felén, ahol a demokráciának, a közösségek vé-

10 A vizsgálat részletesebb elemzését diagramokkal a 2018. végén megjelenő Valóságos könyvtár – könyvtári valóság konferenciakötetben található tanulmány mutatja be: Bognárné Lovász Katalin: Társadalmiasítás és a könyvtárak: Hogyan vonják be a megyei könyvtárak közösségeket az intézmény működésébe.

leménynyilvánításának sokkal mélyebb gyökerei vannak. Ezt a különbséget jól kifejezi *Piotr Bienkowski* skót előadó gondolata, amelyet egy panelbeszélgetés során osztott meg a 2017 novemberében a Cselekvő Közösségek projekt keretében rendezett nemzetközi konferencián.¹¹ Véleménye szerint nem meghívni kell az állampolgárokat, civil szervezeteket a könyvtár munkájába való bekapcsolódásra, hanem munkánkkal kell azt elérni, hogy az állampolgárok maguk érezzék az igényt arra, hogy tevékenyen részt vegyenek a könyvtár életében. Ennek nagyon fontos előfeltétele azonban az, hogy a könyvtárosok valóban nyitottan fogadják a közeledést, és ne kritikának és munkájukba való beleszólásnak, hanem önkéntes segítségnek gondolják az állampolgárok véleményét. Ennek a kapcsolatnak másik lényeges eleme, hogy a közösség tagjai bizalommal legyenek a könyvtár iránt, tapasztalják meg, hogy a könyvtárban számít a véleményük, és érezzék magukénak annyira a könyvtarakat, hogy fontos legyen számukra az, ami ott zajlik.

A társadalmiasítás eszközeinek tervezett és következetes alkalmazása segíthet a könyvtáraknak abban, hogy a közösség újabb tagjait tudják elérni szolgáltatásaiKKal, és a társadalmi tőke és a bizalom növelésével a közösség még meghatározóbb intézményévé váljanak. Egy könyvtár társadalmiasítása hozzájárul az adott település lakóinak közösséggé kovácsolásához, a helyi identitás erősítéséhez és az intézmény társadalmi beágazottságának növeléséhez. A társadalmiasítás a helyi erőforrások bevonásával és felhasználásával hozzájárul a könyvtárak fenntartható fejlődésének biztosításához.

11 Partnerségen a múzeummal című 2017. november 20-21-i nemzetközi tudományos konferencia Egerben. Beszámoló a hírekben. Forrás: <http://cselekvokozossegek.hu/paradigmavalt-nemzetkozi-tapasztalatcsere-a-kulturalis-egyuttmukodeskrol/> [Letöltés ideje: 2018.10.24.]

Irodalomjegyzék

BEKE MÁRTON. (SZERK.)

2017 *Kulturális intézmények társadalmiasított működtetése.*

Módszertani útmutató. KI?? HOL??

https://cselekvokozossegerek.hu/wp-content/uploads/csk_utmutato_tarsadalmiasitas_20170331.pdf

[Letöltés ideje: 2018.10.15.]

JANES JOSEPH – PTACEK BILL

2013 *The Library as Catalyst for Civic*. In: Library Journal, 2013. 14, 30–34.

KOVÁCSNÉ KORENY ÁGNES

2018 *Könyvtár és közössége, avagy a közösségvezérelt könyvtár elmélete és gyakorlati megvalósulásának lehetőségei*. In: Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 65. évf. 2018. 1. 15–26.

TÓTH GYULA

2001 *A közkönyvtár*. In: Horváth Tibor–Papp István (szerk.): Könyvtárosok kézikönyve 3. A könyvtárak rendszere. Budapest, Osiris Kiadó, 2001. 79. p.

The National Ethnographic Museum in Warsaw – Institution in the Process of Community Participation

In these days, institutions, the centres of social and cultural activities are more and more often engaged in the process of community participation and at the same time redefine it. Since 2012, the Ethnographic Museum has been part of the institutional coalition founded with the aim to revitalize the Malachowski Square, located in the direct vicinity of the institutions involved in the coalition. The area is also popular with the citizens of Warsaw as a meeting place. The Malachowski Square was constructed in 1825, however, it never had a coherent urban layout. Attempts to define the shape and character of this area based on public consultations, following the Law of 2003, had not produced the expected results, as the proposals had involved single, one-sided opinions, instead of starting an on-going participation of all those institutions interested in the development of the area. The coalition consisted of three public institutions: the National Ethnographic Museum in Warsaw (NEM), the National Art Gallery *Zachęta*, the local Evangelical-Lutheran parish and Hochtief Development Poland (a company revitalizing count Raczyński's house) and the local authorities of Warszawa Śródmieście.

Below are the questions that the coalition members found the most important:

- shared vision for the square to become an area of artistic and cultural activity;
- simplification of all administrative procedures for the host-institutions (the Zachęta National Art Gallery, the National Ethnographic Museum in Warsaw and the local Evangelical-Lutheran parish) to be able to use the square;
- modification of the layout of Traugutta, Kredytowa and Mazowiecka streets so as the square could be open for pedestrians;
- providing facilities for disabled people and prams or strollers;
- participation of the members of the coalition in the competition for the Square's revitalization project;

The coalition's key purpose was to create a space within Warsaw's historic city centre, which could be shared on one hand by the institutions (which until that

time hadn't had an opportunity to show their offer outdoors and get in touch with the passers-by – their potential audience) and on the other the inhabitants (the Square could become a space for cultural events and also an area to relax and take a break).

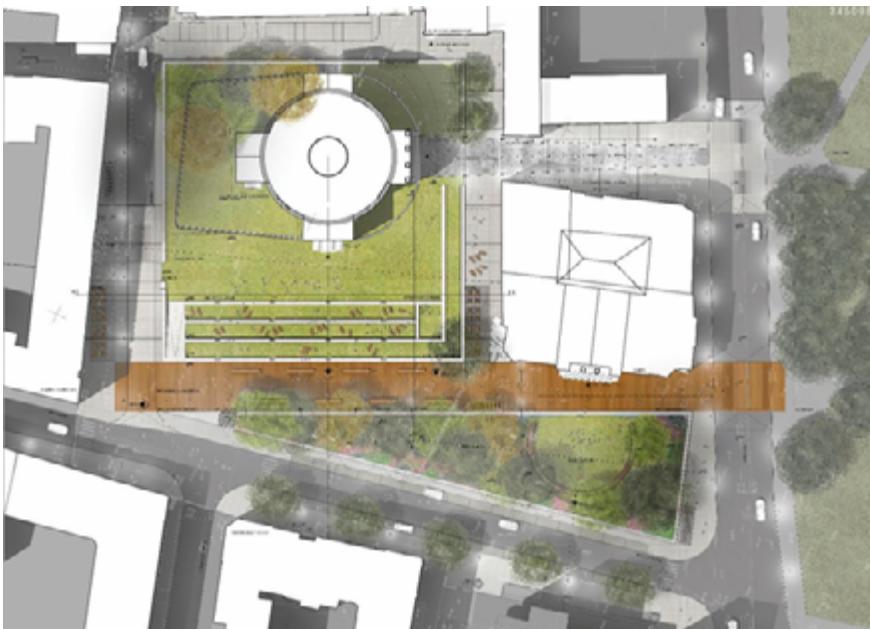
The work was based on regular meetings of the coalition members. Public consultations took place (with local inhabitants, office workers, students of surrounding universities, the local Evangelical-Lutheran parishioners, visitors to Zachęta and the National Ethnographic Museum, tourists, night users, clubbers and drivers). At the same time the Warsaw Conservator of Historic Heritage was also consulted, with the aim to obtain instructions to be followed by the competitors. Subsequently, the interested parties agreed on their common position concerning how the square could be used for artistic, social and cultural initiatives.

On the basis of their activities the Public Space Management issued a tender for the revitalization concept on 28 February 2014. A decision on it was made in July 2014. The assessment committee of the tender was composed of not only of the coalition members but also of some renowned architects. None of the projects was awarded the first prize. A concept by the ARE studio from Warsaw came second and it was recommended for implementation.¹ The winning project suggested creation of a Promenade of Museums with an Art Circle that would link the Museum with Zachęta (the National Art Gallery) and the front of the church. The promenade would slide gradually to reach the lower level of the church to make space for pedestrians to participate in cultural events. The project also included installation of devices slowing down road traffic. The first stage of the work concluded with an exhibition of the winning square revitalization projects and an open public debate gathering the inhabitants, NGOs, city activists, architects, urban planners and other parties interested in the proposed development of the citizen-friendly space. The Town Hall is currently carrying out the necessary procedures to implement the winning project.

A concept design of Malachowski square revitalisation, perspective, ARE

¹ ARE's studio's project won the competition, created by Jan Baginski, Filip Dzimwasha, Adam Kluczka, Karolina Kuczyńska, Grzegorz Stiasny and Jakub Waclawek.

A Concept Design of Malachowski Square Revitalization, Perspective, ARE

Education of children and teens is one of the main area of the Museum's activity. It is in our institution where the first Children's Museum in Poland was established in 2013, using funds allocated to the Museum for modernization from the Regional Operating Program and the Mazowsze Region Local Authorities. The Children's Museum, as a response to the needs reported by our audience, operates on the basis of the NEM's innovative approach to education through direct experience. In a carefully designed space, children may discover the world and its different cultures, both historic and modern ones. They may see objects and phenomena coming from different continents. They are allowed to touch the objects of the exhibits.

The Museum for Children performs several tasks activating not only *local* communities. The project *Let's share Poland* was organized in 2013. Its main purpose was to involve children from children care homes in local life and then share the project's results with children abroad. Six Polish children homes were invited to take part. In the frameworks of the project 2-day workshops were held in each of the children's homes, where children were taught ethnography, photography, and got presentations or some tasks for practice. The aim of the workshops was to enhance children's competence and get them ready to create a text and photos to be used in the book *Let's share Poland* which was edited as part of the project. The publication was translated into English, Ukrainian and Hebrew, and then taken to two educational centres in Ukraine and Israel where a workshop was held based on the book. Its continuation was a project *Let's share Poland* in the blog-zone.

Bibliography

ADAM CZYŻEWSKI

- 2014 *Public space. A shared place. Revitalisation of Małachowski Square in Warsaw* The New Ethnography 06/2014, The National Ethnographic Museum in Warsaw
- Let's share Poland*, collective work, Warsaw, The National Ethnographic Museum in Warsaw

The Participatory Museum – Fiction or Reality?

The concept of the museums has been changing permanently since these institutions rose to the rank of public collections, moving forward parallelly with the changes of the social environment, the cultural milieu, or the shifts of values of the community it exists in. The ultimate essential elements of their substance, such as collection, preservation and public access have fluctuated in their importance, always adapting to the expectations of the society.

From this approach, the museums are the exact reflections of the given society and community because their essence is the collection, containing the material and spiritual messages of a specific society. In this aspect the appearance of the participatory museum might not be considered a brand new approach.

However, it is obvious that the revolutionary changes having taken place in the first decade of the 21st century, pre-eminently the dominance of the digital-based culture, had a significant impact on the museums. Their commitment towards the society has risen and new questions gained significance: whether the museums are able to react, - and if yes, how - to the complex social problems of our era, to the coexistence of minority groups with the majority population, the challenges risen from the generation gap, and the global and local conflicts of our world. There is a must to find the way to approach the visitors of very different intentions and levels of education, to keep their interest alive in the hope to develop a permanent contact with them. Where are the boundaries of the cooperation? To what extent does the participation promote the development of the social functions of the museums?

In the international scientific literature there is an abundance of examples defining the substantive content of the participatory museums and good practices. That is the reason why I would like to focus on the Hungarian trends, indicating that most of the museums here are engaged in operating as a participatory museum.

First of all, I would like to draw your attention to the principal elements

of the strategy concerning the museums' section of the cultural sphere defined by the *Human Capacities Operational Program (EFOP)* in 2013. The program was developed with the cooperation of our most distinguished experts of museology almost at the same time when a significant scientific research on the role of the future museums – titled *Museum 2020* – was published by the Museums Association in Britain.¹ This work became immediately a must-to-use guideline for the international museology. It is a pity that we still have not even published anything of the research concerning the current state and future role of the Hungarian museums. It is even more regretful since its approach and objective offers an up-to-date and well-grounded future of the sphere of museology and outlines the directions of the upcoming years.

Analyzing the constantly changing connection between the museums and the local communities the document emphasized: in our globalized world the museums not only play a crucial role in supporting and promoting the national identity but are also actively and decisively involved in preserving, reorganizing and animating the local communities. Museums have to redefine their role and take an active part in the life of the local communities.

Beside the different city museums, the small open air museums and collections, which are displaying the specific traditions, architecture and history of a given local community, are of major importance in Hungary.

These tiny institutions, the so-called traditional caches, or village exhibitions – most of them are sustained and funded by the local government – offer a unique opportunity of cultural activity for the local population, and through their traditional activities and regular programs they also take on a certain kind of community-building task. These institutions organize programs for children and adults as well. Effective, assertive and extensive communication with strengthened professional capacity can be boosted their role in the domestic tourism. In addition, this museums (with their park, garden, or building etc.) can be a real meeting point for the local communities.

In 2013, when the *Development Program of the Hungarian Tourism*² until 2030 was edited, we were not aware of the fact that culture would be a top priority and little village exhibitions, local open air museums would play an important role among the target destinations.

We are pleased to say that we have already mentioned voluntary work among priorities, emphasizing that the expansion and growing importance of volunteering, its quick adaptation to the everyday activities of the institutions indicates to what extent a given community appreciates its museums and considers them of its own. We envisaged the improvement of the volunteers'

1 See: <https://www.museumsassociation.org/campaigns/museums2020> [Downloaded:01-12-2013]

2 Nemzeti Turiszmusfejlesztési Stratégia. http://www.kormany.hu/download/8/19/31000/mtu_kiadvany_EPUB_297x210mm%20-%20preview.pdf [Downloaded:01-12-2013]

training system, and also the qualification of the museums and their employees to be able to integrate volunteers and create proper conditions to help their work. These aims were materialized by the priority project called *Acting Communities – Active Community Involvement* EFOP-1.3.1-15-2016-00001. The first tangible result is the indispensable handbook for the volunteers' programs of cultural institutions.

The Hungarian cultural strategy considers the role of the museums in the strengthening of the social cohesion really important. Besides conservation of cultural values, museums tend to expand their role in forming the spiritual image of the era. In the center of their interest is the constant expansion of the connection between past and present, conveying historical and scientific experiences to the biggest possible segment of society, strengthening identity, understanding the present and enhancing social cohesion.

Museums are social institutions which reflect the spiritual diversity of a country, the mental freshness of its population, furthermore, these institutions are able to create prime quality cultural contents on a relatively low price. The accuracy and authenticity of these contents are at least double-checked and can be interpreted on different levels of comprehension depending on the age and literacy of the recipients.

The plan of the *Hungarian Developmental Strategy of Museums 2014–2020*³ emphasizes that

- museums have to improve their cultural services in order to contribute to the strengthening of the social cohesion, to maintain and renew the social networks and reinforce the national identity by life-long learning and enjoyable discovery of the values of the heritage;
- museums are able to struggle against cultural poverty, regenerate excluded regions, participate in the development of basic human capacities, get communities to participate in joint actions, hereby increase the social capital and strength of the given community.

We have to mention that the libraries' policy program also marked the strengthening of social participation as a primary objective. That is why the *Acting Community – Active Community Involvement* project's methodological renewals are aimed at both fields of public collections.

We could further continue quoting the parts of the document, which not only earmark the tasks but also contain a detailed action plan for the implementation. At the end of 2017 we can declare that we launched all the content developments of the museums and provided a range of good patterns to prove the necessity and significance of the change of attitudes.

³ This is an unpublished draft.

The means of development policy are not enough to achieve the expected transformation. In 2014 the cultural policy set out two strategic objectives: 1.) to introduce the concept of the primary cultural services and 2.) to improve the cultural community development. In the past three years all the supports allotted to the cultural sphere served these two priorities.

The long-term embedding of the concepts was followed by the amendment of the legislative provision regulating the functioning of the public collections, e.g. the museums, in 2017.

3./A. § In the framework of the primary cultural services the public collections and cultural community institutions – utilizing the resources of the central budget – guarantee the access to the objects of the tangible and intangible heritage for all the target groups, and offer public services, which can contribute to the development and fulfilment of the personality, evolve the spirit of civic-mindedness, improve the social integration and the community development, furthermore expand those key competences that are necessary to employment.⁴

By the expansion of the primary cultural services we would like to evolve the welfare and improve the *participatory* and economic recovery of the cultural sphere. In this process the institutions have to find activities (from the development to the exhibition of the collections), to draw up local strategies, models of functioning and finance in order to meet the expectations of the different target groups of the society.

The Hungarian society consider museums as an authentic institution which collect and disseminate values, but besides the hoped achievements, there are several serious problems. Although the visits of the museums have been growing on the whole the internal proportion is not balanced at all. The rising trend of attendance has been generated by some huge, so called *branding museums*.

Our experiences in Hungary prove that museums are increasingly looking for new kinds of activities which can increase income, such as selling by-products, written or audio-visual publications, researches and offering consultation, or exploiting their royalties.

Of course this approach does not override the constantly updated set of rules of the museum-accreditation, but the international potentials and, in this aspect, the participatory tasks of the so called *branding museums* appear to be decisive. We want all our museums, or their network to convey this message, and becoming a participatory museum, to undertake this mission. Undoubtedly to shape an own brand which can represent the specific mission of the institution is a challenge. Regretfully most of the Hungarian Museums' mission statement hasn't reflected this intention.

During the process of cooperation and networking of museums and

4 1997. évi CXL. Törvény, A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a köz-művelődésről. <https://net.jogtar.hu/jogsabaly?docid=99700140.TV> [Downloaded:01-12-2013]

visitors the different kind of events get a privileged role, this is the reason of the appearance of the so-called *event-driven museums*. Of course this expression indicates only a strategic direction without making any irreversible harm; every institution has the potential to become an event-driven site if its staff is able to address the given audience.

Naturally every institution's elementary interest is to operate according to these principles, but the question is, which of the museums are able to address a significant number of visitors, who can contribute this way financially to their maintenance?

I would like to mention two Hungarian festivals, which can prove the feasibility of this operational method, its community development force, and positive financial effects. *The Night of Museums* has already become one of the well-embedded brands, but *The Autumnal Festival of the Museums* also has its share in assisting to reinforce museums, and address new segments of the audience forming a new kind of partnership with them through relevant themes and effective, centralized communication.

The third strategic course directly attached to the participatory role of the museums. It is represented by the so-called *empowering local community museums*, which have a decisive role in attracting local communities and developing the cooperative operation. It is clear that despite the fact that not every institution represents a real tourist destination and its strategy can't be based on this sector, the museums can play a significant role in the development of the local community, in the primary cultural services and in the public education. Our regional and thematic integrated actions of development prove that these institutions well understand the importance of this strategic aim and its effect on their maintenance.

The museums' statics of 2016 showed that in Hungary the interest in museums of the secondary school generation had declined. It is a serious warrant for us.

The *Strategy of Public Collections' Digitalization*⁵ and the *Digital Strategy of Education*⁶ (issued in 2017) are huge steps towards the acceptance of the idea of digitalized course materials and digitalized museums, but if we see the results of the exhibition renewal tender (*Ágoston Kubinyi Program for professional development of small county-museums*)⁷, it is obvious that besides several good practices, nowadays the digital world appears only on the level of technology, or

⁵ Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia 2017-2025 http://www.kormany.hu/download/9/ac/11000/K%C3%B6zgy%C5%91jtem%C3%A9nyi%20Digitalizl%C3%A1si%20Strat%C3%A9gia_2017-2025.pdf [Downloaded: 03-12-2017]

⁶ Magyarország digitális oktatási stratégiája. <http://www.kormany.hu/download/0/cc/d0000/MDO.pdf>

⁷ <http://palyazatok.org/palyazat-muzealis-intezmenyek-szakmai-tamogatasara-2/>

as a kind of compulsory element of the museums and exhibitions. In order to transform public collections into real service providers during the implementation of digital technology, they have to adopt the tools of active marketing, because even the most exciting and most adventurous contents do not raise interest by themselves. All the tools of social media have to be applied to sensualize the new generations.

There is no ground for any disappointment if we compare our domestic experiences with the results of the research published in the *NMC Horizon Report 2016 Museum Edition*⁸.

The international experts of the publication tried to find answers for the following questions:

- What is on the five-year horizon for museums?
- Which trends and technologies would drive changes in the museum education and interpretation?
- Which are the manageable and which are the hard challenges, and how can we strategize effective solutions?

Six major challenges are outlined and six directions of technological development are recommended for the directors of the museums as strategic planning tools for the next five years.

According to the document the principal factor is the cooperation of institutions and the definition of the staff's new roles. It is emphasized that by forming networks the cultural institutions are able to give assistance to each other, and by cooperating with other sectors, they can further expand their horizon and become more successful. Furthermore, the museum, which would like to operate successfully in the future, have to recognize the demand of the audience, and – above all – have to offer interactive experiences through digital projects.

The new challenges, beside the traditional knowledge, raise the need of new professional skills; among others the professionals of the museums must be up to date in the digital culture and be able to handle properly the social and welfare issues.

As indicated in the title I wanted to analyze if the participatory museum is a fictional or real possibility. As I see, the Hungarian museums are theoretically prepared for the realization of the participatory museum and are dedicated to implement this plan, besides preserving their original characteristics.

Progress can be achieved only through practice and learning from the successes or failures of certain solutions. We hope that the ongoing projects, sponsored by the EU, can help us to boost our possibilities and provide us experiences to move forward.

⁸ NMC Horizon Report 2016 Museum Edition. <https://www.nmc.org/publication/nmc-horizon-report-2016-museum-edition/> [Downloaded:01-12-2013]

A társadalmi múzeum -fikció vagy valóság?

Írásvezető
Dr. Vigh
Annamária

- A MÍZEUM FUNKCIÓI KÖRSZAKONKÉNT ELTÉRÉS MAGSÓLÓT KAPNAK

TUD REAGÁLNIA
A MÍZEUM KRÚNK
KI HÍVÁSAIRA

- CIVIL TÁRSADALMI TÍKE NÖVELÉSE

2013: MÍZEUMI STRATÉGIA

- MEGALAPÍZTAT & KÜSZÖRÜ, KIJELOLT AZ UTAT 2020-IG

- STRATEGIA ELEMET BEBÜLTETE A GYAKORLATBA (CELEKŐ KÖZÖSSÉGEK)

- 2017: KUTÜZÖTT TÁRJALM- FEJLESZTÉSEK ELINDULTAK

- MÍZEUMOK ÉJSZAKÁJA
MÍZEUMOK OSZI FESZTIVÁLIA
PÉLDÁK AZ ÚJ SZEREPULÁLÁSRA
KÖNYVÉRTÁMOZGATÓK

- DIGITALIS MÍZEUM

- HOL VANNAK AZ EGYÜTMŰKEDÉS HATÁSAI

- MAGYAR TURIZMUS 2020-IG KÜLÖLT PÉLÉSSEZMÉS KÉVE A KULTURA SZEREPÉT

- BRAND ÉRTÉKÜ MÍZEUM

Társadalmi kohézio ÉPÍTÉSE

- KIEMLÉT CÉLOK
RENDSZERESZŰ MŰKÖDÉS, INNOVATÍV ERŐSÍTÉSE
TÁRSADALMI SZEREPULÁLÁS NÖVELÉSE

- DIGITALIS MŰVELTSÉG FEJLESZTÉSE
A MAGYAR MÍZEUMOK FELKÉSZÜLTEK & KÜLGÖTELEZETTEK AZ ÚJ SZEREPÜK BETÖLTÉSÉRE

- ELNI KELL AZ AKTÍV MARKETING ESZKÖZEVEL
HÍZZAFÉRÉS KITERJEDTÉSE

- KÉSZSÉGELENSÉS, KOMPETENCIA BŐVÍTÉSE
KULTURÁLIS ALAP ELLÁTÁS KITERJEDTÉSE

How can the Museum Education and Methodology Centre (MOKK) Promote Community Acting?

The Museum Education and Methodology Centre operates as a directorate of the Hungarian Open Air Museum (Skanzen). It was founded in 2006 with the aim of assisting the renewal of museums in Hungary by methodology training and development.

The general objectives of the Museum Education and Methodology Centre are as follows:

- Support the museums participating in life-long learning and in competence-based education
- Expand the usage of museum collections
- Support museums to become a cultural centre
- Educate museums about what visitor-friendly museum means and how they could become visitor friendly.

What are our main activities?

Research and methodological development are the most important parts of our activity. We conduct research in the topics of museum education, social empowerment and community building of museums, quality management and the level of museum services in Hungary, what personal and professional competences the new generation of museum professionals need, etc. The aim of our adult education courses is to increase the number of teachers with up-to-date knowledge of how to use museums and increase the number of museum educators became aware of the demands of public education, as well as new methods and technologies.

We are the organizer of important nationwide events, conferences, info days,

workshops for spreading best practices, sample projects, and keep museum professionals informed about international and national trends and the results of our methodology development activity. We established and manage a nationwide network of museum coordinators of 40 people, who operate all over Hungary.

Dissemination and communication play an important role in our activity, our most important publication series is the Museum Compass. The title of the latest issue is: Museum communities, community museums.

How can the Museum Education and Methodology Centre Contribute to Community Development?

We support the skill development, we shape the attitude of museum professionals and educate them in order that they are capable of introducing the latest methods of cultural community development and preparing the institutions to be active in taking social responsibility. We provide support through

- methodology development – based on research,
- education,
- dissemination – publication,
- communication,
- nationwide network of mentors to help cultural community building,
- nationwide network of museum coordinators to communicate best practices to museums, conferences, info days, workshops.

Methodology Development – Based on Researches

Our main activity – as it is indicated in the name of our institution as well – is methodological development. In order to encourage the community development activity of museums (and other cultural institutions) we conducted two projects financed by the European Union.

In 2015 the Museum Education and Methodology Development gained 100.000 Euro for conducting research and writing studies with the aim of laying the bases of a potential project where museums, libraries and community culture institutions make efforts together to increase the role of these institutions in community development. Within this project we conducted research concerning museum communities. This was the first comprehensive research in Hungary in this topic, where almost 200 museums and their communities were surveyed.

This gave us a good starting point for planning the big project, the Acting Communities, which is still ongoing. Our partners in this project are the National

Széchényi Library and the NMI Institute for Culture Nonprofit Ltd. The aim of the project is that cultural institutions increase social activity, community involvement and enhance equal opportunities and make these activities sustainable in the long run at museums, libraries and community cultural institutions.

During the In Partnership with Museums conference a lot of information was given concerning the methodological development of the Acting Communities project, so now I'd rather focus on another project of Museum Education and Methodology Centre, the Museum and Library Development for Everyone. One of the methodology development of this project can also help museums to increase their participation in the life of their communities. It will lend museum professionals a hand with transforming student community workers into volunteers and then the volunteers into members of a museum community. Twenty sample projects will be developed within this project, which can be models for other museums, and this is just one topic among the sample projects. This one was developed by the Bihar Museum, an institution which already has proven success in transforming teens into volunteers.

As a result of this methodology development, we are going to publish a book of Museum Compass publication series under the title: *Is the Museum ours? Methodological Guide to the Management of Volunteers and Young Community Workers in Museums*.

Education

Between 2009 and 2014 we ran the Museum for Everyone project, where we developed an education program with the title: Networking and cooperation in non-formal education. This course is for museum professionals and it is about methods and good practices of networking, cooperation and relationship building with civil society organizations, local communities, schools and other cultural institutions, and presents collaborative opportunities for museums.

In 2018 we launched a special course for Museum managers, where 4 different modules deal with museum management from different aspects:

- Networking – Main topics include: how museums can develop their social responsibility, how they can build relationship with local communities, and civil organizations, how they can increase social activity. The course also provides some basic information about organization psychology and networking models
- Strategy – Including Volunteering strategy and Strategy for increasing social activity
- Front office management – Including Volunteer Management
- PR, marketing, communication – Including communication with communities and the importance of communicating the role of museums in taking social responsibility.

- There are training courses in Acting communities project as well:
- Courses for sensitizing local governments
- Cultural community building course for cultural professionals

Dissemination – Publication

The most important publication in this topic are the following:

- 2010: Networking and cooperation in non-formal education (course material) print and online version
- 2017: Guide for volunteering – Acting communities project, online version
- 2017: Guide for increasing social inclusion, – Acting communities project, online version
- 2018: Museum Compass: Museum communities, community museums, (print and online version)
- 2019: Is the museum ours? Methodological guide for the management of volunteers and student community workers in museums (print and online version)

Communication – Nationwide Events

We also use nationwide events for drawing museums' attention to the importance of networking and partnership. We have organized the Autumn Festival of Museums (it is a 6-week long event with the participation of 150 museums) for eleven years and every year we focus on a specific topic. The slogan of the festival in 2015 was: *Let's Hang out, Join in and Connect*. We encourage the museums to use the event for increasing their social activity and making connections: involve their communities, other museums, civil organizations, schools in organizing the festival events and build partnerships in the long run.

The aim of the festival in 2016 was to call attention to the museums' role in community building. The slogan was: *Build Bridges! – Bridges that Connect*. We communicated to museums that this festival offers opportunities for increasing the number of museums' partners, activating the members of the communities and looking for new connections.

In 2017 we launched a new nationwide event within the framework of the Acting communities project, the *Communities Week*. The purpose of this event is to give an opportunity to local communities to connect with cultural institutions in order to introduce themselves to the public and draw people's attention to local communities and the importance of active participation in the life of a local community. With this event we wanted to call cultural institutions' attention to the importance of increasing their community involvement as well.

Networks and Networking

The Museum Education and Methodology Centre was the first in the cultural field

in Hungary to build and manage a network – it was the Nationwide network of museum coordinators. It was established in 2006 and now it has 41 members. Museums are represented by two professional coordinators in each county of Hungary and three in Budapest. As museum professionals they support local, county and regional development, they ensure the flow of information between the Museum Education and Methodology Centre and other museums, between museums and public education participants and institutions by playing a kind of counselling role. They inform museums about our different kind of methodology developments, educational programs, publications, events and they spread best practices of museums, including their social activity and community involvement.

In 2017 we built another network as well, the Nationwide network of mentors. They work in the Acting Communities project. Their main tasks are to assist building communities around cultural institutions, to spread the results of the methodology development of Acting community project and to assist cultural institutions in increasing their involvement in social activity.

The Museum Education and Methodology Centre has created a wide network of contacts, which can effectively use also in the implementation of our community building projects.

We are associated with all the most significant organizations. We are collaborating in common EU projects with the most significant institutions of the library field and the public culture field. We work in collaboration with the Klebersberg Centre (government office responsible for public education) and with the National Vocational and Adult Education Office. We involve universities, grammar schools and primary schools in our research, methodology development and model projects.

Conferences, info Days, Workshops

Within the Acting Community project, we regularly organize info days, workshops for our target groups when we update them about the project, about the achievements, about the ongoing methodology development, about publications, and so on. Our Centre has organized that very important conference in 2015 as well, which in a way created a good basis for our Acting Community project.

The purpose of the *Coefficient – Community Building with the Participation of Museums, Libraries and Community Culture Institutions* conference was, that cultural professionals become familiar with the activity of the different type of institutions in the field of community building, their community involvement, their social activity, their best practices, researches and studies in these topics. This was the first time, the professionals of museums, libraries and community culture institutions had had a common conference and had got to know the different point of view concerning the role of their institution in community building and had made efforts towards mutual understanding. This event provided a

common base for the elaboration of the Acting Communities project.

And last but not least, Museum Education and Methodology Centre have organized the In Partnership with Museums conference, where we introduce the developments of Acting Communities project and some best practices and experiences of foreign and Hungarian museums, and we also provide opportunities for the meeting of professionals and for transferring and reflecting on experience.

The Youth Museum Berlin – A Place for Intercultural Learning and Acting

Preliminary Remarks

In today's Berlin, young people are growing up in a city that is more diverse than ever. People take for granted that they feel at home in various cultural spaces and traditions. Children and teen-agers of diverse backgrounds go to the same day-cares and schools. There is a mix of families that may originally come from Turkey, Lebanon, Poland, the Ukraine, Serbia, etc. or of old-established German population in Berlin.

Diversity today is the hallmark of a cosmopolitan city, and Berlin is proud of the fact that it can call itself home to people from over 180 different countries. For centuries, Berlin has been a destination for immigrants of all kinds and their energy has always enriched the society.

The number 180 also happens to be the number of museums and historical sites that Berlin gives a home to. In the last few years, the notion of an increasingly diverse society has become of great importance to them. Since public cultural institutions hold their exhibitions with visitors in mind, in the beginning it was disappointing to realize that certain segments of the population – those with immigration backgrounds – were not represented in these cultural institutions at all. This forced them to rethink and change their habits fundamentally in order to accommodate and welcome the social changes that had taken place. “This change,” says German immigration researcher Mark Terkessides¹, “*has become the key to survival*” for cultural institutions.

However, it is not only the thought of underrepresented visitors that should make museums or other institutions ask themselves how they can better understand the cultural development and social changes brought on by immigration and how they can participate in it.

¹ TERKESSIDES, Mark, 2010

Especially in urban history museums, a general discussion has been sparked on how to protect and ensure immigrants' heritage, how objects they have brought with them can be cherished, and how they can influence the continuation of our national history and identity.

The German Museums' Association has recently published guidelines for museums on how to work with the topic migration and cultural diversity, promoting new strategies. The guiding principle in it is as follows: "*Even if the 'museum for everyone' remains a utopian idea, the 'museum for as many as possible' should become reality,*" A new attitude is needed – with multiple perspectives that represent diversity in society.

It should work with and not for the audience. It should answer the need to be more open, to let go, and not to hang on to their own pretensions of owning the answers.

If we are to believe the statistics, in 20 years, every second resident in Berlin will have this kind of background – be it that they have immigrated themselves, or are descendants of an immigrant family. This rapid growth is not only caused by influx and birth-rate, but also by the simultaneous decline of the overaged German population.

For some, this prognosis is scandalous. These are the people who want to think that multi-culturalism in Germany has failed, along with all the inroads and models that have contributed to the successful integration of countless immigrants.

Who belongs to Germany and who doesn't? When it comes to living together in diversity, we are far from being on a solid ground. This question is heard more and more often. Problems are only taken seriously when they rise to the surface. But they begin long before that, deep in people's hearts and minds. Personal experiences of exclusion and defamation always leave their traces. And this starts at an early age.

So, how to face this situation in cultural institutions? Are the museums places of cultural and intercultural dialogue and experience? And how – in particular – can they help children and families from many different cultural backgrounds live in harmony? I would like to look at these questions from a perspective out of my long-lasting experiences as the head of a Youth Museum in the heart of Berlin.

Foundation of the Youth Museum in Berlin

The Youth Museum² as it is today, is a vital history museum in the midst of Berlin directed to children and young people. Using exciting encounters with authentic exhibits and stories, it seeks to encourage them to be engaged in history and thereby the museum also provides a space for action, interaction and live experience. All our activities, exhibitions, projects and outreach-programs

are closely connected to the world children and teen-agers live in. During these activities, we understand their personal experiences and dreams, taking them a valuable teaching tool. We make use of a variety of artistic and stage media that help to change people's perceptions and open up new possibilities for creating and expressing themselves for children. Whereas we appreciate the project results of the young researchers, we provide them the physical space they need to make their thoughts, ideas and questions visible for other audiences.

The Youth Museum³ was founded in 1994, in a time where a lot of children's museums were established. In Germany it was the same time when xenophobia had been on the rise since the fall of the Wall, and had reached its first apex with arson attacks on homes for asylum-seekers. So, one of our very first projects was to start developing programs for children and youth in the neighborhood to initiate sensible dialogue between the cultures. Instead of talking with the children and young people about a problem, we wanted them to get active and become emotionally involved. by the means of artistic methods.

One of the projects was a theater action based on an authentic 18th century incident, which is documented in the local history annals, where the focus was on the coexistence of cultures - the Bohemians, new immigrants and the indigenous people of Old-Schöneberg. The target group was children, aged 11–12, from various backgrounds, who lived in the district and who now slipped into historical roles to solve problems of the past, where two groups of the neighborhood had failed to live with each other peacefully.

This project turned out to be a big success and had a great importance in such heated times: the children who took part in it, had found a forum for their thoughts and fears by making use of the historical distance to talk about the present and think about the question why it is so necessary in a civil, democratic society to have respect and tolerance for people of different backgrounds; the teachers were grateful for our assistance, where talking was necessary and the municipal politicians encouraged us to step forward in this direction. Keep going on in this direction meant for us an ongoing commitment to social engagement and relying on the financial and personal resources by the municipality. After these projects, we had realized that more of such encounters were needed to

2 The Youth Museum is an integral part of the Regional History Museum and therefore incorporated into activities dealing with the history of the Berlin district Tempelhof-Schöneberg. The Regional History Museum is one of twelve regional museums of Berlin. This is a peculiarity in Europe and is due to the fact that the German capital of Berlin - with the size it has today - didn't exist until 1920 when more than hundred small and middle villages and independent cities were united to The Greater Berlin. The conglomeration of very different districts characterizes Berlin today. Their collection concepts and the contents of these museums are closely connected to the region's history.

3 See www.jugendmuseum.de [Downloaded: 29-11-2018]

provide children and adolescents of different backgrounds with a safe and creative environment, where they could have learning experiences together and test one another's knowledge. So, above all the physical space was needed where a new way of learning and participation could be realized.

From today's perspective it may seem to be an unusual reason to bring a museum to life, but we wanted to demonstrate that even a historical museum for young people can be a proper means to care about current issues and take responsibility for civil society!

Kenneth Hudson, the internationally renowned museum specialist once said that it is almost impossible to define a museum in a way that is universally acceptable. *"The museum is subject to constant modification. As soon as a potential description comes into view, reasonable objections will certainly immediately be raised against it. 'Museum' has not proven itself to be a stable concept. It changes like society itself changes."*⁴

To attain and to preserve an openness and flexibility is one of the greatest challenges for a museum. This task seems to be a bit easier for children's and youth museums than the traditional ones, because children function like a *seismograph of society*, conspicuous museum behavior works like a kind of 'early warning system', where social processes taking place in our society can be seen even before they are picked up by the media. When it becomes the norm that out of the 30 children attending a museum project day, and not even half of them have a sandwich for their morning snack, we don't need to check the federal government's official poverty report, published every few years.

The changed world of the young people does not stop at the museum's door and are always a special challenge for a museum team. In the practical work our facilitators can very often sense a changing social climate. Of course, there is always the question: To what extent is it appropriate for a historical museum, providing knowledge, exhibitions and forms of mediation, to get involved in social conflicts, what is more, not as a 'historical problem solver', but in the limited scope of activity defined for a municipal museum? The museum can provide physical spaces for encounter and learning, a cultural meeting ground to discuss sensitive issues and communicate freely, to dismantle prejudices and to help the coming generation to grow understand its culture and grow into it.

Location, Neighborhood and Challenges

In 1994, a beautiful Townhouse built in the end of the 19th century was made available for to form a Youth Museum in the midst of the Berlin district Schöneberg. In the direct neighborhood there was a so-called social flashpoint with 43 percent non-German origin, half of the population younger than 35, more than 20 percent of them children and young people, in addition to the precarious social and

⁴ Kenneth Hudson remarks were quoted by WAIDACHER, Friedrich 2000

economic conditions, high unemployment, especially among young people in the middle of a huge apartment complex from the seventies, a run-down building housing about 2000 residents, at this time seen as the paragon of modern living.

From the start, the Youth Museum has been involved in historical and cultural-pedagogical projects for young people in this neighborhood. In doing so, we wanted to make it clear that what contributes to a city's quality of living is more than just building and street maintenance, or negotiations with city cleaning crews and police, but qualified cultural supply for children and young people also contribute to the city's quality of living.

The first project of our engagement directly with and in the community of this area was entitled *exChange! Museum against violence and xenophobia*, a two-year intercultural model-project to bring children and the youth from the neighborhood to the Youth Museum, financed by the Federal Government (2002–2003). One of the project's essential goals was to help young people of diverse ethnic backgrounds cultivate a discriminating perspective on the different cultures in their own environment and to test positive form of communication and behavior with them. The biggest question for our team was: How can one encourage the so-called underprivileged and in part very violence-prone youth to adopt a new perspective? Or to put it differently: How can the area's youth themselves experience their own environment, which is viewed from outside as a trashy neighborhood?

The project was divided into two components: a workshop series that was organized in 2002 entitled *revier im visier* [focusing on one's neighborhood] and the exhibition *VILLA GLOBAL – im Labyrinth der Kulturen* [VILLA GLOBAL – in the Labyrinth of Cultures] that was realized in 2003. A network of strong partners was built beforehand - eight schools, a youth development project, a youth leisure facility and a social city management.

In the first we offered 10 workshops for teens 12–18, which by means of theater, dance, media and art aimed to take a critical look at the neighborhood *North Schöneberg* and its residents. The focus was on real on-site research and also, on the question of this neighborhood's own history. When and how did the families get here, what's it like to live here today, where are the neighborhood's good and bad areas?

The total duration of the project was half a year. More than 400 very committed children and youth participated and conducted 'field research' for the Youth Museum. They were out and about "*on their own account, equipped with a special 'Museum ID' that identified them as researchers on behalf of the Youth Museum*. They did 'research' outside in the streets and in archives, and they interviewed residents. They asked people what it feels like to live in the neighborhood, and also about the immigration issue: When and how did the families get here, what's it like to live here today, where are the neighborhood's good and bad areas ...? They collected casual and unique items, commented on their discoveries and made experiments with them. They also made little performances for the camera,

invented scenes to perform later, and also choreographed dances that reflected the way they felt about life.

With the distanced perspective of an ethnographer the students took a new look at their district. That enabled them to have a certain distance necessary to create the basis for a communication about living conditions, but also about cultural differences.

Focusing on one's neighborhood in a creative manner has left a lot of questions open, but it has also resulted in new perspectives for all of those involved in the project. In the end, the museum's staff also had different perceptions of a neighborhood, which had nearly already been approved for demolition.

The project certainly did not contribute to establishing social peace in this conflictual area. We had to put aside any romantic idea about what a museum can realistically achieve. Our projects are not going to make the poor less poor or to bring harmony and peace for everybody. The question is not if the youth are now more peaceful than they were previously, but whether new experiences and perspectives were really introduced to the public and to the whole area. This project had a decisive influence on our further work, our principles and parameters for participation and achievable outcomes as well as the collaboration with different partners in this area. We did not consider it an emergency program, but rather an attempt to support young people from the area in the process of examining cultural differences, similarities and perspectives of life. The ability to enter into intercultural dialogue is considered the most challenging goal of intercultural education. *"Intercultural education,"* according to German educationalist Georg Auernheimer, *"makes... less necessary the integration of new contents, the accumulation of additional knowledge..., but more so the integration of new perspectives."*⁵

Intercultural learning is therefore also social learning, whereby it is not only about learning how to discuss things politely, but also how to work on the conflict. Creative work, in particular, employs methods that enable a dialogue with the youth, whose stage of political awareness is frequently still very ambivalent and whose ideas are mainly very contradictory.

All of these approaches have contributed to helping the involved children and the youth to see their own environment with different eyes, to see it in a new way, but also to proudly present it to us, the team. And we have seen to it that their feelings and thoughts are also acknowledged by the public – in the museum itself, in the context of workshop exhibitions, but also directly in the neighborhood, which isn't far for friends and family to go.

The Youth Museum as an Intercultural Experience

Over the last two decades we continued to develop further creative ways to

5 AUERNHEIMER, Georg 1999

encourage children and teen-agers of diverse backgrounds to actively participate in the museum program and its historical projects that are related to the questions and issues of our times. It was part of the concept that the Youth Museum remains connected with the regional museum. And for a good reason: At the regional museum, a collection of culture-historical casual objects and historical documents built up over decades is available; this material is supposed to be included in the Youth Museum's work and in doing so also be expanded at the same time by the Youth Museum's own research for historical projects. That meant that the Youth Museum was very aware of its "museum" tasks, but that it also wanted to assume responsibility for things that are not so easy to grasp and exhibit, for feelings and emotions, for thoughts and ideas like the values that have supposedly become obsolete, which in our society are carelessly pushed to the roadside.

Learning More about Identity and the Sense of Belonging

Our most representative viewable example in this context is the exhibition *VILLA GLOBAL*⁶, once established in 2003, but reviewed in 2011. The *VILLA GLOBAL* is not only an exhibition. It is the museum's attitude towards a society where *hybrid identities* are a given fact, where people who feel they belong to several cultural spaces can change their identities as it fits for them.

What is the exhibition like? We staged a house or living situation whose 'tenants' are from varied backgrounds. They aren't presented as a problem group here, but as people who have belonged to urban society for three decades and who live here in this house next door to each other.

In the exhibition, 14 little rooms are created, by involving 15 people of diverse backgrounds as experts who now reveal their life-stories, with everyday objects, culture- historical items and pictures – arranged like a stage scene which can be a starting point for other activities. It was through setting up the scenes of the little rooms that many of the involved people of the community reflected on their own life situation or on that of their families, relatives and friends. The frequently generated questions are: What do I want to show, which story should I select? How should I furnish the room – with traditional or modern elements? What does traditional mean for me, what does modern mean for me?

So, the individual rooms are not 'model apartments' for various countries. Because we did not want to regard the immigrants as representatives of their 'home culture' or country of origin, but as people with different backgrounds, resources, interests and very individual stories.

What Makes a Person Interesting and What can Children Learn from it?
In our search for the tenants, the ethnic-national background was thus far less decisive than the qualities that can make this or that person interesting for

6 See www.villaglobal.de [Downloaded: 29-11-2018]

children and teen-agers. What similarities could to their own lives could they see, and what are the differences?

Let's take Laila for an example. Her mother is from German descent and her father grew up in Lebanon. In her room you can read the following sentence: "I'm Muslim and I have a Jewish girl-friend. No one can believe it!" Another example how this exhibition can work in terms of dismantling prejudices: One of the most popular rooms is the room of Jonni. He is a well-known Rapper in Berlin and a lot of kids know and admire him. Jonni is a model especially for Muslim children. He is smart, he looks great and the texts of his raps reflect the everyday problems of the youth. When kids look around in his room they can find out more about his life. They will discover that his parents originally came from Ukraine, immigrated to Israel, where Jonni was born. He lives now in Berlin, but he still has an Israeli passport. So, the moment the kids understand where he comes from, they are shocked and won't believe: How can such a fantastic rapper be Jewish, he must be an Arab!

The *VILLA GLOBAL* is made as a permanent exhibition and now it is the heart of our museum which takes itself a place to experience diversity in many senses where cultural hierarchy and inequality is quietly undone. Thus, it fulfills a double role: On one hand, for children and youth it serves as a place of information and exchange of life-stories and personal experiences. Very important is the possibility of the open learning. Setting up material items in the room encourages discussion about personal experiences. It is common, that many of these young people have never before spoken to others about their background and their everyday life in Germany.

The third and fourth generations with immigrant background have only second-hand information about immigration, they know about it through stories from their parents or grandparents; however, in everyday life they are aware of the attributes associated with it. Their self-image is frequently structured by the perception of being at the very bottom of the social hierarchy. Critically examining other life stories and reflecting on one's own life story can provide young people with support on their own path of growing up.

I prefer avoiding the term *identity formation*, because it has an implication too wide, and a cultural institution like a museum can only make a modest contribution to the issue. But we can be a place that opens a window to another, unknown world for the youth.

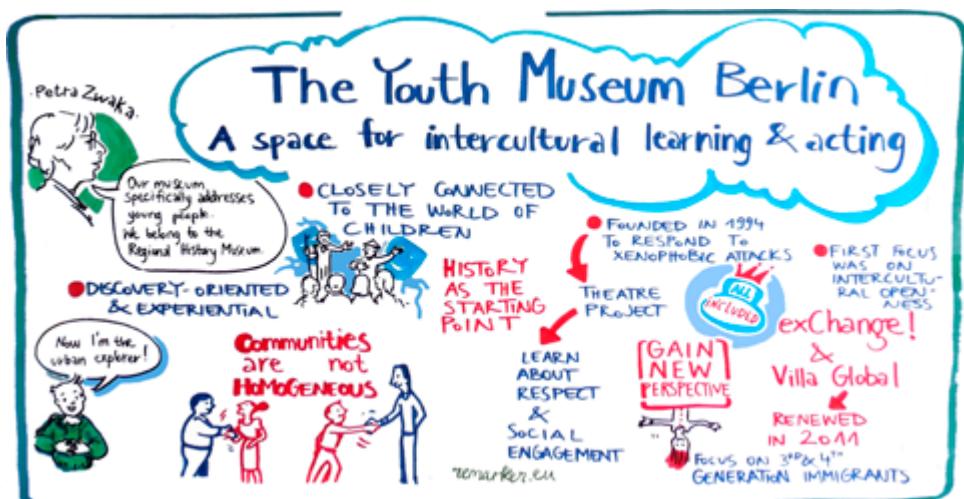
The other essential role of the exhibition is to inform adults about immigration history and the current living conditions of these people. It happens often, that teachers or educators are not aware of the backgrounds of their students. Above all, what the youth say about its own backgrounds after they visited the exhibition makes them curious and provokes further questions. So those, who were previously the *problem cases* in the class, all of a sudden become the *experts*.

Conclusion

The Youth Museum is a small museum. It works regionally and locally. But its potential lies precisely in the fact that its focus is so local and thus narrow, the subjects exhibited here have a direct connection to the target group's environment and this way the small history instantiates the larger. It is narrow on one hand, but on the other hand the authentic experiences children can make will widen their view and change their perception.

Vision for the Next Decade

- Following successfully our path to make a museum for everybody and to continue working on our strategies of providing accessibility, inclusion and a feeling of togetherness.
- Give support to young people to become able to relate the present to the local past, and to the past of other places of the world, the land where the parents came from, or the one from where others came from.
- Make a difference to young people's life!

Bibliography

AUERHEINMER GEORG

1999 *Interkulturelle Bildung als politische Bildung.* Politisches Lernen,
H.3, Zeitschrift des Deutschen Vereinigung Politische Bildung
e.V. , Landesverbandes Nordrhein-Westfalen, Duisburg

TERKESSIDES MARK

2010 *Interkultur.*
Berlin, S. 8.

WAIDACHER FRIEDRICH

2007 *Vom Wert der Museen.*

In: Museologie Online, 2. Jg. 2000, p. 2 Historisches Centrum
Hagen

<http://www.hco.hagen.de/museen/m-online.de/00/00-1.pdf>
[downloaded 29.11.2018]

Training as a Powerful Lever to Support Volunteering

Opening Statements

We should reflect on the meaning of ‘volunteer’. It seems to be unambiguous, but from one country to another, it may cover very different status and behavior. We should consider that a volunteer is someone acting selflessly. His action and involvement are driven only by *the cause* and the cause could be different things and topics (community activities, environmental protection, preservation of the cultural heritage etc.)

Although it does not seem relevant to oppose employees and volunteers, this article is about the volunteers and its purpose is to define the essence and ways of becoming a volunteer.

First of all, we have to mention, that the training we will talk about in thiarticle is without mandatory participation. Volunteers took part in those trainings because they wanted to and not because they were compelled to. Some specific sector could require mandatory training, like, for instance, firemen in France. Despite the fact, that a part of French firemen are volunteers, a training for them is mandatory. It could be the same in the case of the volunteer sports trainers; they need to get trained near their sports federation.

Why should Volunteers Get Trained?

When we ask people “Why do you want to take part in a training, a course or schooling?” the usually answer is “to acquire new competencies, new skills, new knowledge”. And when you ask them “why do you need those competencies, skills, knowledge”, they usually answer that it’s necessary for their professional promotion (mastering a new software etc.) or sometimes, for their leisure time (painting technic, music instruments etc.).

We have to admit that some *professional skills* can be very useful for community management and find a way to support an NGO, an association or

any kind of organization led by and for volunteers.

For a while, we've been considering that *training* is a professional matter or requires a professional handling. But, considering that volunteers, are more and more frequently involved in tasks, which require high responsibility, they often need special skills.

On the one hand, the organizational issues of workforce management are getting more and more complex (e.g. in 2003 the *Labor Code* in France contained 3 800 articles and more than 10 000 nowadays in 2018). On the other hand, a recent study made by France¹ highlighted that "*acquiring and developing new skills*" was the sixth motivation of getting involved in volunteering and one of the best ways to improve the quality of this involvement (consistency, sustainability etc.)

Getting trained to be a volunteer could mean:

- Acquiring new skills that may be transferred;
- Professional pathway (soft skills like group management, communication etc.)
- Personal life and community life (a trained volunteer fireman will be able to save someone's life any time even if he is not wearing his helmet etc.)
- Appreciation of their involvement: leaders and responsibles tend to acknowledge that, regarding his involvement, a volunteer is a key person to work with;
- A contribution to self-esteem.

Volunteers are *recruited* not because they are skilled, but for their commitment to the "*cause*". Sometimes, they can face a lack of confidence in their ability to hold on the responsibilities community entrusted them with.

Some non-profit or community organizations face an enormous lack of volunteers. It's not because people in their locality are selfish, or they don't care about the community or public interest project. The reason is that these people are simply busy. Have you ever seen someone who told you, "yes, *I have a lot of time to give*"? Work, family, housework, leisure time are all time-consuming. We have to admit, that this is a general problem, though fortunately not all organizations face these kinds of problem.

As mentioned above, volunteers get involved in a cause not because they believe they are good at something to reach an objective, but because they believe in the cause itself. For an organization, training volunteers means providing these people with tailored skills meeting the organization's needs.

Training is also a way to avoid the withdrawal force of fears. Some

¹ http://www.associations.gouv.fr/IMG/pdf/la_france_benevole_2017_diaporama.pdf

volunteers refer to their lack of competence. And that's why they don't get involved. Training could be a positive answer to this problematic situation.

Can Volunteer Trainings be just as any Other Courses?

Training for volunteers can't be held and implemented the way we do at schools, universities, or any kind of professional courses. Nevertheless there are many pitfalls to avoid. Here is a non-exhaustive list:

- Take into consideration that trainees may have different backgrounds. Of course, more often, the education level is not a key factor to attend those trainings. The leader of the course takes into account the involvement degree more than the tendencies of the trainee. For example, the trainers may deal with a person with a PhD and a trainee with no qualifications in the same course.
- Pay attention to this specification, but consider it as a special value. Every participant has a certain knowledge. And if the trainee with PhD has a great capacity of theorization and practices in his or her domain, it doesn't mean that he or she has a grassroots experience in another one.
- Be careful in the timing of the course. Volunteer time is not the same as the professional time. And the activities involving volunteers are often held in the family time or the leisure time. Do not schedule training during office hours. Pay attention to the timetable of the trainees-to-be. A good option is to offer kindergarten or babysitter services to encourage the involvement of parents.
- Choose the methods carefully. Do not forget, that volunteers attend the course here in their leisure or family time. Try not to make it boring. Consider also that active methods are the best way to support collaboration between trainees with an education gap.
- Adapt the method to the topic. You cannot train a volunteer in accountancy and an event-planner the same way.
- More often, training for volunteers is not mandatory (except for some activities like public safety, sports...). Pay attention to friendliness. Training for volunteers should always start with an inclusion time (getting to know each other) and for finishing the training a collective meal is a very good option.
- A coffee is not so expensive. And the investment will pay off generously. The best way to "*get to know each other*" is a cup of coffee. Or tea.
- Share information before the training course. Try to be as clear, exhaustive and as transparent as possible about the content and methods of the course.
- One of the main lessons I have got from 12 years of volunteer training is that trainers must involve participants in the definition of the

objective and the methods to be used. A bad implementation, a lack of involvement and information towards the participants before the training may place the trainer or facilitator in a very uncomfortable position... questioning methods, questioning objectives.

- We also must consider that non-formal education methods are not suitable for everyone. Some participants can be totally disappointed with active participation. They set up their mind for a traditional lecturer-student style course and get disappointed when they have to sit down in a room and discuss things with other participants instead. That's why it's really important to inform participants well ahead. Good practice is involving a part of the trainees-to-be in the conception and the elaboration of the methods. Best practices are when the trainee are drawn in the discussions and take an active part in the course. Nevertheless, the apportionment between lecturer's intervention, active methods and participation must be balanced regarding to the purpose and the goals of the training and – never forget – the value and project of the organization.

The Three Sieves

In *The Apologue* Socrates speak about three sieves to show how the philosopher can learn if the interlocutor, who wished to talk to him, had passed his speech through. The three sieves are the truth, goodness and necessity. Only those words are deserved to be pronounced which can go through on these tests. Far away from Socrates' wisdom but, nevertheless, it can be useful, if we set up our own three sieves before implementing training courses for volunteers.

The Origin of the Early Contemplation

Considering the specificities of volunteer's training which shows a significant difference from other types of training, and the fact that – with only very few exceptions – it doesn't mean a compulsory participation, we have to think over the arrangements of the program very thoroughly at the very beginning. These special arrangements can ensure success later the motivation of the participants, the efficiency and good results of the course.

The purpose of this contemplation is supported by years of volunteer training implementation. For years, in the frame of my missions near one of the biggest umbrella NGOs in France, I have been in charge of volunteers' training program. We implemented many training sessions for volunteers. The field was very broad; from human resource management to accountancy, and from innovative ways to facilitate board meeting to tips for new governance models. These trainings were held at the initiative of the head of the network (federation of association). The choice of topics and scheduling was the result of a joint

commission of the would-be volunteers and a professional team.

Our main goal was to make these trainings accessible and free. Volunteers were responsible only for travel and meal expenses – but these costs were usually covered by the association that sent them.

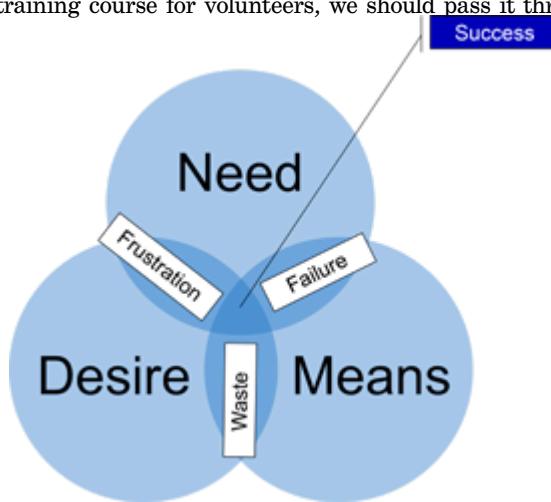
At the beginning we had some significant failures. In fact, we had to cancel more than two-thirds of the training sessions. It turned out, that wrong communication and topics were to be accused for the failure. Later we redoubled our efforts on the following points:

- We implemented a broad communication on a large scale. We resolutely turned to humor and made our advertisements as catchy as possible.
- We set up a large online survey to collect the desires and needs of volunteers.
- Finally, we had set up a registration module to collect the Need
- Need
- preferences of participants in terms of dates.

Results were not that good, and half of the trainings were canceled again.

After this experience, I set up the “BEM process” (BEM is the abbreviation for Besoin-Envie-Moyen – in English: Need-Desire-Means).

Before starting a training course for volunteers, we should pass it through these three sieves.

The Three Sieves

■ Need

For this sieve, responsible, trainers and trainees have to think over and determine their needs.

By necessity, we mean what we miss, which is lacking. The notion

of need is frequently confused with the notion of desire. But it is essential to differentiate them. Though *need* and *desire* can have the same characteristics (sense of urgency, pregnancy, etc.) they are not facing and answering the same question. In the medium term, an unmet need can turn into a problem while an unfulfilled desire leads to frustration.

■ Desire

Unlike the *need*, in the context of training courses for volunteers, an unmet *desire* will not cause major dysfunction in the medium term. However, in the long run, a significant amount of training desire that leaders have not responded can lead to a demobilization of volunteers, or to a loss of reputation of their involvement. *Desire* is directly linked to the involvement of the volunteer toward the cause.

Organization and community leaders, as public authorities, take the risk of considerable failure if they do not consider the desire of the volunteers about the subject of the the training. It is important to keep in mind that their commitment is based on their willingness to spend time on it. As a result – except for activities requiring mandatory training (such as volunteer firefighters or sports trainers) – it is important to consider the willingness of volunteers to participate in the training.

■ Means

Means are basically depend on the logistic and pedagogic capacities of the organization which implements the training. It is not about the financial capacity alone. It's also about the accommodation, the ability, the competences and the legitimacy of the trainers. It is worthwhile putting off a training if you can't find a good trainer.

Every community leader implementing a training course for volunteers have to take into consideration the financial arrangements and resources for the training, but these things are not the most important issues. Matching financial means and desire will produce a very dynamic training of course. It often happens, that organizers host lots of participants... But the most important question is: what is the benefit for the organization, and for the community? Maybe, participants had a good time, but if your need was not to make the group more cohesive and to enhance the group spirit, it might have been a waste of time, energy and money.

Why are Trainings Powerful Levers to Support Volunteering?

First of all, volunteering matches one of the main motivations leading the involvement for volunteers. Daily involvement supports the learning process of soft skills: team work, empathy, attentiveness and consideration for others. Those kinds of skills you can learn only through practice. But *formal training* (we are not talking about methods used during the course, but the fact that the training

is planned and based on a need analysis) is a fantastic opportunity for volunteers. They can make a sidestep regardless their professional pathway.

Second, it's about appreciation. Offering training for the volunteers is an important signal of the respect for them. It could mean "I am important for the organization". It could also mean "they want me, they support me, to climb-up the ladder of the organization".

Third, it's the opportunity for volunteers to utilise the newly acquired skills in another context. For example if we teach you a new software, you can use this competency not only in your volunteer activity, but anywhere else in life. Fourth, it's a way to socialize. In the French study previously quoted, socializing is the third motivation of involvement. But, socializing is not only sitting together in a company. The best way to socialize is to do things – such as training – together.

Fifth, we have to consider that the first motivation (according to the survey previously quoted) is "being useful for the community". Volunteers have to acknowledge, that the more skills they have, the more useful they are. That way, training can be regarded as a method to fulfil one of the most important goal of volunteers.

What about the Leader? Why should Leaders Support Volunteer Trainings?

Leaders have to admit that getting trained volunteer is a real added value for its organization. Of course, a good training for volunteers could be expensive and the investment pays back on the long-term.

It can guarantee good practices for the local authorities as well. The support of public bodies, being led by trained and skilled volunteers is a guarantee of good management of an organization. It also means that the organization is able to supply better quality services to the community.

It's also a guarantee of democracy. Training develops self-confidence, and competencies of free will and analysis. Let's take for example, the discussion of the budget of a planned program. The budget can be voted without question on the basis of the report of the treasurer, but it appears to be wrong and may bring the association to bankrupt. A skilled board of volunteers never have allow that.

Conclusion

Local and national authorities or NGO leaders often ask me how training can contribute to the involvement of new volunteers. The answer is that training for volunteers is not about quantity but about quality of the involvement.

We think that recruiting new volunteers is a daily task, a continuous process. Lots of organizations and leaders wait until the point of no-return to sound the alarm.

At this point the best solution to face the problems already is not the training. Nowadays, a new function is rising in organizations led by volunteers. It is called *responsible for community involvement*, but it's always a full-time paid job.

But, thanks to skilled volunteers, training can contribute to the smooth operation of the organizations. It is a part of the process of long life learning, which is often emphasized by organization when looking for new volunteers. And more important, it contributes to the education of the citizens and their ability to participate in their social network.

Conclusion is that everyone has something to win with volunteer training. First of all the volunteer himself or herself by acquiring new transposable skills. Then, the leaders and last but not least, the public authorities.

Closing Remarks

It is always a hard and thankless job to summarize the content of a large international conference at the very last moment of the meeting. Naturally, I can't give you a detailed resume but I would rather recall the goals of the conference and sum up the achievements.

I have to declare that we have got the answers to the questions we summarized in our invitation letter.

More than two and a half years ago, answering the call of the Human Capacity's Operative Program 1.3.1, we had planned and launched the Acting Communities – Active Community Involvement priority project. One of our main goals was to promote the cooperation of the consortium members and – through them – the museums, libraries and cultural community centres, furthermore to introduce the international examples not only to the centres but to the smallest settlements as well. It has been clear since the beginning that it is essential to reach and involve the cultural NGOs as well.

One of the main important results of the conference is that the three type of institutions – museums, libraries, community centres – without giving up their own peculiarities have made a further step into the direction of a common language.

We hope that with the help of the centralized methodological development and research; with the organization and operation of the mentor network; with the edition and publication of the guides and with the assistance of the territorial and settlement operative programs we can effectively contribute to the permanent growth of the communities' activities and long-lasting development.

Now, in 2017, we are only at the starting point, not only because only 1 year has passed from the 36 months. We can't realize our goals without communities – in this field nothing can happen without them. Naturally, it would be a long-lasting debate on who can show the right direction: the professionals of the museums, libraries; an individual, a member or the advocate of the community? A single professional wouldn't do these since the community decision is one of our fundamental principles.

During the organization of this first conference, we certainly couldn't

reach each important participants and contributors. We will strive to invite more experts, contributors and inquirers on the next conferences, in 2018 and 2019. It is important that during the next phases of the project we bear in mind what we learned from the lectures, the remarks as well as the questions and suggestions of the panel discussion.

I feel that our original plans have been realized by this conference. The foreign lecturers, on one hand, have strengthened and enlarged our theoretical frame, on the other hand, they introduced plenty of good practices which can inspire us to adopt them. We would take in mind the advice to invite the members of the local NGOs to introduce their activities and good practices.

Naturally, the community and/or the individual is the most essential part of the community involvement. But is the community wants to be involved?

- This is always a legitimate question and we may easily get the negative answer. It is our responsibility that our actions and results can not only be accessible but we also motivating to the communities and their members to be active and take part in the community building in order to have a long-lasting effect.

The other participants of the process are the professionals. Our experiences with volunteering and the student's community service have drawn the attention to the importance of the preparation and training of our colleagues in order to make them understand the importance of the involvement of communities. They have to find their role, those activities which can activate and involve the civic groups to launch the long-lasting process of the realization of the "*community museum*"

The end of this process is the self-evident sharing of decision making. Beyond the good examples, methodological researches, new possibilities and legislation it is essential for this engagement of the middle management of the museums.

Can we overstep the generalization? It is said that "communities must be involved" but how can we do it? Unfortunately, there are no 'instant' good practices. In most cases, we need specific knowledge, practical, good ideas but we also have to reflect the given processes.

We learned that the institutions' tasks are more than to give the floor to community events. The lectures of this conference well proved that we had made good progress in this direction. This is a long procedure and the road with bumps and turns leads from festivals – which may be the primer but accidental manifestation of communities – to projects which are embedded into the every day of life.

We have learned about new approaches, methods and results and we can take home all the Hungarian and foreign examples. We ourselves have become more sensible and open-minded and also have to learn continuously in order to get ready for the realization of the new goals: the community involvement as a basic activity of the institutions, which was defined by the new strategies of

museums, libraries and cultural community centres.

Are there any limits of this process and if so, what are these? What happens if the participation of the community gets far from the basic principles? What kind of intervention is possible? What is the role of the experts? I hope that we would get answers to these questions on our next conferences.

The *Acting Communities – Active Community Involvement project* will organize two more international conferences. As this meeting focused on museums, the next, in 2018, will deal with libraries and the third, in 2019, with cultural community centres, but the other fields would also be present at this event. Every opportunity is given to make the results, new knowledge, our activities and the communities' reactions available to the broadest Hungarian and international publicity. But it is not enough. Our goal is to urge both the professionals of the institutions and the members of the NGOs to a higher level of activity.

I believe that this conference, which is a (non-official) limestone of the project, has given opportunities to get know the experiences of the three fields and the foreign examples. We have got ideas, we learned about the importance and possibilities of the cooperation with communities and also we have got information about the limits of this kind of activity.

At last but not least I would like to thank for the amazing job of our moderator, dr. Sándor Stricker, for the lectures of our Hungarian and foreign lecturers, and for the preparation, organization and arrangement to the project's professional leader, Dr. Mária Arapovics and to all our and our partners' colleagues.

We will meet again next year, in 2018, which will be the year of the European cultural heritage. I advise to answer the given challenges with our own tools but we have to insist on the realization of the basic goals of the conference series and prepare ourselves to carry on the work with communities.

I would like to thank you for your attention, activity and patience. I hope that all of you bring home good experiences, observations and new knowledge.

Questions & Answers

Kerdesek

Válaszok

K: MELYEN MÓDON

ALAKULT A
MŰZEUM GYÜJTEMÉNYE?
(YOUTH MUSEUM BERLIN)

V: WE HAD TO
START WITHOUT
OBJECTS ...

V: WE INTERVIEW
CHILDREN ABOUT
THEIR EXPERIENCES

V: WE HAVE A
FANTASTIC
PHOTO COLLECTION

- CONGRATU-
LATIONS
ON ON YOUR
PUBLICATIONS

- WESTFALIA -
KORTÁRS GYÜJTEMÉNY
FIATALOK SZÓBAIRÓL

- KELLENEK A
GYÜJTEMÉNTEK

- KÖ" KÖVÖN CÍMŰ
KÍAÍLLÍTA'S

C: Comment: PETŐFI IRÁDALMI
MŰZEUM'S
CHILDREN
SECTION IS
FOCUSED ON
INTERACTION

THEY ARE
ALL
COMMITTED
TO CHILDREN

K: MELYEN KAPCSOLATOKBA
KERÜL A NEM-NÉMETAJKÚ
KÖZÖSSÉG A NÉMETAJKÚVAL?

V: WE HAVE DIFFERENT
CULTURE & GROUPS
WITH A LOT OF
CONFLICTS

V: WE MADE A LOT OF
EFFORT TO BE PART
OF THESE GROUPS,
COMMITTED TO THIS AREA

K: WHAT COMPETENCIES
DO YOUR STAFF HAVE?

V: WE DIDN'T LOOK
FOR TEACHERS ...

WE HAVE A LOT OF
PEOPLE WHO ARE
THEATRE EDUCATORS
& ART EDUCATORS,
HISTORIANS, CRAFTSMEN,
PEOPLE WHO STUDIED POLITOLOGY

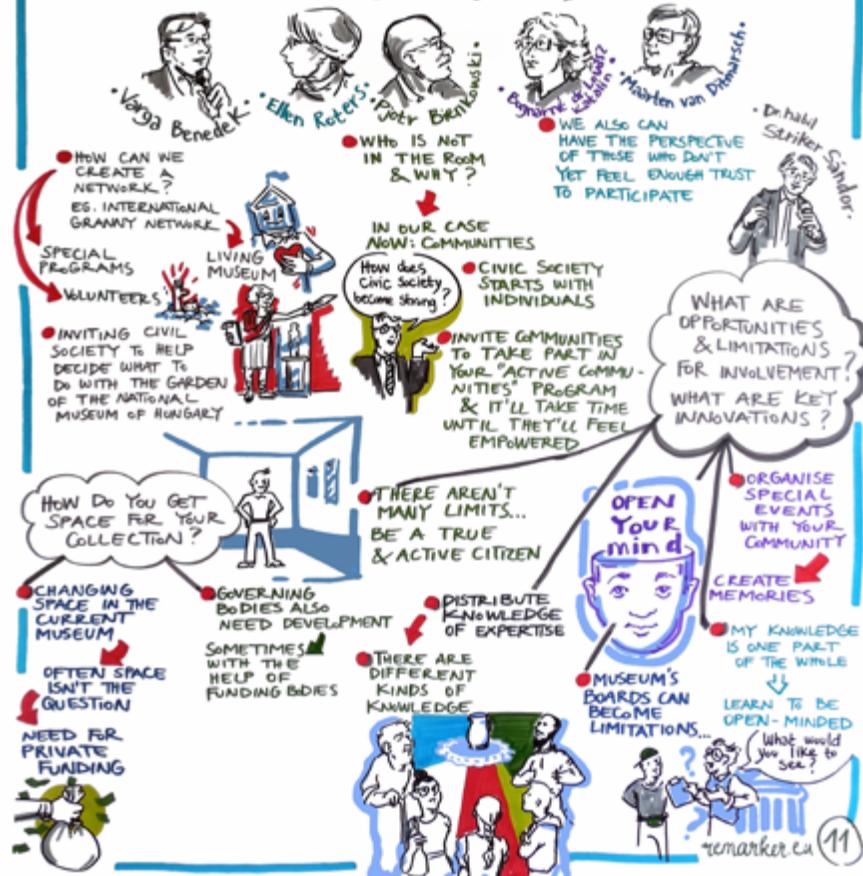

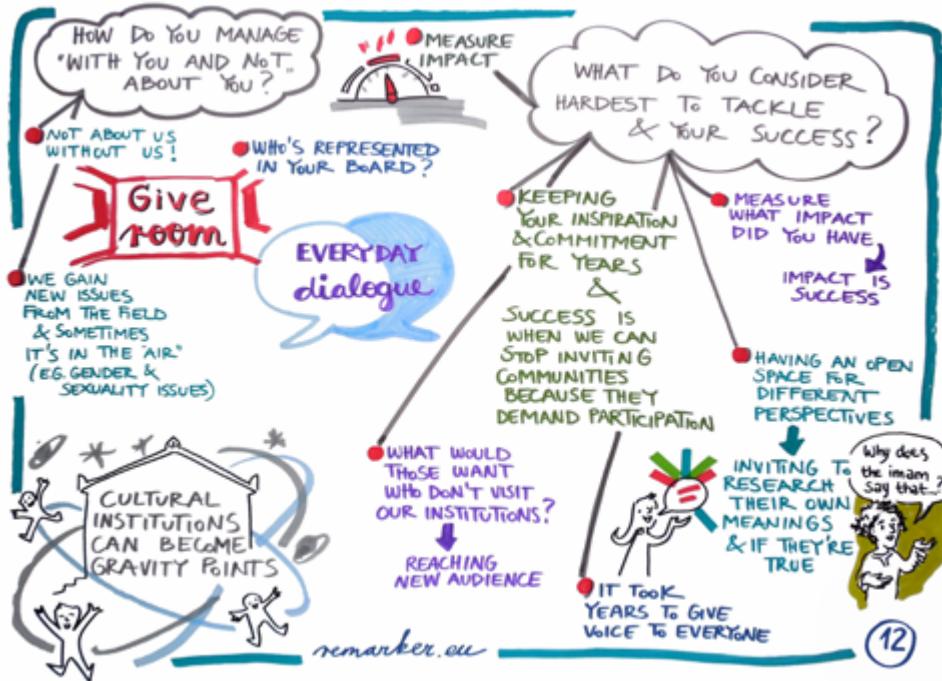
9

remarker.eu

• KEREKASZTAL BESZÉLGÉS •

KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Képek

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Margitta Nóra

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

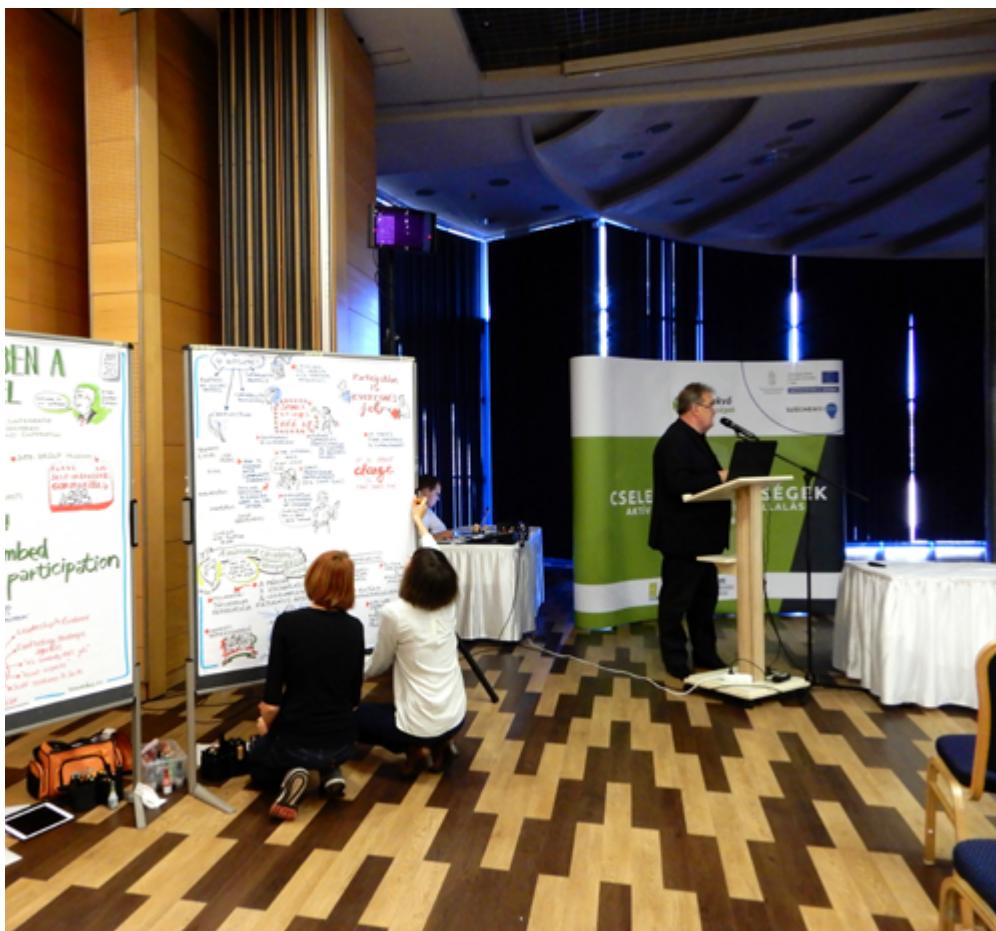
Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Margitta Nőra

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Margitta Nőra

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Margitta Nőra

Fotó: Margitta Nőra

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Balogh Enikő

Fotó: Margitta Nőra

Fotó: Margitta Nőra

